

სს "საქართველოს სახელმწიფო
ელექტროსისტემა"

2024 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" საზედამხებველო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

შპს „KPMG Georgia“, კომპანია რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, KPMG-ის დამოუკიდებელი წევრი ფირმების გლობალური ორგანიზაციის წევრი ფირმა, რომელიც ერთიანდება გარანტიით შეზღუდულ კერძო ინგლისურ კომპანიაში KPMG International Limited.

ჩვენ არ გავცემთ არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ და ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს შედეგად, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ჯგუფის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონიერულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოხსნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვვრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად ჯგუფის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჯოჭუა

შპს "KPMG Georgia"

27 ივნისი 2025 წელი

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	1,503,597	1,400,733
არამატერიალური აქტივები		23,062	27,193
ინვესტიციები	20	-	5,341
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	20	4,440	-
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები		92,122	86,769
გაცემული სესხები	20	-	904
აქტივები გამოყენების უფლებით	9	124,030	137,857
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,747,251	1,658,797
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		10,450	9,396
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	43,427	52,432
გაცემული ავანსები		4,844	1,892
შეზღუდული ფულადი სახსრები		601	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	134,516	144,407
სულ მოკლევადიანი აქტივები		193,838	208,127
სულ აქტივები		1,941,089	1,866,924
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12(a)	679,370	678,168
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	12(b)	2,084	1,602
საკუროსო სხვაობის რეზერვი	12(d)	482	232
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	12(e)	85,739	65,930
დაგროვილი დეფიციტი		(32,623)	(145,649)
სულ კაპიტალი		735,052	600,283
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	612,707	668,026
საიჯარო ვალდებულებები	9	122,919	131,029
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	109,234	110,975
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		844,860	910,030
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	204,132	201,051
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	125,677	124,200
საიჯარო ვალდებულებები	9	27,786	27,777
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	3,582	3,583
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		361,177	356,611
სულ ვალდებულებები		1,206,037	1,266,641
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,941,089	1,866,924

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2024	2023
შემოსავალი	5	354,866	339,354
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	5	(43,170)	(41,544)
		311,696	297,810
სხვა შემოსავალი		7,574	3,984
ხელფასები და გასამრჯელოები		(62,437)	(53,946)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(76,621)	(72,300)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	17(b)(i)	(12,367)	(8,812)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(33,815)	(37,761)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		134,030	128,975
ფინანსური შემოსავალი	7	17,506	20,355
ფინანსური ხარჯები	7	(37,939)	(64,361)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(20,433)	(44,006)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი		(571)	-
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		113,026	84,969
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		113,026	84,969
სხვა სრული შემოსავალი			
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში			
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული			
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		250	135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		113,276	85,104

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2025 წლის 27 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

ვანო ზარდიაშვილი
გენერალური დირექტორი

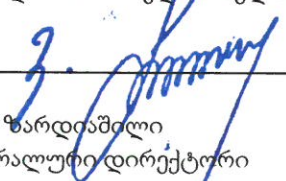
ნინო მაისურაძე
მთავარი ბუღალტერი

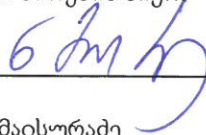
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2024	2023
შემოსავალი	5	354,866	339,354
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	5	(43,170)	(41,544)
		311,696	297,810
სხვა შემოსავალი		7,574	3,984
ხელფასები და გასამრჯელოები		(62,437)	(53,946)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(76,621)	(72,300)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	17(b)(i)	(12,367)	(8,812)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(33,815)	(37,761)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		134,030	128,975
ფინანსური შემოსავალი	7	17,506	20,355
ფინანსური ხარჯები	7	(37,939)	(64,361)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(20,433)	(44,006)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი		(571)	-
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		113,026	84,969
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		113,026	84,969
სხვა სრული შემოსავალი			
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		250	135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		113,276	85,104

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2025 წლის 27 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

ვანო ზარდიშილი
გენერალური დირექტორი

ნინო მაისურაძე
მთავარი ბუღალტერი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	საკურო სხვაობის რეზერვი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	დაგროვილი დეფიციტი	სულ
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	665,090	2,085	97	65,930	(230,618)	502,584
მთლიანი სრული შემოსავალი						
წლის მოგება	-	-	-	-	84,969	84,969
სხვა სრული ზარალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	135	-	-	135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	135	-	84,969	85,104
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი (12 (e))	-	-	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	483	(483)	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	12,595	-	-	-	-	12,595
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(a))	13,078	(483)	-	-	-	12,595
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	678,168	1,602	232	65,930	(145,649)	600,283
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	678,168	1,602	232	65,930	(145,649)	600,283
მთლიანი სრული შემოსავალი						
წლის მოგება	-	-	-	-	113,026	113,026
სხვა სრული შემოსავალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები	-	-	250	-	-	250
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	250	-	113,026	113,276
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი (12 (e))	-	-	-	19,809	-	19,809
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	(482)	482	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	1,684	-	-	-	-	1,684
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(a))	1,202	482	-	19,809	-	21,493
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	679,370	2,084	482	85,739	(32,623)	735,052

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნეს შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10 -43 გვერდებზე.

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2024	2023
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		113,026	84,969
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		76,621	72,300
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	17(b)(i)	12,367	8,812
წმინდა ფინანსური ხარჯი	7	20,433	44,006
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი		571	-
სხვა არაფულადი ერთეულები		(4,445)	(2,250)
		218,573	207,837
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		40	(6,991)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(1,012)	(26,374)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(23,321)	35,848
გაცემულ ავანსებში		(2,962)	(9)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		191,318	210,311
გადახდილი პროცენტი	9, 14	(61,580)	(52,175)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		129,738	158,136
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი	7	10,271	16,867
ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		3,517	-
შეზღუდული ფულადი სახსრების ანგარიშის ზრდა		(601)	-
მეკავშირე საწარმოებში დამატებითი განხორციელებული შენატანები		(39)	-
დამატებითი შენატანი ერთობლივ საწარმოში ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		-	(30)
		(114,771)	(207,347)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(101,623)	(190,510)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	14	82,052	111,619
გაცემული სესხები		-	(904)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	9	(8,101)	(7,103)
შემოსულობები გრანტებიდან	15	3,852	11,194
სესხების დაფარვა	14	(134,048)	(116,297)
შენატანი დამატებითი გადახდილ კაპიტალში	12(e)	18,050	-
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(38,195)	(1,491)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(10,080)	(33,865)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	11	144,407	178,429
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		189	(157)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	134,516	144,407

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც განუყოფელი ნაწილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების და განთავსებულია 10-43 გვერდებზე.

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(ა) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (შემდგომში - „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში - „ჯგუფი“) წარმოადგენენ მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს და სააქციო საზოგადოებას რეგისტრირებულს და მოქმედს თურქეთის რესპუბლიკაში. იხილეთ ასევე შენიშვნა 20.

კომპანია წარმოადგენს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2002 წლის 12 ნოემბერს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ დარეგისტრირებულ, სს „ელექტროგადამცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეტრირიზაცია-2000“-ის შერწყმის შედეგად დაფუძნებულ სააქციო საზოგადოებას და მათ სამართალმემკვიდრეს.

სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს (NASP) 2020 წლის 16 დეკემბერს გაცემული №1/1-3737 დადგენილების შესაბამისად, შპს „ენერგოტრანსი“ შეერწყა თავის უშუალო მშობელ კომპანიას - სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“. შერწყმა განხორციელდა 2021 წლის 21 იანვარს. კომპანია გახდა შპს „ენერგოტრანსის“ კანონიერი სამართალმემკვიდრე.

კომპანიის იურიდიული მისამართია - საქართველო, თბილისი 0105, ბარათაშვილის ქუჩა №2. კომპანიის რეგისტრაციის ნომერია # 5/4-3396.

ჯგუფის მთავარ საქმიანობას წარმოადგენს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ელექტროენერგიის გადაცემა, რაც რეგულირდება საქართველოს კანონით ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ. ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ელექტროენერგიის გადაცემა, ექსპორტისა და ელექტროენერგიის მიწოდების ჩათვლით, ვარძიისა და ზეკარის 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზებისა და მესხეთის 400-კილოვოლტიანი შემაერთებელი ხაზის საშუალებით თურქეთთან, რომელიც გაყვანილ იქნა „შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტის“ (BSTN) ფარგლებში. BSTN უზრუნველყოფს დამატებით უსაფრთხოებას საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელისთვის მეორე დასავლეთ-აღმოსავლეთ 500-კილოვოლტიანი ხაზის დამატების გზით და თურქეთში ელექტროენერგიის ექსპორტის შესაძლებლობის ხელშეწყობით. BSTN პროექტი 2013 წლის ბოლოს დასრულდა.

2021 წლის 24 ივნისს გამოშვებული, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) №28/1 დადგენილების შესაბამისად გადაცემის და განაწილების ლიცენზიები გაუქმდა და მათ ნაცვლად ჯგუფს მიენიჭა ერთიანი გადამცემი სისტემის ოპერატორის ლიცენზია.

2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე იყო საქართველოს მთავრობა. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-19 შენიშვნაში.

საქართველოს მთავრობის, 2020 წლის 16 აპრილის დადგენილება N246-ის საფუძველზე შეიქმნა ბაზრის ახალი კონცეფცია. თავდაპირველად დაგეგმილი იყო, რომ ბაზრის ახალი კონცეფცია ძალაში 2021 წლის 1 ივლისიდან შევიდოდა. საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 31 მაისის დადგენილება N244-ის საფუძველზე, ცვლილებები ბაზრის კონცეფციაში 2022 წლის იანვრამდე გადაიდო. საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 28 თებერვლის დადგენილება №89-ის საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა კვლავ გადაიდო 2022 წლის 1 სექტემბრამდე. საქართველოს მთავრობის დადგენილება N246-ის კორექტირების საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა გადაიდო 2023 წლის 1 ივლისამდე. საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 29 ივნისის დადგენილება N239-ის საფუძველზე, ბაზრის კონცეფციაში საკანონმდებლო ცვლილებების შეტანა კვლავ გადაიდო 2024 წლის 1 ივლისამდე. საქართველოს მთავრობის 2024 წლის 4 ივნისის დადგენილება N181-ის საფუძველზე, ამოქმედდა გარდამავალი ბაზარი, კერძოდ, „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაზე“ ნებაყოფლობითი ვაჭრობა, ხოლო ბაზრის კონცეფციის სხვა სეგმენტები 2025 წლის 1 ივლისამდე გადაიდო.

ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ დაგეგმილ საკანონმდებლო ცვლილებებს და ახალი ბაზრის კონცეფციის შემოღებას ექნებათ არსებითი გავლენა ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 10 ივნისის დადგენილება N1012-ის საფუძველზე, კონკრეტული სამთავრობო სუბიექტების ფინანსური ზედამხედველობის განხორციელების წესი იქნა დამტკიცებული, რომლის მიხედვითაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ კომპანიის ფინანსური ზედამხედველობის პასუხისმგებლობა იკისრა.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. შესაბამისად, ჯგუფზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს ექვემდებარებიან და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. გარდა ამისა, 2025 წლის აპრილში შეერთებული შტატების მიერ გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტზე ტარიფების დაწესებამ ხელი შეუწყო გლობალურ ეკონომიკურ გაურკვევლობას. აღნიშნული ზომები გავლენას ახდენს საერთაშორისო სავაჭრო ნაკადებსა და ინვესტიციების განწყობაზე. ტარიფებისა და სხვა პროტექციონისტული ზომების შემოღებამ, ნავთობის გლობალური ფასების არასტაბილურობამ და რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის მიმდინარე სამხედრო კონფლიქტმა კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვევლობა ბიზნეს გარემოში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. ბიზნეს გარემო მომავალში შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. მომზადების საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) სრულ შესაბამისობაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი, რომელიც ამავდროულად წარმოადგენს ჯგუფის სამუშაო ვალუტას და ვალუტას, რომელშიც წარმოდგენილია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. ჯგუფის ყოველი საწარმოს სამუშაო ვალუტა წარმოადგენს ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტას, რომელშიც აღნიშნული საწარმო ახორციელებს ოპერაციებს.

ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობებზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. შეფასებების გადახედვები აღიარებულია პერსპექტიულად.

ინფორმაცია იმ სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებასთან დაკავშირებული კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომლებსაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, განსაზღვრულია შენიშვნაში 23(e)(iii) – ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

ჯგუფის რამდენიმე სააღრიცხვო პოლიტიკა და განმარტება მოითხოვს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრას. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასებისა და განმარტების მიზნებისათვის. სამართლიანი ღირებულება, შეფასების ტექნიკაში გამოყენებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, იყოფა სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგ დონეებად:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: ამოსავალი მონაცემები აქტივისა ან ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები).

თუ აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების კატეგორიებად დაყოფა შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის სხვადასხვა დონის ფარგლებში, მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შეფასება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეს მიეკუთვნება, რომელსაც მიეკუთვნება ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემები, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 17 - სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა.

5. შემოსავალი

'000 ლარი	2024	2023
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან		
შემოსავალი ელექტროენერგიის გადაცემიდან	317,872	276,186
შემოსავალი ელექტროენერგიის ექსპორტიდან	29,462	39,109
შემოსავალი ტრანზიტიდან	7,203	22,863
სხვა შემოსავალი	329	1,196
სულ შემოსავალი	354,866	339,354

შემოსავალი გამოითვლება სემეკ-ის მიერ დადგენილი გადაცემის ტარიფის საფუძველზე.

2021 წლის 1 ივლისიდან „სემეკის“ #28/1 დადგენილების შესაბამისად, რომელიც თარიღდება 2021 წლის 24 ივნისით, კომპანია გახდა ერთადერთი გადამცემი სისტემის ოპერატორი (TSO), რომელიც პასუხისმგებელია მთლიანი მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მართვაზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე და სათანადო ექსპლუატაციაზე. გაუქმდა ელექტროენერგიის გადაცემის და დისპეტჩერიზაციის ცალკეული ტარიფები, გაუქმდა კომპანიაზე გაცემული დისპეტჩერიზაციის ლიცენზია და დადგინდა ახალი გადამცემი სისტემის ლიცენზიატის ტარიფი, რომელიც შეადგენს 0.02664 ლარს კვტ.სთ-ზე 2021 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის და 0.02813 ლარს კვტ.სთ-ზე, 2024 წლის 1 იანვრიდან 2026 წლის 1 იანვრამდე პერიოდისთვის. 2024 წლის დეკემბერში, სემეკმა გადაიანგარიშა TSO-ს ტარიფი 2025 წლისთვის და განსაზღვრა TSO-ს ახალი ტარიფი 0.3298 ლარის ოდენობით კვტ.სთ-ზე (იხილეთ შენიშვნა 22 (a)).

2018 წლის 4 მაისს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმად ჯგუფი ვალდებულია აანაზღაუროს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორისთვის (ესკო) გადაცემის პროცესში დაკარგული ელექტროენერგიის ხარჯი. ანაზღაურებული ხარჯები, რომელიც შეადგენს 43,170 ათას ლარს (2023 წელს: 41,544 ათასი ლარი), წარმოდგენილია ელექტროენერგიის დანაკარგის სახით კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(a) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში, შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრების მიხედვით.

'000 ლარი	2024	2023
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	347,663	316,491
უცხოური	7,203	22,863
სულ შემოსავალი	354,866	339,354

(b) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილ მოთხოვნებზე, სახელშეკრულებო აქტივებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	42,497	52,113

„მიღებულ ავანსებში“ შეტანილი სახელშეკრულებო ვალდებულებები გადახდილი ავანსებიდან შეადგენს 33,044 ათას ლარს 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 18,213 ათასი ლარი), იხილეთ ასევე შენიშვნა 16.

(c) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, როდესაც გადასცემს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე კლიენტს. შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში, იხილეთ ასევე შენიშვნა 23 (a).

6. სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2024	2023
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	7,934	8,719
სამივლინებო ხარჯები	3,613	3,113
უსაფრთხოების ხარჯები	3,146	2,928
აუდიტის და კონსულტაციის ხარჯები	2,873	2,628
ტრანსპორტირების ხარჯები	2,598	2,386
წვერობის საფასური	1,305	1,158
ტექნიკური მომსახურებისა და რემონტის ხარჯები	1,123	1,114
მოკლევადიანი იჯარები	883	913
კომუნალური ხარჯები	804	802
სამართალწარმოების ხარჯები	560	5,739
დაზღვევის ხარჯები	423	397
სხვა	8,553	7,864
	33,815	37,761

აუდიტორული და სხვა პროფესიული მომსახურების საფასური მოიცავს აუდიტის მოსაკრებელს, რომელიც შეადგენს 163 ათას ლარს 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის (2023 წელს: 303 ათასი ლარი).

7. წმინდა ფინანსური ხარჯი

'000 ლარი	2024	2023
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე	10,271	16,867
შემოსავალი გრანტის ამორტიზაციიდან	5,594	3,488
საკუთსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	1,641	-
ფინანსური შემოსავალი	17,506	20,355
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(16,231)	(20,838)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(21,708)	(22,659)
საკუთსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	-	(20,864)
ფინანსური ხარჯები	(37,939)	(64,361)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(20,433)	(44,006)

2024 წელს, ჯგუფმა მოახდინა სესხებსა და კრედიტებზე დარიცხული 25,011 ათასი ლარის ოდენობით პროცენტის კაპიტალიზაცია ძირითად საშუალებებზე (2023 წელს: 16,548 ათასი ლარი) 4.3%-იანი კაპიტალიზაციის განაკვეთის გამოყენებით (2023: 4.1%), იხილეთ ასევე შენიშვნა 8(b).

8. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტროგადამცემი ხაზები	მოწყობილობა, სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება ან დასაშვები საწყისი ღირებულება					
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	185,524	616,659	903,365	252,130	1,957,678
შესყიდვები	12,471	-	3,762	195,002	211,235
გასვლები / ჩამოწერები	(384)	-	(134)	(323)	(841)
გადაცემები	1,884	841	16,588	(19,313)	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	199,495	617,500	923,581	427,496	2,168,072
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	199,495	617,500	923,581	427,496	2,168,072
შესყიდვები	1,666	-	1,559	157,163	160,388
გასვლები / ჩამოწერები	(26)	-	(122)	(3,183)	(3,331)
გადაცემები	1,796	2,562	27,782	(32,140)	-
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	202,931	620,062	952,800	549,336	2,325,129
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი					
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	(59,904)	(240,523)	(397,084)	(16,901)	(714,412)
წლის ცვეთა	(4,799)	(13,812)	(34,521)	-	(53,132)
გასვლები / ჩამოწერები	64	-	52	89	205
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	(64,639)	(254,335)	(431,553)	(16,812)	(767,339)
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	(64,639)	(254,335)	(431,553)	(16,812)	(767,339)
წლის ცვეთა	(4,826)	(13,106)	(35,886)	(497)	(54,315)
გასვლები / ჩამოწერები	-	-	122	-	122
გადაცემები	-	-	1,193	(1,193)	-
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	(69,465)	(267,441)	(466,124)	(18,502)	(821,532)
საბალანსო ღირებულებები					
2023 წლის 1 იანვარს	125,620	376,136	506,281	235,229	1,243,266
2023 წლის 31 დეკემბერს	134,856	363,165	492,028	410,684	1,400,733
2024 წლის 31 დეკემბერს	133,466	352,621	486,676	530,834	1,503,597

2024 წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ განახორციელა 1,684 ათასი ლარის სამართლიანი ღირებულების მქონე მიწის ნაკვეთების შენატანი კომპანიის კაპიტალში (2023: 12,595 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 12), რაც ასევე სააქციო კაპიტალის ზრდის ნომინალურ ღირებულებას წარმოადგენს.

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, სრულად გაცვეთილი ერთეულების თვითღირებულება 102,086 ათას ლარს შეადგენს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 90,901 ათასი ლარი).

(a) უზრუნველყოფა

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები ელექტროგადამცემ ხაზებსა და შესაბამის ტექნიკურ აღჭურვილობასთან ერთად), რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 29,271 ათას ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 31,531 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით (იხილეთ მე-14 შენიშვნა).

(b) დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 530,834 ათასი ლარის ღირებულების (31 დეკემბერი 2023: 410,684 ათასი ლარი) დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები მოიცავს 37,828 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2023: 37,309 ათასი ლარი) სათადარიგო ნაწილებს, დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებსა და სარეზერვო აპარატურას ძირითადი საშუალებების მხარდასაჭერად, და 493,006 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2023: 373,375 ათასი ლარი) დაუმთავრებელ მშენებლობას.

9. იჯარები

ინფორმაცია იჯარებზე, რომლებშიც ჯგუფი მოიჯარის სახით მოქმედებს წარმოდგენილია ქვემოთ.

‘000 ლარი	ელექტროგადამცემი ხაზები	
	2024	2023
აქტივები გამოყენების უფლებით		
ნაშთი 1 იანვარს	172,347	172,347
ნაშთი 31 დეკემბერს	<u>172,347</u>	<u>172,347</u>
ცვეთა		
ნაშთი 1 იანვარს	(34,490)	(20,702)
ცვეთის დარიცხვა	(13,827)	(13,788)
ნაშთი 31 დეკემბერს	<u>(48,317)</u>	<u>(34,490)</u>
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	<u>137,857</u>	<u>151,645</u>
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	<u>124,030</u>	<u>137,857</u>
საიჯარო ვალდებულებები		
საიჯარო ვალდებულება 1 იანვარს	158,806	165,909
პროცენტის დარიცხვა	21,708	22,659
საიჯარო ვალდებულების დაფარვები	(29,809)	(29,762)
ნაშთი 31 დეკემბერს	<u>150,705</u>	<u>158,806</u>

2021 წლის 1 ივლისიდან, კომპანიამ გააფორმა იჯარის ხელშეკრულება სს „გაერთიანებულ ენერგოსისტემა საქრუსენერგოსთან“ ელექტროგადამცემი ხაზების იჯარის შესახებ. ხელშეკრულების საფუძველზე, კომპანიამ აღიარა ზემოხსენებულ ხაზებთან დაკავშირებით „აქტივი გამოყენების უფლებით“. იჯარის ვადა განისაზღვრა იჯარით აღებული აქტივების დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადით, რომელიც 10-დან 31 წლამდე მერყეობს. მომავალი იჯარის გადახდების დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დაახლოებით 15%-ით განისაზღვრა.

2025 წლის იანვარში, 2024 წლის დეკემბერში სემეკის მიერ 2025 წლის TSO-ს ტარიფებში მარეგულირებელი ცვლილებების შეტანის შემდეგ (იხილეთ შენიშვნა 5), კომპანიამ და სს „გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო“-მ შეცვალეს 2025 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოქმედი საიჯარო გადახდები (იხილეთ შენიშვნა 22(a)).

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

‘000 ლარი	2024	2023
მოკლევადიანი მოთხოვნები		
სავაჭრო მოთხოვნები	83,096	86,469
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(40,599)	(34,356)
სავაჭრო მოთხოვნები, გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	<u>42,497</u>	<u>52,113</u>
სხვა მოთხოვნები	8,968	2,233
გაუფასურების რეზერვი სხვა მოთხოვნებზე	(8,038)	(1,914)
	<u>43,427</u>	<u>52,432</u>

ჯგუფის დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალები განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2024	2023
საბანკო ნაშთები	104,368	144,407
სადეპოზიტო სერტიფიკატები (შენიშვნა 23(გ)(ii))	30,148	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში		
და კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში	134,516	144,407

არცერთი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების ნაშთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

12. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

აქციების რაოდენობა, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული ნომინალური ღირებულება	ჩვეულებრივი აქციები	
	2024	2023
	1 ლარი	1 ლარი
გამოშვებული 1 იანვარს	678,168,057	665,090,023
გამოშვებული წლის განმავლობაში	1,684,141	13,078,034
არაფულადი მოძრაობა	(482,000)	-
გამოსყიდული წლის განმავლობაში	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული, სრულად განაღებული	679,370,198	678,168,057

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და კომპანიის შეხვედრებზე აქვთ ხმის მიცემის უფლება - თითო ხმა თითო აქციაზე.

2024 წელს, კომპანიის აქციონერთა საერთო კრებამ დაამტკიცა 1,684 ათასი ჩვეულებრივი აქციის გამოშვება (2023 წელს: 13,078 ათასი ჩვეულებრივი აქცია), თითოეული აქცია 1 ლარის ღირებულებით. გამოშვებული აქციები გადახდილი იქნა არა-ფულადი შენატანებით. იხილეთ შენიშვნა 8.

(b) დაურეგისტრირებული კაპიტალი

დაურეგისტრირებული კაპიტალი შედგება აქციონერების მიერ გაკეთებული იმ აქტივების შენატანებისგან, რომელიც არის კომპანიის საკუთრებაში, მაგრამ ჯერ არ არის რეგისტრირებული კომპანიის წილში და ასევე, სხვა სხვაობებისგან სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობასა და აქციონერების მიერ შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის.

(c) დივიდენდები

2022 წლის 1 იანვრიდან, შუალედური ან წლიური ფინანსური შედეგების გათვალისწინებით, სააქციო საზოგადოებას აქვს უფლება, კანონით დადგენილი წესით, მიიღოს გადაწყვეტილება მოგების განთავსებულ აქციებზე დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- დივიდენდების განაწილებამდე ან მათი განაწილების შემდეგ, სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი წმინდა აქტივები, იმ განთავსებულ კაპიტალზე (დამატებული კანონით ან წესდებით განსაზღვრული რეზერვები) ნაკლებია, რომელიც არ შეიძლება განაწილდეს აქციონერებზე.

- ii. გასანაწილებელი დივიდენდების ოდენობა აჭარბებს სააქციო საზოგადოების უკანასკნელ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ წმინდა მოგების ოდენობას, ან შუალედური დივიდენდების შემთხვევაში, მოგებას, რომელიც მიღებულია უკანასკნელი ფინანსური ანგარიშგების შედგენის შემდეგ, დამატებული ნებისმიერი გადმოტანილი მოგება და თავისუფალი რეზერვებიდან მიღებული ოდენობები, გამოკლებული ნებისმიერი გადმოტანილი ზარალი და რეზერვებში განთავსებული ოდენობები, კანონისა ან წესდების შესაბამისად.
- iii. დივიდენდების განაწილების თარიღისთვის ან დივიდენდების განაწილების შედეგად, სააქციო საზოგადოება გახდება გადახდისუუნარო ან გადახდისუუნარობის რისკის წინაშე დადგება.

2024 და 2023 წლებში დივიდენდები არ ყოფილა გამოცხადებული ან გადახდილი.

(d) საკუროსო სხვაობის რეზერვი

საკუროსო სხვაობის რეზერვი შედგება უცხოურ ვალუტასთან დაკავშირებული ყველა სხვაობისგან, რომელიც წარმოიშობა უცხოური ოპერაციების კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების გადაყვანის შედეგად.

(e) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებითი გადახდილი კაპიტალი შედგება შემდეგისგან:

- საქართველოს მთავრობისგან მიღებული 72,300 ათასი ლარი, საიდანაც 18,050 ათასი ლარი მიღებულ იქნა კაპიტალური პროექტების დასაფინანსებლად 2024 წლის განმავლობაში.
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან (ფინანსთა სამინისტრო) შპს „ენერგოტრანსი“-სთვის გაცემულ სესხზე აღიარებული 11,680 ათასი ლარის ოდენობით მოდიფიცირებით განპირობებული ზარალი, რომელიც კაპიტალის შენატანად ითვლება; და
- 1,759 ათასი ლარი, რომელიც წარმოადგენს სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ (ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში) 25%-იანი წილის ღირებულებას, რომელიც უსასყიდლოდ გადაეცა სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის“ (ესკო) მიერ, რომელიც საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ საწარმოს წარმოადგენს. რადგან აქციები მიღებულ იქნა ანაზღაურების გარეშე, გარიგება აღიარდა, როგორც კაპიტალის შენატანი და აღირიცხა „დამატებით გადახდილ კაპიტალში“ (იხილეთ შენიშვნა 20).

2023 წლის განმავლობაში, „დამატებით გადახდილი კაპიტალი“ არ ყოფილა აღიარებული.

13. კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. აღნიშნული მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, ჯგუფის შემოსავლებისა და მოგების მუდმივი მონიტორინგის გზით, და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმებით, რომლებიც ძირითადად ჯგუფის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით და სესხებითა და კრედიტებით ფინანსდება.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის მიდგომაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა.

არც კომპანია და არც მისი შვილობილი კომპანიები არ არიან დაქვემდებარებული გარედან დაკისრებულ კაპიტალის მოთხოვნებს.

14. სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში განსაზღვრულია ინფორმაცია ჯგუფის პროცენტური სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

'000 ლარი	2024	2023
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან	598,181	654,309
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან	14,526	13,717
	612,707	668,026
მოკლევადიანი ვალდებულებები		
საფინანსო დაწესებულებებიდან არაუზრუნველყოფილი სესხების მიმდინარე ნაწილი	204,132	201,051
	204,132	201,051

(a) სესხის ვადა და დაფარვის გრაფიკი

დაუფარავი სესხების დაფარვის ვადა და პირობები იყო შემდეგი:

		31 დეკემბერი 2024			
'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW (შენიშვნა 14(c))	ევრო	KfW სარეფერენტო განაკვეთი +4% სარეფერენტო	2028	140,287	136,766
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - WB	აშშ დოლარი	განაკვეთი სესხის ვალუტისათვის +ცვლადი საპრ.	2039	157,033	157,033
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EIB	ევრო	განაკვეთი Euribor+ 0.75% სარეფერენტო	2033	118,364	118,364
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IBRD	ევრო	განაკვეთი+ ფიქსირებული ზრდა	2044	109,506	109,506
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ADB	SDR	1%-1,5%	2032	76,835	77,373
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	Euribor+ 0.3%	2032	89,370	89,370
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD (შენიშვნა 14(c))	ევრო	Euribor+ 1%	2027	35,964	35,965
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	2.2%	2028	26,683	26,683
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD (შენიშვნა 14(b))	ევრო	Euribor+ 1%	2028	26,629	26,629
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	1% - 1.5%	2025-2035	12,319	12,319
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD (შენიშვნა 14(c))	ევრო	Euribor+ 1%	2035	11,814	11,814
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW	ევრო	Euribor+ 0.35%	2034	491	491
უზრუნველყოფილი სესხები					
დაკავშირებული მხარისგან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	20,900	14,526
სულ პროცენტური ვალდებულებები				826,195	816,839

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	KfW სარეფერენტო განაკვეთი +4% სარეფერენტო განაკვეთი სესხის ვალუტისათვის +ცვლადი საპრ. განაკვეთი	2028	173,109	168,682
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - WB	აშშ დოლარი		2039	155,824	155,824
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EIB	ევრო	Euribor+ 0.75%	2033	135,415	135,415
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - ADB	SDR	1%-1,5%	2032	85,097	85,097
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - IBRD	ევრო	სარეფერენტო განაკვეთი+ფიქსირებული ზრდა	2044	86,440	86,440
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	Euribor+ 0.3%	2032	71,220	71,220
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2027	50,841	50,521
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	2.2%	2028	37,766	37,766
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+ 1%	2028	33,850	33,850
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	1%-1,5%	2025-2035	15,132	15,132
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD	ევრო	Euribor+1%	2035	11,592	11,592
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KFW	ევრო	Euribor+ 0.35%	2034	3,821	3,821
უზრუნველყოფილი სესხი დაკავშირებული მხარისგან:					
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	ევრო	7.5%	2029	21,219	13,717
სულ პროცენტიანი ვალდებულებები				881,326	869,077

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები (მიწის ნაკვეთები ელექტროგადამცემ ხაზებსა და შესაბამის ტექნიკურ აღჭურვილობასთან ერთად), რომელთა საბალანსო ღირებულება შეადგენს 29,271 ათას ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 31,531 ათასი ლარი), დაგირავებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან აღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფის სახით.

არაუზრუნველყოფილი სესხები საფინანსო დაწესებულებებიდან წარმოადგენს ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკიდან (EBRD), ევროპის საინვესტიციო ბანკიდან (EIB), Kreditanstalt für Wiederaufbau-დან (KfW) და აზიის განვითარების ბანკიდან (ADB) მიღებულ სესხებს. სესხები EBRD, EIB და KfW ბანკებიდან გამოეყო საქართველოს მთავრობას „შავი ზღვის გადამცემი ქსელის“ პროექტთან დაკავშირებით ახალი ენერგოგადამცემი ხაზების მშენებლობისთვის. თავის მხრივ საქართველოს მთავრობამ, მიღებული თანხები, დაფარვის ვალდებულებასთან ერთად გადასცა ჯგუფს. კრედიტორებმა იურიდიულად არ გაათავისუფლეს საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის მთავარი პასუხისმგებლობისგან, შესაბამისად საქართველოს მთავრობა მოქმედებდა მარწმუნებლის სახით აღნიშნულ გარიგებებში და ჯგუფის მიერ გადასახდელი სესხები მიმართულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსკენ.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან 2024 წელს გაფორმებული დამატებითი სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, 2024 წლის დეკემბერში დასაფარი სასესხო ვალდებულების დაფარვა 2025 წლის იანვრამდე გადაიღო, 20,051 ათასი ევროს ოდენობით დამატებითი საპროცენტო გადახდების დაკისრების გარეშე.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან 2023 წელს გაფორმებული დამატებითი სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, 2023 წლის დეკემბერში დასაფარი სასესხო ვალდებულების დაფარვა 2024 წლის იანვრამდე გადაიღო, 20,029 ათასი ევროს ოდენობით დამატებითი საპროცენტო გადახდების დაკისრების გარეშე.

(b) ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

'000 ლარი	სესხები და კრედიტები	
	2024	2023
ნაშთი 1 იანვარს	869,077	847,912
შემოსულობები სესხები და კრედიტებიდან	82,052	111,619
სესხების დაფარვა	(134,048)	(116,297)
სულ ცვლილებები საფინანსო ფულადი ნაკადებიდან	(51,996)	(4,678)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებების გავლენა	(1,611)	17,973
საპროცენტო ხარჯი	16,231	20,838
კაპიტალიზირებული სასესხო ხარჯები	25,010	16,548
გადახდილი პროცენტი	(39,872)	(29,516)
სულ სხვა ცვლილებები	1,369	7,870
ნაშთი 31 დეკემბერს	816,839	869,077

(c) სასესხო კოვენანტები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - EBRD“-ისგან და „საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო - KfW“-ისგან აღებული სესხები ექვემდებარება გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ კოვენანტებს, რომლებიც დაკავშირებულია წმინდა ვალის EBITDA-სთან თანაფარდობასთან, ვალის მომსახურების კოეფიციენტთან და EBITDA-ს პროცენტთან თანაფარდობასთან. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეასრულა ყველა კოვენანტი და მოელის, რომ დააკმაყოფილებს მათ საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში. შესაბამისად, 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის სესხები (გარდა ხელშეკრულების მიხედვით, საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში დასაფარი ნაშთებისა) კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი.

15. აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები

'000 ლარი	2024	2023
ნაშთი 1 იანვარს	114,558	109,738
მიწერილი სხვა შემოსავალში მოგებაში ან ზარალში	(5,594)	(3,488)
გრანტების აღიარების შეწყვეტა	-	(2,885)
მიღებული წლის განმავლობაში	3,852	11,193
ნაშთი 31 დეკემბერს	112,816	114,558
გრძელვადიანი	109,234	110,975
მოკლევადიანი	3,582	3,583
	112,816	114,558

წლის განმავლობაში მიღებული გრანტები წარმოადგენს საფინანსო დაწესებულებების მიერ მომწოდებელზე უშუალოდ გადახდილ თანხებს ძირითადი საშუალებების შესაძენად.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
ვალდებულებები შესრულებულ სამშენებლო სამ.		
დაკავშირებით	80,557	53,513
მიღებული ავანსები	33,578	18,424
საგადასახადო ვალდებულებები	2,270	3,620
სხვა ვალდებულებები	9,272	48,643
ნაშთი 31 დეკემბერს	125,677	124,200

ჯგუფის სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებული სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკებზე დაქვემდებარება განხილულია მე-17 შენიშვნაში.

17. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობების გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ჯგუფმა განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულებები შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს შეფასების თარიღისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ფასს. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელს. სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება ძირითადი თანხის და პროცენტის მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის პროცენტის საბაზრო განაკვეთით დისკონტირდება.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მათ საბალანსო ღირებულებას არის მიახლოებული.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით ჯგუფი შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი – შენიშვნა 17 (b)(i);
- ლიკვიდურობის რისკი – შენიშვნა 17 (b)(ii);
- საბაზრო რისკი – შენიშვნა 17 (b)(iii).

ამ შენიშვნაში მოცემულია ინფორმაცია ზემოთ ჩამოთვლილ თითოეულ რისკზე ჯგუფის დაქვემდებარების შესახებ, ასევე ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მართვისთვის და ჯგუფის კაპიტალის მართვისთვის შემუშავებულ მიზნებზე, პოლიტიკებსა და პროცესებზე. დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია შესულია წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რისკის მართვის სტრუქტურა

მმართველ საბჭოს აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა ჯგუფის რისკების მართვის სტრუქტურის დანერგვასა და ზედამხედველობაზე; ის პასუხს აგებს ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკების შემუშავებასა და მონიტორინგზე.

ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და ჯგუფის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. სასწავლო და მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და ვალდებულება.

საზედამხედველო საბჭოს მის ზედამხედველობის ვალდებულების განხორციელებაში ეხმარება შიდა აუდიტი.

„სამეთვალყურეო საბჭოს ხელმძღვანელობით შეიქმნა რისკების მართვის დეპარტამენტი და ასევე განისაზღვრა რისკების კოორდინატორი სსე-ს თითოეულ დეპარტამენტში. რისკების დეპარტამენტი ახორციელებს რისკების მართვის პროცესს, რომელიც შეესაბამება საუკეთესო პრაქტიკას. რეგულარულად ტარდება რისკების შეფასებები და დასკვნები ეცნობება მენეჯმენტს და რისკებისა და აუდიტის კომიტეტებს.“

(i) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტის ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს და წარმოიშობა ძირითადად ჯგუფის მიერ მომხმარებლებისგან მისაღები თანხებიდან და საბანკო ნაშთებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ჯგუფის საკრედიტო რისკი ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. გეოგრაფიულად საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება ჯგუფის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. ჯგუფის მიმოხილვა ითვალისწინებს გარე შეფასებებს, ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში და ზოგიერთ შემთხვევაში, საბანკო რეფერენციებს. ჯგუფის შემოსავლების დაახლოებით 33% (2023: 30 %) უკავშირდება გაყიდვების ტრანზაქციებს ერთ მომხმარებელთან.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით ზოგადად არ მოითხოვება რაიმე სახის უზრუნველყოფა.

ჯგუფი განსაზღვრავს გაუფასურების რეზერვს, რაც წარმოადგენს მის მიერ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით მოსალოდნელი ზარალის შეფასებას. აღნიშნული რეზერვის ძირითად კომპონენტს წარმოადგენს კონკრეტული ზარალის კომპონენტი, რომელიც უკავშირდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებისა და კლიენტების მიმართ სავაჭრო მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ, 2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	2024	2024	2024
	არ არის საკრედიტო რისკით	საკრედიტო რისკით	
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი	გაუფასურებული	გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	20,195	-	20,195
მაღალი რისკი	-	62,901	62,901
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	20,195	62,901	83,096
ზარალის რეზერვი*	-	(40,599)	(40,599)
	20,195	22,302	42,497

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"
2024 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

'000 ლარი	2023	2023	2023
	არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	39,201	-	39,201
მაღალი რისკი	-	47,268	47,268
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	39,201	47,268	86,469
ზარალის რეზერვი*	-	(34,356)	(34,356)
	39,201	12,912	52,113

ჯგუფი ზემოაღნიშნულ ხარისხებს განსაზღვრავს შემდეგნაირად:

დაბალი რისკი - კონტრაქტებს აქვთ ძლიერი უნარი შეასრულონ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და არ არის სავარაუდო, რომ უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკურ და ბიზნეს გარემოში, გრძელვადიან პერსპექტივაში, შეამცირებს კონტრაქტების უნარს დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები.

მაღალი რისკი - კონტრაქტებს, ახლო მომავალში, აქვთ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების სუსტი უნარი და ეკონომიკური და ბიზნეს გარემოს მომავალი უარყოფითი ცვლილებები სავარაუდოდ შეამცირებს კონტრაქტების უნარს დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი მაღალი რისკის ხარისხისთვის არის დაახლოებით 65% (2023: 73%).

*2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ზარალის რეზერვი ძირითადად სამ ძირითად კონტრაქტს უკავშირდება (2023: ორი კონტრაქტი), რაც 2024 წლის რეზერვის ნაშთის 84%-ს (2023: 68%) შეადგენს. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები წარმოადგენს სავარაუდო დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები ფინანსური აქტივებისთვის არის მისი მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები 100%-ით შეფასდა (2023: 100%). დეფოლტის ალბათობა (PD) აღნიშნული კონტრაქტებისთვის შეფასდა 100%-ით (2023: 100%), ხოლო გამოყენებული წარმოებული ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) 73%-ით განისაზღვრა (2023: 67%). კომპანია ითვალისწინებს 2–3 -მდე სხვადასხვა ალბათობის შესაძლო ვარიანტს ფინანსური ინსტრუმენტის აღდგენის დროის სხვადასხვა ალბათობებით და უშვებს მაქსიმუმ 55%-იან (2023: 15%) ალბათობას ვარიანტისთვის, რომელშიც ფინანსური ინსტრუმენტები საერთოდ არ არის აღდგენილი. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დისკონტირებისას, ფულის დროითი ღირებულების გათვალისწინების მიზნით, 11%-დან 13%-მდე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები იქნა გამოყენებული (2023: 11%-დან 13%-მდე).

მომდროება გაუფასურების ზარალების რეზერვში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში წლის განმავლობაში იყო შემდეგი:

'000 ლარი	ინდივიდუალური გაუფასურება	
	2024	2023
ნაშთი წლის დასაწყისში	34,356	25,555
დარიცხვა წლის განმავლობაში	6,243	8,801
ნაშთი წლის ბოლოს	40,599	34,356

რეზერვის ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გამოიყენება გაუფასურების ზარალის აღრიცხვის მიზნით, მანამ სანამ აღდგენის ყველა შესაძლებლობა არ იქნება ამოწურული; ამ დროს ოდენობები ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ.

გასული წლების გადაუხდელობის სტატისტიკის მიხედვით, ჯგუფს მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნულის გარდა სხვა დამატებითი გაუფასურების რეზერვი არ არის საჭირო სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ერთ ბანკში, რომლის მოკლევადიანი რეიტინგი სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის მიხედვით, არის B. ყველა ნაშთი კლასიფიცირებულია 1-ელ დონეში. ჯგუფი არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლების მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

(ii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. ჯგუფის პოლიტიკა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით, მდგომარეობს იმის უზრუნველყოფაში, რომ ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ გარემოებებში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან ჯგუფის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

ჯგუფი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს ჯგუფის ფულადი ნაკადების პროგნოზებს. ჯგუფმა განსაზღვრა ყოველწლიური ბიუჯეტების პროცესი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან. ბიუჯეტს განიხილავს სამეთვალყურეო საბჭო და ამოწმებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. ბიუჯეტის განახლება ხდება ყოველთვიურად ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით. ჯგუფის მიზანს წარმოადგენს, მომავალი 60 დღის განმავლობაში ფინანსურ ვალდებულებებზე მოსალოდნელ ფულად გადინებებზე გადაჭარბებული ოდენობით ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების დონის შენარჩუნება.

ჯგუფს ეკისრება ძირითადი საშუალებების შესყიდვის სახელშეკრულებო ვალდებულება 455,007 ათასი ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 504,013 ათასი ლარი). კაპიტალის ვალდებულებები უკავშირდება სხვადასხვა პროექტით გათვალისწინებულ სამშენებლო სამუშაოებს და დაფინანსდება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან მიღებული გამოუყენებელი სესხებით. გამოუყენებელი სესხები, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეადგენდა 643,053 ათას ლარს (31 დეკემბერი 2023 წელი: 735,750 ათასი ლარი).

ქვემოთ წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

2024 '000 ლარი	საბალანსო დირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
საფინანსო დაწესებულებებიდან	802,313	994,240	227,588	401,201	365,451
უზრუნველყოფილი სესხები					
დაკავშირებული მხარისგან	14,526	20,900	-	20,900	-
საიჯარო ვალდებულებები	150,705	302,238	29,762	119,302	153,174
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	89,829	89,829	89,829	-	-
	1,057,373	1,407,207	347,179	541,403	518,625

2023 '000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელმწიფო ფულადი ნაკადები	1 წლამდე	1-5 წლამდე	5 წელზე მეტი
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი სესხები					
საფინანსო დაწესებულებებიდან	855,360	1,099,071	231,262	472,630	395,179
უზრუნველყოფილი სესხები					
დაკავშირებული მხარისგან	13,717	21,219	-	-	21,219
საიჯარო ვალდებულებები	158,806	332,000	29,762	119,046	183,192
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	102,156	102,156	102,156	-	-
	1,130,039	1,554,446	363,180	591,676	599,590

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გათვალისწინებული ფულადი სახსრების ნაკადებს ადგილი ჰქონდეს მოსალოდნელზე მნიშვნელოვნად ადრე ან არსებითად განსხვავებული ოდენობით.

(iii) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომლის შემთხვევაშიც საბაზრო ფასებში, როგორცაა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ღირებულებები, მომხდარი ცვლილებები გავლენას ახდენს ჯგუფის შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს საბაზრო რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას მოგებასა თუ ზარალში მერყეობის მართვის მიზნით.

სავალუტო რისკი

უცხოური ვალუტის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ სავალუტო კურსების ცვლილება ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან მომავალი ფულადი ნაკადების ცვლილებას გამოიწვევს. ჯგუფის დაქვემდებარება სავალუტო კურსებში მომხდარ ცვლილებებზე ძირითადად უკავშირდება ევროში, აშშ დოლარში და SDR-ში დენომინირებულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

ჯგუფი არ ახდენს მის სავალუტო რისკზე დაქვემდებარების ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

ჯგუფის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე წარმოდგენილია შემდეგი სახით პირობით თანხებზე დაყრდნობით:

'000 ლარი	SDR-ში დენომინირებული 2024	აშშ დოლარში დენომინირებული 2024	ევროში დენომინირებული 2024
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	9,574	5,646
სესხები და კრედიტები	(77,373)	(157,033)	(582,433)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(7,841)	(66,124)
წმინდა დაქვემდებარება	(77,373)	(155,299)	(642,911)

'000 ლარი	SDR-ში დენომინირებული 2023	აშშ დოლარში დენომინირებული 2023	ევროში დენომინირებული 2023
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	7,244	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	3,691	1,602
სესხები და კრედიტები	(85,097)	(155,824)	(628,156)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	(11,852)	(66,053)
წმინდა დაქვემდებარება	(85,097)	(156,741)	(692,607)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სპოტ-კურსი	
	2024	2023	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
1 აშშ დოლარი	2.7208	2.6287	2.8068	2.6894
1 ევრო	2.9440	2.8416	2.9306	2.9753
1 SDR	3.6262	3.5051	3.5268	3.6083

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან, ევროსთან და SDR-თან მიმართებაში ლარის კურსის გამყარება/შესუსტება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა/(შეამცირებდა) მოგებას ან ზარალს, ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. ვალუტის მოძრაობას არ ექნებოდა გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე ან პირდაპირ კაპიტალზე. აღნიშნული ანალიზი დაფუძნებულია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლილებაზე, რომელსაც ჯგუფი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. 2024 წლის 31 დეკემბრის და 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის ანალიზი განხორციელდა იგივე საფუძველზე.

'000 ლარი	გამყარება	შესუსტება
	მოგება	(ზარალი)
31 დეკემბერი 2024		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	15,530	(15,530)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	64,291	(64,291)
SDR (10%-იანი მოძრაობა)	7,737	(7,737)
31 დეკემბერი 2023		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	15,674	(15,674)
ევრო (10%-იანი მოძრაობა)	69,261	(69,261)
SDR (10%-იანი მოძრაობა)	8,509	(8,509)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, პირველ რიგში, მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადგანაკვეთიანი სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს ჯგუფი დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხის და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება ჯგუფისთვის - ფიქსირებული თუ ცვალეზადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფის პროცენტის ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი წარმოდგენილი იყო შემდეგნაირად:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2024	2023
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	30,148	-
ფინანსური ვალდებულებები	(130,901)	(151,712)
	(100,753)	(151,712)
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ფინანსური აქტივები	104,276	144,308
ფინანსური ვალდებულებები	(685,938)	(717,365)
	(581,662)	(573,057)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

ჯგუფი არ აღრიცხავს მის ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულს ან როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომს. შესაბამისად საპროცენტო განაკვეთებში განხორციელებულ ცვლილებას საანგარიშგებო თარიღისთვის არ ექნებოდა რაიმე გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

საანგარიშგებო თარიღისთვის, საპროცენტო განაკვეთებში 100 საბაზისო პუნქტის ცვლილება გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ, უცხოური ვალუტის კურსები, უცვლელი დარჩება.

	მოგება ან (ზარალი)	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
'000 ლარი		
31 დეკემბერი 2024		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(58,166)	58,166
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	(58,166)	58,166
31 დეკემბერი 2023		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	(57,306)	57,306
ფულადი ნაკადების მგრძნობელობა (წმინდა)	(57,306)	57,306

18. პირობითი ვალდებულებები და ანარიცხები

(a) დაზღვევა

საქართველოს სადაზღვევო ინდუსტრია განვითარების ეტაპზე იმყოფება და დაზღვევის მრავალი ფორმა, რომლებიც მიღებულია მსოფლიოს სხვა ქვეყნებში, ამჟამად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. ჯგუფი სრულად ვერ აზღვევს დანადგარებს, ბიზნესის გამართულ მუშაობას, მესამე მხარის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს ჯგუფის ქონებაზე უზედური შემთხვევებისა თუ ჯგუფის მიერ განხორციელებულ ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი, ასევე ბუნებრივი მოვლენებით გამოწვეული ზიანის შემთხვევაში. სანამ მოხდება ჯგუფის სათანადოდ დაზღვევა, იარსებებს რისკი იმისა, რომ ზარალი ან კონკრეტული აქტივების დაზიანება არსებით უარყოფით გავლენას იქონიებს ჯგუფის საოპერაციო და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(b) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს რაიმე დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შესძლებს საკუთარი ინტერპრეტაციის არგუმენტირებას.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანიაა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, ხოლო კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა.

(b) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

(i) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია ხელფასებსა და გასამრჯელოებში:

'000 ლარი	2024	2023
ხელფასები და ბონუსები	2,441	2,346

(c) ოპერაციები მთავრობასთან დაკავშირებულ ორგანიზაციებთან

ჯგუფი აწარმოებს ყოველდღიურ ოპერაციებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება, ერთობლივად კონტროლდება ან არის საქართველოს მთავრობის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. ჯგუფმა აირჩია ბასს 24-ის, „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების“ გამოთქმის გამოყენება, რომელიც იძლევა დაკავშირებული მხარის შესახებ ინფორმაციის შემცირებული სახით წარდგენის ნებართვას, მთავრობასთან დაკავშირებულ საწარმოებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებით.

ჯგუფის ყველა სესხი და კრედიტი, ასევე საპროცენტო ხარჯი აღნიშნულ სესხებსა და კრედიტებზე ექვემდებარება გადახდას საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. აქტივებთან დაკავშირებით ჯგუფის გრანტები ძირითადად მიიღება იმ ტრანზაქციებიდან, სადაც საქართველოს მთავრობა მოქმედებს შუამავლის სახით. ჯგუფის რესტრუქტურისებული ვალდებულებები ძირითადად შედგება საქართველოს მთავრობის ან სამთავრობო ორგანოების მიმართ არსებული ვალდებულებებისგან.

ჯგუფის შემოსავლის დაახლოებით 3% (2023 წელს: 3%) მიიღება ოთხი საწარმოდან, რომლებზეც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს ან კონტროლდება საქართველოს მთავრობის მიერ.

20. ინვესტიციები

აღწერა	რეგისტრაციის ქვეყანა	2024 საკუთრება/ ხმის უფლება	2023 საკუთრება/ ხმის უფლება
სს „Karcas Energy“ (შვილობილი კომპანია) იხილეთ შენიშვნა 22 (b))	თურქეთი	99%	99%
სს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟა“ (ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში)	საქართველო	25%	50%

2019 წელს, კომპანიამ „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ (ესკო) ერთად დაარსა ახალი საწარმო შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა“ სადაც ფლობდა 50%-ს. 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის, შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟაში“ ფლობილი საკუთრების წილი ერთობლივი საწარმოს სახით აღირიცხება.

2024 წლის 2 თებერვალს, ესკო-მ კომპანიას უსასყიდლოდ გადასცა შპს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟა“-ში მისი აქციების 25%-ი, თვითღირებულებით 1,759 ათასი ლარი (იხილეთ შენიშვნა 12 (b)). აქციების მიღების შემდეგ, იმავე დღეს, კომპანიამ შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ 25%-25%-ი, 3,517 ათასი ლარის ღირებულებით, სს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ და სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მიჰყიდა. შედეგად, ინვესტიციები სს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაში“ 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის აღირიცხა როგორც „ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში“ სადაც ოთხივე მონაწილე 25%-იან თანაბარ წილს ფლობს.

2024 წლის 16 თებერვალს, შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა“-სთვის გაცემული სესხები საბალანსო ღირებულებით 919 ათასი ლარი, იქნა კონვერტირებული შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ კაპიტალში.

კომპანიამ დამატებით შეიტანა 509 ათასი ლარი შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ კაპიტალში ნაღდი ფულის სახით.

ინვესტიციები შპს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟაში“ იქნა შემცირებული შპს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟის“ 25%-იანი ზარალის წილით, რომელიც 571 ათას ლარს შეადგენს.

შპს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟა“-ში ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება არის შემდეგი:

'000 ლარი	2024	2023
სს „საქართველოს ენერგეტიკულ ბირჟა“	<u>4,440</u>	<u>5,341</u>

21. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების საფუძველზე.

22. შემდგომი მოვლენები

(a) საიჯარო გადახდების ზრდა

2025 წლის იანვარში, 2024 წლის დეკემბერში სემეკის მიერ 2025 წლის TSO-ს ტარიფებში მარეგულირებელი ცვლილებების შეტანის შემდეგ (იხილეთ შენიშვნა 5), კომპანიამ და სს „გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო“-მ შეცვალეს 2025 წლისთვის მოქმედი საიჯარო გადახდები. ვინაიდან საიჯარო ფასების ცვლილების შესახებ შეთანხმება 2025 წლის იანვარში გაფორმდა, მოდიფიცირების ძალაში შესვლის თარიღად 2025 წლის 1 იანვარი არის მიჩნეული.

(b) სს „ქარჩალ ენერჯი“-ს წილების გაყიდვა

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, ჯგუფის აქციონერმა - საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ - გამოსცა ბრძანება ჯგუფის თურქული შვილობილი კომპანიის „ქარჩალ ენერჯის“ ყველა წილის სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორისთვის“ უსასყიდლოდ გადაცემის შესახებ. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა ქვეყნის ბაზრის რეფორმისა და TSO-ს გაყოფის პროცესის შესაბამისად, როგორც ეს გათვალისწინებულია საქართველოს კანონით "ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ".

(c) GECO Power Company-ის დაარსება

2025 წლის 1 იანვარს, კომპანიამ ღია სააქციო საზოგადოება „აზერენერჯი“-სთან, კერძო შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „MVM Energy“-სთან და „Compania Nationala de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” S.A.“-სთან ერთად დაარსა ახალი ჰოლდინგური კომპანია „GECO Power Company - Green Energy Corridor Power Company“ - შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია. თითოეულ მხარეს აქვს 25%-იანი თანაბარი საკუთრება კომპანიაში.

(d) მშობელ კომპანიასთან ფულადი სახსრების გადაცემის ხელშეკრულება

2025 წლის 17 თებერვალს, მშობელ კომპანიასა და კომპანიას შორის გაფორმდა ფულადი სახსრების გადაცემის ხელშეკრულება კომპანიისთვის 32,400 ათას ევრომდე თანხის გადაცემასთან დაკავშირებით, „ენერგეტიკული უსაფრთხოების გაძლიერება ენერგეტიკული ურთიერთკავშირისა და განახლებადი ენერგიის პროგრამის მეშვეობით - მრავალფაზიანი პროგრამული მიდგომის I ფაზა“ პროექტის ხელშეკრულების განხორციელების მხარდასაჭერად. ფულადი სახსრები მოპოვებულ იქნა მშობელი კომპანიის მიერ რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკისგან (IBRD).

23. არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

2023 წლის 1 იანვრიდან კომპანიამ მიიღო „სააღრიცხვო პოლიტიკების განმარტებითი შენიშვნები“ (ბასს 1-ის და ფასს სტანდარტების პრაქტიკის დებულება 2-ის კორექტირებები). კორექტირებები მოითხოვს „არსებითი“ და არა „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკების წარდგენას. მიუხედავად იმისა, რომ კორექტირებებს არ მოჰყოლია რაიმე ცვლილება თვითონ ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკებში, მათ გავლენა მოახდინეს გარკვეულ შემთხვევებში წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ ინფორმაციაზე.

(a) შემოსავალი

მომსახურება

ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს, მომხმარებლებისთვის საქონელსა და მომსახურებაზე კონტროლის გადაცემის მომენტში. ჯგუფი ძირითადად შემოსავალს ელექტროენერგიის გადაცემიდან, ექსპორტიდან და ტრანზიტიდან იღებს. შემოსავალი აღიარებულია დროთა განმავლობაში მომსახურებების გაწევის შესაბამისად, გადაცემული და დისპეტჩერიზებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური მოცულობის და მარეგულირებლის მიერ დადგენილი ტარიფის საფუძველზე. ხელშეკრულებები კონტრაქტებთან არ ითვალისწინებს ფასდაკლებებს და ანგარიშგაქტურები გადასახდელია ყოველთვიურად.

პროგრესის შეფასება ეფუძნება გადაცემული და დისპეტჩერიზებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივ მოცულობას. შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში. ელექტროენერგიის ტრანზიტის შემთხვევაში, მომსახურების ტარიფები მითითებულია ტრანზიტის კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებში.

(ii) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულების მქონე გადავადებული შემოსავლის სახით, როდესაც არსებობს გონივრული საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი იქნება მიღებული და ჯგუფი დააკმაყოფილებს გრანტთან დაკავშირებით არსებულ პირობებს და შემდგომ აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში საპროცენტო შემოსავლის სახით სისტემატიურად, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გრანტები, რომლებიც ახდენენ ჯგუფის მიერ გაწეული ხარჯების ანაზღაურებას, აღიარებული იქნება მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის სახით სისტემატიურად იმავე პერიოდებში, რომელშიც ადგილი ჰქონდა ხარჯების აღიარებას.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი ინვესტირებულ თანხებზე;
- ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირებაზე.
- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი;
- აქტივებთან დაკავშირებული გრანტების ამორტიზაცია;
- უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან წარმოებას, აღიარებულია მოგებასა ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი აღირიცხება წმინდა საფუძველზე, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის გათვალისწინებით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა ამონაგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

(i) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ჯგუფის საწარმოების შესაბამის სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, კომპანიის სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი ფულად მუხლებზე წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ სამუშაო ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას (კორექტირებული ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში) და უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ ამორტიზებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირებულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი ერთეულები, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები

დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმების ფარგლებში, თუ ჯგუფს ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ეს თანხა დაქირავებული პირის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად და როდესაც ამგვარი ვალდებულება საიმედოდ შეიძლება იყოს შეფასებული.

(e) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები, გარდა მიწისა, ფასდება თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთის და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. მიწა ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის თვითღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე სესხის ღირებულების კაპიტალიზაციის, აქტივის დემონტაჟის, მოცილების და გამწმენდი სამუშაოების ჩატარების ღირებულებას. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზირდება ძირითადი საშუალებების ღირებულების ნაწილის სახით. თუ ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვან ნაწილებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულების სახით (ძირითადი კომპონენტები).

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებულ ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები. გადაფასებული აქტივების გაყიდვისას, ნებისმიერი დაკავშირებული ოდენობა შეტანილი გადაფასების რეზერვში, როგორც გადაფასების ნამეტი, გადატანილია გაუნაწილებელ მოგებაში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ნაწილის შეცვლის ღირებულება აისახება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი შემოედინება ჯგუფში და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან ჯგუფის შიდა ძალებით დამზადებულ აქტივთან მიმართებაში, მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის თარიღიდან. 2011 წლამდე შეძენილი აქტივების ცვეთა განისაზღვრება აქტივის თვითღირებულებით, გამოკლებული მისი სავარაუდო ნარჩენი ღირებულებით.

ცვეთა, როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელ ფორმას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო ვადასა და მათ სასარგებლო მომსახურების ვადებს შორის უმცირესის მიხედვით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია რომ იჯარის ვადის ბოლოს ჯგუფი აქტივზე საკუთრების უფლებას მოიპოვებს. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებში, შემდეგია:

– შენობა-ნაგებობები	15-25 წელი;
– ელექტროგადამცემი ხაზები	20-35 წელი;
– მოწყობილობა	10-25 წელი;
– სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	5-7 წელი.

ცვეთის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის და საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(f) არამატერიალური აქტივები

(i) სხვა არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის მიერ შეძენილი სხვა არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ფასდებიან თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. სხვა არამატერიალური აქტივები ძირითადად მოიცავს საოპერაციო ლიცენზიებს და პროგრამულ უზრუნველყოფას.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯის კაპიტალიზაცია ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის მასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ აქტივში განივთებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა დანახარჯი, მათ შორის კომპანიის შიგნით გენერირებულ გუდვილსა და ბრენდებზე გაწეული ხარჯები, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

(iii) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გამოითვლება აქტივის თვითღირებულების მიხედვით. ამორტიზაცია, როგორც წესი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, არამატერიალური აქტივების (გარდა გუდვილისა) მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოსაყენებლად ხელმისაწვდომი გახდება, რადგან ამგვარად შესაძლოა ყველაზე მიახლოებულად აისახოს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების მოსალოდნელი ფორმა. მიმდინარე და შესადარის პერიოდებისთვის, არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა 3-დან 5 წლამდე მერყეობს.

ამორტიზაციის მეთოდები და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროებისამებრ, კორექტირდება.

(g) ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი იყენებს ფასს 9 ფინანსურ ინსტრუმენტებს, ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებებისა და სხვა არაფინანსური ერთეულების ყიდვა - გაყიდვის ხელშეკრულებების აღრიცხვისა და შეფასებისათვის.

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება მათი წარმოშობის თარიღში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის თარიღში, როდესაც ჯგუფი ხდება სახელშეკრულებო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო დებულებების მხარე. ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, დამატებული (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული) გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის შესყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი საფინანსო კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე, როგორც ფასდება: ამორტიზებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიცია წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ ჯგუფი არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და დაუფარავ ძირ თანხაზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფს აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში განხორციელებული შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფს შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოჩენის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამოებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს (შენიშვნა 10) და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს (შენიშვნა 11) და კლასიფიცირებულია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების კატეგორიაში. ეს აქტივები შემდგომში შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზებული ღირებულება შემცირებულია გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს და ანაბრებს (მოკლევადიანი, მაღალლიკვიდური ინვესტიციები როგორცაა „სადეპოზიტო სერტიფიკატები“) თავდაპირველი დაფარვის ვადებით 3 თვე ან ნაკლები, რომლებიც ადვილად კონვერტირებადია ნაღდი ფულის გარკვეულ ოდენობებად და რომელთა სამართლიანი ღირებულებაში ცვლილებების რისკი მიჩნეულია არაარსებითად.

(iii) ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც ფასდება - ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ ფლობილი ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა ამონაგებით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში (გარდა სამართლიანი ღირებულების ცვლილების იმ ნაწილისა რომელიც გამოწვეულია ჯგუფის საკუთარი საკრედიტო რისკის ცვლილებით, რომელიც აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში).

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს სესხებს დაკავშირებული მხარეებისგან და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს, წარმოდგენილი შენიშვნებში 14 და 16, შესაბამისად, შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობები და ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ჯგუფი მის ყველა ფინანსური ვალდებულებას ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს.

(iv) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მოდიფიცირებულია, ჯგუფმა უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა მოდიფიცირებული აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი მოდიფიცირება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

ჯგუფი ახორციელებს მოცემული მოდიფიცირების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მოდიფიცირებული ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს ჯგუფი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- უზრუნველყოფის ან სხვა საკრედიტო პირობების ცვლილება;
- ცვლილება ფინანსური აქტივის პირობებში, რაც იწვევს შეუსაბამობას SPPI კრიტერიუმთან. (მაგ. კონვერსიის თვისება).

თუ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, მოდიფიცირებული აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ მოდიფიცირების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზებული მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მოდიფიცირებულია მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ მოდიფიცირებულპირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ მოდიფიცირება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც მოდიფიცირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, ჯგუფი აღიარებს ესეთი მოდიფიცირებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, მოდიფიცირების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ბანკების მიერ, საქართველოს ეროვნული ბანკის მხრიდან საკვანძო განაკვეთებში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, წამოწყებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის უფლებას და ჯგუფს აქვს შესაძლებლობა, მიიღოს გადახდილი განაკვეთი ან დაფაროს სესხი ნომინალური ღირებულებით, ჯარიმის გადახდის გარეშე.

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, ჯგუფი ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია პერსპექტიულად.

ჯგუფი აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. ჯგუფი ასკვნის, რომ მოდიფიცირება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა საკრედიტო პირობებში;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი/მიღებული თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება მიჩნეულია ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის დაფარვიდან მიღებულ შემოსულობას ან ზარალში. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება არ არის მიჩნეული ვალის დაფარვად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზებულია მოდიფიცირებული ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(v) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც ჯგუფი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და ჯგუფი არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ჯგუფი დებს გარიგებებს, რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები დაკმაყოფილებულია, უქმდება ან ვადა გასდის. ჯგუფი ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები მოდიფიცირებულია და მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც მოდიფიცირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი გადაცემული არაფულადი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(vi) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგადაფაროს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. ჯგუფს აქვს ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება იმ შემთხვევაში, თუ ეს უფლება არ არის დამოკიდებული რაიმე მომავალ მოვლენაზე და იურიდიულად აღსრულებადია საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობისას და ჯგუფის და ყველა კონტრაქტის დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს საბანკო ნაშთებს და ანაზღაურებს თავდაპირველი დაფარვის ვადებით - 3 თვე ან ნაკლები.

არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

ჯგუფი არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს სხვა ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიაში აკლასიფიცირებს. მსგავსი ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, ნებისმიერი პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯების გამოკლებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აღნიშნული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სესხებს და კრედიტებს, საბანკო ოვერდრაფტებს და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(h) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი დამატებითი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი გადასახადების გამოკლებით.

(i) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

ჯგუფი აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომელთათვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელმწიფო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ, როდესაც:

- არ არის სავარაუდო, რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს ჯგუფის მიმართ, ჯგუფის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის ფლობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელმწიფო პერიოდს რომლის განმავლობაშიც ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი ფასდება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა საწარმოდან ხელმწიფოებების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყველა საანგარიშგებო თარიღისთვის, ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული საკრედიტო რისკით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით, მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- ჯგუფის მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურისაცია იმ პირობებით, რომლებსაც ჯგუფი სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვეთება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

(ii) არაფინანსური აქტივები

ჯგუფის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობიდან, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ფულადი შემოდიხებებისგან.

ჯგუფის კორპორატიული აქტივები არ ქმნიან ცალკეულ ფულადი ნაკადების შემოდიხებებს და გამოიყენებიან ერთზე მეტი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის მიერ. კორპორატიული აქტივები განაწილებულია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე დასაბუთებულ და თანმიმდევრულ საფუძველზე და მოწმდება გაუფასურებაზე იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმების ნაწილის სახით რომელსაც კორპორატიული აქტივი მიეკუთვნება.

აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე, გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების ბაზრის მიმდინარე შეფასებას და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის სავარაუდო ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ნაწილდება თავდაპირველად ნებისმიერი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) გუდვილის საბალანსო ღირებულებაზე და ამცირებს მას და შემდეგ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფი) სხვა აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე პროპორციულობის პრინციპით და ამცირებს მას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულებას განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

(j) იჯარები

ჯგუფმა ფასს 16-ი მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მაშასადამე, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი. ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში სააღრიცხვო პოლიტიკების დეტალები წარმოდგენილია ცალკე.

ხელშეკრულების დადებისას, ჯგუფი განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, ჯგუფი ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

(i) როგორც მოიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადების ან მისი ცვლილების დროს, ჯგუფი ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მისი შესაბამისი, განცალკევებული ფასის მიხედვით.

ჯგუფი აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

შემდგომ ხდება გამოყენების უფლებით აქტივის ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას ჯგუფს იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ გამოყენების უფლებით აქტივის თვითღირებულება ასახავს ჯგუფის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, ჯგუფის ზღვრული სასესხო განაკვეთით. როგორც წესი, ჯგუფი დისკონტირების განაკვეთად მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

ჯგუფი მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს სხვადასხვა გარე დაფინანსების წყაროებიდან საპროცენტო განაკვეთების მოპოვების გზით და აკეთებს გარკვეულ კორექტირებებს იჯარის პირობების და იჯარით აღებული აქტივის სახეობის ასახვის მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს შემდეგს:

- ფიქსირებული გადახდები, მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, რომლებიც თავდაპირველად დაწყების თარიღისთვის არსებული ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით იქნა შეფასებული;
- ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში გადასახდელი ოდენობები; და
- აღსრულების ფასი შესყიდვის ოფციონის ფარგლებში, რომლის აღსრულებაშიც ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, საიჯარო გადახდები არასავალდებულო განახლების პერიოდის განმავლობაში თუ ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ გამოიყენებს გახანგრძლივების შესაძლებლობას და ჯარიმები იჯარის ნაადრევი შეწყვეტისთვის, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ჯგუფი გონივრულად დარწმუნებულია, რომ არ შეწყვეტს ნაადრევად ხელშეკრულებას.

საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია, როდესაც არსებობს ცვლილება სამომავლო საიჯარო გადახდებში, რომელიც წარმოიშვა ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების შედეგად, თუ არსებობს ცვლილება ჯგუფის შეფასებაში იმ ოდენობისა რომელიც მოსალოდნელია, რომ იქნება გადასახდელი ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში, თუ ჯგუფი შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან თუ არსებობს გადახდის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით გადაფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

ჯგუფი მის "აქტივებს გამოყენების უფლებით" რომლებიც არ აკმაყოფილებენ "საინვესტიციო ქონების" განმარტებას, "ძირითადი საშუალებების" და "საიჯარო ვალდებულებების" კატეგორიაში აკლასიფიცირებს (კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში).

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფმა აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე და მოკლევადიან იჯარებზე. ჯგუფი აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

24. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, რომლებიც ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომელთა ათვლა იწყება 2023 წლის 1 იანვრიდან და დაშვებულია მათი ნაადრევად გამოყენება; თუმცა, ჯგუფმა ნაადრევად არ მიიღო ახალი ან შესწორებული სტანდარტები, წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ მოცემული შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას არ მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 18 წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში
- გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბაზს 21-ის შესწორებები).
- ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია და შეფასება (ფასს 9-ის და ფასს 7 -ის კორექტირებები).

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა / Georgian State Electrosystem

საქართველო, თბილისი 0108, ბარათაშვილის 2, Baratashvili str., Tbilisi 0108, Georgia; ს/კ/ი/ნ 204995176; ტელ/ფაქსი/Tel/fax: +995 332 983704; +995 3222 510101;

3607-02-2-202506271556

N 3607/02

27/06/2025

შპს KPMG საქართველო
5th სართული, GMT პლაზა
5 თავისუფლების მოედანი
0108 თბილისი, საქართველო
27 ივნისი 2025

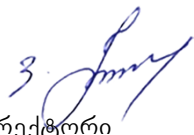
გიგზავნით 2024 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშს.

პატივისცემით

www.gse.com.ge

ვანო ზარდიაშვილი

გენერალური დირექტორი

მმართველობითი ანგარიში 2024

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“

საქართველო, თბილისი 0105

ბარათაშვილის ქ. №2

2025 წელი

შინაარსი:

1. ტერმინთა განმარტება	3
2. საქმიანობის მიმოხილვა	4
3. სსე-ს დირექტორთა საბჭო	13
4. სსე-ს სამეთვლეყურო საბჭო	16
5. 2024 წლის ფინანსური მაჩვენებლები	20
6. რისკები	24
7. 2024 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები	28
8. სსე გადაცემა	35
9. სტრატეგიული დაგეგმვა 2025-2035	39
10. ადამიანური რესურსები და ორგანიზაციული განვითარება	46
11. გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა	48
12. 2024 წლის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება	53

1. ტერმინთა განმარტება

სსე - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა

სემეკი - საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია

კვ - კილოვოლტი

კვტ/სთ - კილოვატ საათი

მვტ - მეგავატი

ეგბ - ელექტროგადამცემი ხაზი

ქ/ს - ქვესადგური

ასა - ავარიის საწინააღმდეგო ავტომატიკის სისტემა

რაზ - რეგულირებადი აქტივების ბაზა

WB - მსოფლიო ბანკი

KfW - გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკი

EBRD - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი

ESMS - გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის სისტემა

2. საქმიანობის მიმოხილვა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ (სსე) უზრუნველყოფს ელექტროენერგიის გაცემისა და დისპეტჩერიზაციის მომსახურებას კვალიფიციური საწარმოებისთვის. კომპანია წარმოადგენს გადამცემი სისტემის ერთადერთ ოპერატორს. ელექტროენერგიის გაცემა ხდება ჰიდრო, თბო და ქარის ელექტროსადგურებიდან ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიებამდე და პირდაპირ მომხმარებლებამდე. ის საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ფლობს და ექსპლუატაციას უწევს 4 382 კმ. სიგრძის ელექტროგადამცემ ხაზებსა და 93 ქვესადგურს. გადამცემ ქსელს მართავს ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი, ხოლო მის ტექნიკურ მხარდაჭერას უზრუნველყოფს ექსპლუატაციის დეპარტამენტის 4 რეგიონული ფილიალი (აღმოსავლეთის, დასავლეთის, სამხრეთის და კახეთის რეგიონული ქსელები). სსე, ასევე, მართავს მეზობელ სახელმწიფოებთან დამაკავშირებელ ყველა ელექტროგადამცემ ხაზს.

სსე-ს აქციების სრულ პაკეტს ფლობს სსიპ „სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო“, ხოლო ორგანიზაციის მართვის უფლება გადაცემული აქვს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს, კომპანიას ფინანსურ ზედამხედველობას უწევს ფინანსთა სამინისტრო.

სსე-ის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია:

- ელექტროენერგიის გენერაციისა და მოხმარების დაგეგმვა და კოორდინაცია
- ელექტროგადამცემ ქსელთან მიერთების უზრუნველყოფა
- ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (საერთაშორისო და შიდა ელექტროგადამცემი ხაზების და ქვესადგურების მშენებლობა)
- ელექტროგადამცემი ქსელის ტექნიკური მხარდაჭერა

სსე 2002 წელს შეიქმნა სს „ელექტროგადამცემისა“ და შპს „ელექტროდისპეტჩერიზაციის“ შერწყმის შედეგად.

2020 წლის 29 მაისს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერირების ლიცენზია მიენიჭა. სალიცენზიო პირობების თანახმად „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ უზრუნველყოფს საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ოპერირებას, უბალანსობის საფასურის გაანგარიშებას და განსაზღვრავს ფინანსური გარანტიების ოდენობას.

სსე-სა და სს გაერთიანებულ ენერგეტიკულ სისტემა „საქრუსენერგოს“ შორის 2021 წლის 4 იანვარს გაფორმდა ხელშეკრულება „სს გეს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებაში არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების უვადო სარგებლობის უფლებით (იჯარით) სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისათვის“ (გადამცემი სისტემის ოპერატორი) გაცემის თაობაზე“.

ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ საქართველოს კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის“ (სემეკ) 2021 წლის 4 მარტის N9/10 გადაწყვეტილებით, განხორციელდა სსე-ის წინასწარი სერტიფიცირება გადამცემი სისტემის ოპერატორად,

ხოლო კომისიის 2021 წლის 13 მაისის N20/1 გადაწყვეტილებით სსე-ზე გაიცა ელექტროენერგიის გადაცემის ლიცენზია, რომლითაც მას მიენიჭა კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადამცემი სისტემის ოპერატორის სტატუსი. ამ სტატუსის შესაბამისად, კომპანია ეწევა ქვეყნის ელექტროენერგეტიკული სისტემის საერთო კოორდინაციასა და ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსებას. სსე, ასევე, მართავს მეზობელ სახელმწიფოებთან ელექტროენერგიის გაცვლის პროცესს და აქტიურად თანამშრომლობს მათი გადამცემი სისტემების ოპერატორებთან.

სსე, როგორც გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი, პასუხისმგებელია, რეალურ დროში, ელექტროენერგიის მოთხოვნა-მიწოდების დაბალანსებასა და ელექტროენერგიის საიმედო მიწოდებაზე.

შვილობილი კომპანიები/ერთობლივი საწარმოები

- სს „კარჩალ ენერჯი“ - სსე-ს შვილობილი კომპანია თურქეთის რესპუბლიკაში, სსე-ს 99.4%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, არის გენერალური ლიცენზიანტი თურქეთში ელექტროენერგიის საბითუმო ვაჭრობისთვის. თუმცა აღსანიშნავია, რომ საქართველოს კანონმდებლობით გადამცემი სისტემის ოპერატორისათვის დადგენილი დამოუკიდებლობისა და განცალკევების მოთხოვნების შესრულების უზრუნველსაყოფად საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 07.02.2025 წ. N1-1/42 ბრძანებით მიღებულია გადაწყვეტილება „კარჩალ ენერჯის“ კაპიტალში სსე-ს საკუთრებაში არსებული წილის სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორისათვის“ (ესკო) სრულად გადაცემასთან დაკავშირებით. გადაწყვეტილებით განსაზღვრული ოპერაციის განხორციელების მიზნით სსე-ს მხრიდან გატარებულია ყველა საჭირო ღონისძიება, ხელმოწერილია წილის გადაცემის შეთანხმება და წარდგენილია ესკოსთვის ხელმოსაწერად, საჭიროებს ესკო-ს მხრიდან დადასტურებას.. შესაბამისად ამ დროისათვის „კარჩალ ენერჯის“ კაპიტალში სსე-ს საკუთრებაში არსებული წილები კვლავ სსე-ს სახელზე ირიცხება.
- GREEN ENERGY CORRIDOR POWER COMPANY - GECO POWER COMPANY LLC - რუმინეთში ქ. ბუქარესტში რუმინული კანონმდებლობის შესაბამისად დაარსებული ერთობლივი საწარმო სსე-ს 25%-იანი წილის უფლებით. კომპანიის აქციონერებს წარმოადგენენ შესაბამისად სსე, ღსს „აზერენერჯი“, National Power Grid Company Transelectrica S.A და „MVM Zrt.“ თანაბარი 25%-იანი წილის უფლებით.

აღნიშნული ერთობლივი საწარმო დაფუძნებულია აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, საქართველოს, რუმინეთისა და უნგრეთის მთავრობებს შორის 2022 წლის 17 დეკემბერს გაფორმებული „აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, საქართველოს, რუმინეთისა

და უნგრეთის მთავრობებს შორის მწვანე ენერგიის განვითარების და გადაცემის სფეროში სტრატეგიული პარტნიორობის თაობაზე“ შეთანხმებისა და უნგრეთის საგარეო საქმეთა და ვაჭრობის სამინისტროს, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ენერგეტიკის სამინისტროს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და რუმინეთის ენერგეტიკის სამინისტროს შორის 2023 წლის 21 ნოემბერს გაფორმებული „უნგრეთის, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, საქართველოსა და რუმინეთის შესაბამის სამინისტროებს შორის მწვანე ენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ ურთიერთგაგების მემორანდუმით განსაზღვრული ამოცანების რეალიზაციის მიზნით.

აზერბაიჯანის რესპუბლიკის, საქართველოს, რუმინეთისა და უნგრეთის მთავრობებს შორის 2023 წლის 25 ივლისს ხელი მოეწერა ერთობლივი საწარმოს დაფუძნების შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმს, რომლითაც გაიწერა ერთობლივი საწარმოს შექმნის ზოგადი პრინციპები. ამასთან, ღსს „აზერენერჯის“, სსე-ს, National Power Grid Company Transelectrica S.A-სა და „MVM Zrt.“-ს შორის 2024 წლის 27 მაისს ხელი მოეწერა ერთობლივი საწარმოს დაფუძნების შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმს. შემდგომ ეტაპზე შორის 2024 წლის 3 სექტემბერს ღსს „აზერენერჯის“, სსე-ს, MVM Energy Private Limited Company-ის და National Power Grid Company Transelectrica S.A-ს გაფორმდა აქციონერთა შეთანხმება. აქციონერთა შეთანხმებით შეთანხმდა მომავალ საწარმოში აქციონერთა მონაწილეობის ძირითადი პირობები, მათ შორის კომპანიის კაპიტალი - 3 000 000.00 (სამი მილიონი) ევრო, ასევე კომპანიაში ყველა აქციონერის თანაბარი 25%-იანი წილის მონაწილეობის უფლება და ა.შ. აქვე აღსანიშნავია, რომ სსე-ს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის N36 ოქმით მიღებული გადაწყვეტილებით სსე-ს გენერალურ დირექტორს მიეცა თანხმობა აღნიშნული აქციონერთა შეთანხმების გაფორმებისა და ერთობლივი საწარმოს დაფუძნებისას საწესდებო კაპიტალში, 25% წილის უფლების მოპოვების მიზნით, 750.000.00 (შვიდას ორმოცდაათი ათასი) ევროს შეტანაზე. აღნიშნულ საკითხზე მიღებულ იქნა ასევე საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2024 წლის 02 დეკემბრის N1-1/439 ბრძანება, რომლითაც სსე-ს მიენიჭა ღსს „აზერენერჯის“, National Power Grid Company Transelectrica S.A-სა და MVM Energy Private Limited Company-ისთან ერთად რუმინეთში, ქ. ბუქარესტში ერთობლივი საწარმოს/იურიდიული პირის დაფუძნების უფლებამოსილება, ერთობლივ საწარმოში მონაწილეობა 25% წილის უფლებით და შესაბამისად, საწესდებო კაპიტალში სსე-ს მონაწილეობა განისაზღვრა აქციონერთა შეთანხმების შესაბამისად 370 000.00 (სამას სამოცდათხუთმეტი ათასი) აქციით ღირებულებით 3 750 000.00 (სამი მილიონ შვიდას ორმოცდაათი ათასი) რუმინული ლეი (RON).

შესაბამისად 2025 წლის 29 იანვარს რუმინეთში, ქ. ბუქარესტში რუმინული კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნდა GREEN ENERGY CORRIDOR POWER COMPANY - GECCO POWER COMPANY LLC, რომლის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 15 000 000.00 რუმინული ლეის, რომელიც დაყოფილია 1 500 000.00 აქციად,

ნომინალური ღირებულებით 10 რუმინული ლეი. კომპანიის წესდების 3.2 პუნქტით სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ 25%-იანი წილობრივი მონაწილეობა განისაზღვრა 370 000.00 (სამას სამოცდათხუთმეტი ათასი) აქციით ღირებულებით 3 750 000.00 (სამი მილიონ შვიდას ორმოცდაათი ათასი) რუმინული ლეი. კომპანიის პარტნიორების მიერ სადამფუძნებლო დოკუმენტებით განსაზღვრული საწესდებო კაპიტალის შევსება განხორციელებულია და შესაბამისად კომპანია უცხოური ინვესტიციებთან დაკავშირებით რუმინული კანონმდებლობით განსაზღვრული ავტორიზაციის შემდეგ შეუდგება ოპერირებას.

- სს „საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა“- ელექტროენერგეტიკის ბაზრის ოპერატორი, სსე-ს 25%-იანი წილობრივი მონაწილეობით პასუხისმგებელია ელექტროენერგიის დღით ადრე, დღიური ბაზრისა და ორმხრივი კონტრაქტების (ფორვარდული) ბაზრის ოპერირებაზე.

დისპეტჩერიზაცია

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი მდებარეობს თბილისის ცენტრში არსებულ სათაო ოფისში.

ეროვნული სადისპეტჩერო:

- ახორციელებს საქართველოს ენერგოსისტემაზე ეფექტურ კონტროლს
- პასუხისმგებელია 500/400/330/220/110/35 კვ გადამცემი ქსელისა და აღჭურვილობის უსაფრთხო, საიმედო, ეფექტურ მუშაობასა და ენერგოსისტემის მთლიან სტაბილურობაზე, უზრუნველყოფს ელექტროენერგეტიკული სისტემის, როგორც ერთიანი ობიექტის, მუშაობას ჩვეულ და ავარიულ რეჟიმებში
- აღჭურვილია უახლესი ინფორმაციული და საოპერაციო ტექნოლოგიებით, რითაც შესაძლებელია სისტემის შესახებ ინფორმაციის რეალურ დროში მიღება, დისტანციური მართვა და ინციდენტების შემდეგ ეფექტური აღდგენა
- ქვესადგურებიდან და სადგურებიდან იღებს სრულ ინფორმაციას მუდმივად განახლებადი მონაცემთა ბაზის საფუძველზე, რისი მეშვეობითაც პერსონალი ოპერატიულად რეაგირებს ავარიულ სიტუაციებში.

გადაცემა

სსე-ის ბალანსზე ირიცხება 500/400/220/110/35კვ გადამცემი ხაზები საერთო სიგრძით - 4 420,69 კმ, და 93 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 14 341,82 მვა, მათ შორის 7 (შვიდი) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური, 17 (ჩვიდმეტი) 220 კვ ქვესადგური, 27 (ოცდაშვიდი) 110 კვ ქვესადგური და 42 (ორმოცდაორი) 35 კვ ქვესადგური.

ბაზრის ოპერატორი

სსე ლიცენზირებულია საბალანსო და დამხმარე სერვისების ბაზრის ოპერირების მიზნით. როგორც ბაზრის ოპერატორი, სსე, სხვა უფლება-მოვალეობებთან ერთად, მართავს ბაზარს, ადგენს საბალანსო პროდუქტებს, ითვლის დისბალანსის ფასს, ადგენს შესაბამისი უზრუნველყოფის ფასს და უზრუნველყოფს სამართლიანი და გამჭვირვალე გარემოს ხელშეწყობას ანგარიშსწორების მიზნებისთვის.

მისია

სსე-ის მისიაა უსაფრთხო, სტაბილური და ეკონომიკურად გამართლებული ელექტროენერგიის გადაცემის სისტემის შექმნა, სრულყოფა და ოპერირება კომპანიის მომხმარებელთა მოთხოვნების შესაბამისად.

ხედვა

რეგიონის ენერგეტიკულ სექტორში სსე-ს ლიდერად ჩამოყალიბება, ქვეყნის სატრანზიტო როლის განვითარება, ადგილობრივი და საერთაშორისო მომხმარებლებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების გაწევა და გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფა. დასახულ კორპორატიული მიზნების მიღწევა შესაძლებელია ბაზარზე და მომხმარებელთა ინტერესებზე ორიენტირებული მდგრადი სისტემისა და შესაბამისი ორგანიზაციული კულტურის ჩამოყალიბებით. ხედვაში დაფიქსირებული მდგომარეობის მიღწევა დაგეგმილია:

- საქართველოსა თუ მის ფარგლებს გარეთ ელექტროენერგიის გადაცემის პროცესის ოპტიმიზაციით;
- მართვისა და დაგეგმვის პროცესების კოორდინაციით, რაც ხელს შეუწყობს ინვესტიციებს გადაცემის სისტემის სანდოობის ამაღლებას, ასევე, ეკონომიკურ ეფექტიანობასა და საჯარო პოლიტიკის მიზნების შესრულებას;
- მაღალტექნოლოგიური ქსელის განვითარებით, რაც უზრუნველყოფს სისტემის დაბალანსებასა და დაუბრკოლებელ მუშაობას საიმედო მონაცემების, სათანადო საკომუნიკაციო და ავტომატიზებული სისტემების გამოყენებით კომპანიაში „გარემოსდაცვითი და უსაფრთხოების მართვის სისტემის“ ჩამოყალიბებით.

კომპანიის სტრატეგიული ამოცანები

1. ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შენარჩუნება
2. ელექტროენერგიის საერთაშორისო ვაჭრობის ხელშესაწყობად მზაობის უზრუნველყოფა
3. ფინანსური თავსებადობისა და დაგეგმვის უზრუნველყოფა
4. ინფორმაციული ტექნოლოგიების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა

5. ორგანიზაციის საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლება
6. კომპანიის კომერციულად ორიენტირება და ორგანიზაციული კულტურის შესაბამისად გარდაქმნა.

საიმედოობა

სსე-ის ბიზნეს მოდელი საკმაოდ მარტივია. როგორც საქართველოს გადამცემი სისტემის ერთადერთი ოპერატორი, სსე მიმართულია ელექტროგადამცემი ქსელის საიმედოობის ამაღლებისკენ. ეს ის საძირკველი და მუდმივი მამოძრავებელია, რომელსაც ჩვენი კომპანია ეფუძნება. გაძლიერებულმა ძალისხმევამ, სსე-ის მომსახურების მთელ არეალში ახლით შეცვლილიყო მოძველებული გადამცემი ობიექტები და მოწყობილობები, შედეგად გამოიღო გაზრდილი საიმედოობა და ეფექტურობა, ამასთან, შესაძლებელი გახდა გენერაციის ახალი წყაროების ინტეგრაცია, განახლებადი რესურსების ჩათვლით. სიმძლავრის ზრდის მეშვეობით, სსე-ის კაპიტალური პროექტები ხელს უწყობს და აუმჯობესებს სისტემების მოქნილობასა და ხელმისაწვდომობას. გეგმიური ტექნიკური მომსახურებისადმი სსე-ის ყურადღება კიდევ უფრო ზრდის სისტემის საიმედოობას, დაუგეგმავი გამორთვების შემცირების გზით. ეს საიმედოობა თვალსაჩინოა ენერგოსისტემის მდგრადად მუშაობისას სტრესულ პირობებში ზაფხულისა და ზამთრის თვეებში, განსაკუთრებული სიციხისა და სიცივის დროს, როცა ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა უმაღლეს დონეს აღწევს.

ენერგო ეფექტურობა

როცა ელექტროენერგია გრძელ მანძილზე გადაიცემა დაბალი სიმძლავრის ხაზებით, ენერგოეფექტურობა შესაძლოა შემცირდეს. ენერგოეფექტურობას ასევე მნიშვნელოვნად ამცირებს გადატვირთული ხაზები. ამიტომ სსე, გადამცემ ქსელში ჩადებული ინვესტიციების მეშვეობით, ამცირებს ელექტროენერგიის კარგვებს და ამასთან, ზრდის ენერგო ეფექტურობას. მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები, როგორც, მაგალითად, სსე-ის პროექტების ფარგლებში შენდება, მეტად ეფექტური და არსებითად უფრო საიმედოა. მოწინავე ტექნოლოგიების დახმარებით, შესაძლებელია მრავალ რეგიონში განფენილი გადამცემი სისტემის ეფექტური მართვა. თანამედროვე ეროვნული სადისპეტჩერო ცენტრი იძლევა სისტემის პირდაპირი მონიტორინგის საშუალებას 24 საათის განმავლობაში, კვირაში შვიდი დღე. სისტემის ოპერატორები იყენებენ სიტუაციური ინფორმირების უზრუნველყოფ სხვადასხვა საშუალებას, ქსელში წარმოშობილი საოპერაციო სახის პრობლემების აღმოჩენისა და გადაწყვეტისთვის.

პროფესიონალური საქმიანობის მაღალი სტანდარტები

საკუთარ გადამცემ სისტემაზე სსე-ს განსაკუთრებულ ზრუნვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ელექტროენერგიის საიმედოობისა და ეროვნული უსაფრთხოების შენარჩუნების საქმეში. გეოგრაფიულად გაფანტული აქტივების დაცვა ურბანულ და რურალურ არეალებში ზედმიწევნით დაგეგმვასა და დიდ ძალისხმევას საჭიროებს. სსე-მ ეროვნული აღიარება მოიპოვა თავისი საქმიანობითა და მაღალი ძაბვის ელექტროსისტემების წარმატებით დაცვის გზით.

უსაფრთხოება

სსე-ის თანამშრომლებისა და კონტრაქტორების უსაფრთხოება კომპანიის კულტურისა და ყოველდღიური საქმიანობის განუყოფელ ნაწილს შეადგენს. უსაფრთხოების მოწინავე სტანდარტები ინერგება კორპორატიულ კულტურაში, რაც აისახება კიდევ სსე-ის საქმიანობაზე. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში გადაცემაში შენარჩუნებულია უსაფრთხოების უმაღლესი მაჩვენებელი, დაკარგული სამუშაო დღეებისა და აღრიცხული ტრავმების ნულოვანი ნიშნულებით.

ხარისხის პოლიტიკა

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ხარისხის პოლიტიკის მიზანია ელექტროენერგიის გადაცემის, დისპეტჩერიზაციისა და ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერირების (საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის სეგმენტისათვის) სისტემების უსაფრთხო, საიმედო, ეკონომიკურად დასაბუთებული, ეფექტიანი მართვა, შენარჩუნება და განვითარება.

ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიის ხელმძღვანელობა მჭიდროდ თანამშრომლობს ყველა დაინტერესებულ მხარესთან - მომხმარებლებთან, მიმწოდებლებთან, კომპანიის თანამშრომლებთან, აქციონერებთან, მაკონტროლებელ და ზედამხედველ ორგანოებთან.

კომპანიის ხელმძღვანელობა მიზნების მისაღწევად ახორციელებს შემდეგ ქმედებებს:

- მუდმივად ითვალისწინებს დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნებს და ახდენს მათ ინფორმირებას სიახლეების შესახებ
- მუდმივად მუშაობს მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით, უსაფრთხოების ნორმებისა და გარემოსდაცვითი მოთხოვნების გათვალისწინებით. მუდმივად სრულყოფს კომპანიის ინფრასტრუქტურას

- განსაზღვრავს და აფასებს რისკებსა და შესაძლებლობებს, რომლებსაც შეუძლიათ გავლენა იქონიონ სსე-ს მიერ გაწეული მომსახურების ხარისხსა და დაინტერესებული მხარეების კმაყოფილების ამაღლებაზე
- აქტიურად თანამშრომლობს მიმწოდებელთან, მომხმარებლის მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით
- ქირაობს კვალიფიციურ თანამშრომლებს, მათი შესაფერის თანამდებობებზე დასაქმებისა და შენარჩუნების მიზნით, ინტენსიურად ატარებს მთელი პერსონალის ტრენინგს მათი კომპეტენციის ასამაღლებლად
- მუდმივად ასრულებს საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებს
- უზრუნველყოფს სსე-ის უმაღლესი ხელმძღვანელობისა და მთელი პერსონალის ჩართულობას ხარისხის მართვის სისტემის ფუნქციონირებაში, რომელიც ვრცელდება მთელ ორგანიზაციაზე.

3. სსე-ის დირექტორთა საბჭო

გიორგი გიგინეიშვილი - გენერალური დირექტორი

გიორგი გიგინეიშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ გენერალურ დირექტორად დაინიშნა 2022 წელს. მას აქვს ენერგეტიკულ სექტორში მუშაობის მრავალწლიანი და მრავალმხრივი გამოცდილება. 2021-2022 წლებში მუშაობდა „ჩვეშურა ჰესის“ დირექტორის თანამდებობაზე. 2018-2020 წლებში იყო „ჭიორა ჰესის“, ხოლო 2017-2018 წლებში - „შაქმაქეთი ჰესის“ დირექტორი. 2010-2014 წლებში საქმიანობდა შპს „ენერგოსექტორმშენში“, იყო კომპანიის დირექტორი და დამფუძნებელი. 2008-2009 წლებში მუშაობდა სს „კავკასიელექტროქსელმშენის“ ტექნიკური მენეჯერის თანამდებობაზე. 2007-2008 წლებში იყო შპს ენიმპექსის“ დირექტორის მოადგილე. მისი უშუალო ხელმძღვანელობით განხორციელდა მრავალი ელექტროგადამცემი ხაზისა და ქვესადგურის მშენებლობა-რეაბილიტაციის სამუშაოები. 2002-2007 წლებში საქმიანობდა სხვადასხვა ენერგეტიკულ კომპანიაში, საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე. გიორგის დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი, ელექტროენერგეტიკული სისტემების და ქსელების განხრით.

ლაშა ხმიადაშვილი - გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე / დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი პროექტების მართვის საკითხებში

ლაშა ხმიადაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ გენერალური დირექტორის პირველ მოადგილედ / დირექტორად პროექტების მართვის საკითხებში დაინიშნა 2023 წელს. ლაშას აქვს სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2022-2023 წლებში იყო შპს „ემ ცე ბაუქიმბას“

გენერალური დირექტორი, 2020-2023 წლებში - შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ ერთ-ერთი სამსახურის უფროსი, 2019-2020 წლებში - შპს „ენერგოტრანსის“ დირექტორის მოადგილე, 2014-2019 წლებში - „თბილისის სატრანსპორტო კომპანიის“ ელექტრომექანიკური სამსახურის უფროსი. იგი, სხვადასხვა პერიოდში, მუშაობდა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის, ასევე საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროებში. ლაშას აქვს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის მრავალწლიანი გამოცდილება. მუშაობდა ევროპის საბჭოს/ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის (NALAG) სტრატეგიული დაგეგმვის პროგრამის მენეჯერად, გაეროს პროექტის „ევრაზიული სატრანსპორტო კავშირების განვითარება“ წარმომადგენლად საქართველოში, ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის (TRACECA) სამთავრობოთაშორისო კომისიის ეროვნულ მდივნად საქართველოში. ლაშას დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის კავშირგაბმულობის ფაკულტეტის ინგლისურენოვანი კათედრა. არის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მაგისტრი. გავლილი აქვს „ეკონომიკის კურსი ინჟინრებისათვის“ დიდ ბრიტანეთში, მანჩესტერის მეტროპოლიტან უნივერსიტეტში, ასევე იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს (JICA) მიერ ორგანიზებული „საზღვაო პორტების სტრატეგიული მართვის“ და საქართველოს სტრატეგიული და საერთაშორისო კვლევების ფონდის (GFSIS) სახელმწიფო პოლიტიკის ცოდნის კურსები.

გიორგი ამუზაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ოპერატიული რეჟიმების და დისპეტჩერიზაციის საკითხებში

გიორგი ამუზაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად დისპეტჩერიზაციის საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2017 წლიდან მუშაობდა სსე-ს მმართველთა საბჭოს წევრად. გიორგი კომპანიას შემოუერთდა 2009 წელს და მუშაობდა დისპეტჩერის, უფროსი დისპეტჩერის, ტექნიკური ინსპექციის უფროსი ინჟინრის, მთავარი დისპეტჩერის მოადგილის, ქსელის ქვესადგურების განვითარების პროექტების მენეჯერის და WAM- ის პროექტის მენეჯერის თანამდებობებზე. 2016-2017 წლებში მუშაობდა კომპანიაში შპს „ბიპი საქართველო“, 2006-2009 წლებში - სს „ენერჯი ინვესტი“, ხოლო 2003-2005 წლებში - შპს „ადმოსავლეთის ენერგოკორპორაციაში“. გიორგის დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი და მინიჭებული აქვს ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაცია. მას ასევე მიღებული აქვს მაგისტრის ხარისხი ელექტროენერგეტიკაში - საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

ზვიად გაჩეჩილაძე - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ორგანიზებული ბაზრების განვითარების და ელექტროენერგიის აღრიცხვის საკითხებში

ზვიად გაჩეჩილაძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად ორგანიზებული ბაზრების განვითარების და ელექტროენერგიის აღრიცხვის საკითხებში დაინიშნა 2022 წელს. 2014-2022 წლებში მუშაობდა „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისია“-ში და სხვადასხვა წლებში იკავებდა ელექტროენერგეტიკის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილის, ელექტროენერგეტიკის დეპარტამენტის დირექტორის პირველი მოადგილისა და დეპარტამენტის დირექტორის თანამდებობებს. 2013-2022 წლებში იყო საქართველოს ახალგაზრდა ენერგეტიკოსთა ასოციაციის (AYPEG) ტექნიკური მიმართულების ხელმძღვანელი, 2013-2014 წლებში - „დელოიტ ქონსალტინგი“-ს მრჩეველი ელექტროენერგიის ბაზრის განვითარების საკითხებში. ადრეულ წლებში მუშაობდა შპს „ჯიფაურში“, „ენერჯი ინვესტი“, 2005-2006 წლებში იყო სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სადისპეტჩერო დაგეგმვის დეპარტამენტის ქსელის მუშაობის რეჟიმების ინჟინერი. ზვიადს აქვს საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობისა და მათი მართვის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2017-2022 წლებში იყო ენერგეტიკული გაერთიანების მარეგულირებელი საბჭოს წევრი სემეკიდან, 2021-2022 წლებში - ენერგეტიკის მარეგულირებელთა რეგიონული ასოციაციის ელექტროენერგეტიკული ბაზრებისა და ეკონომიკური რეგულირების კომიტეტის არჩეული თავმჯდომარე; სხვადასხვა დროს მუშაობდა Optima Energy Consulting-ის კონსულტანტად, ევროპის მარეგულირებელთა საბჭოს ექსპერტად, ახალგაზრდა ენერგეტიკოსთა ასოციაციის პროექტის ხელმძღვანელად, PMO Consulting-ის ექსპერტად, ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის „აისეტი“ ექსპერტ/ტრენერად. იყო განახლებადი ენერგიების ექსპერტი გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ დაფინანსებულ პროექტში; კონრად ადენაუერის ფონდისა და პოლიტიკისა და მენეჯმენტის საკონსულტაციო ჯგუფის (PMCG) საგრანტო პროექტის ხელმძღვანელ-მკვლევარი. ზვიადს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი. არის საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის მაგისტრი, მინიჭებული აქვს მეცნიერებათა დოქტორის აკადემიური ხარისხი. ეწეოდა აქტიურ პედაგოგიურ მუშაობას: იყო საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მოწვეული ასოცირებული პროფესორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მოწვეული ასისტენტ-პროფესორი, გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი. არის 50-ზე მეტი სერტიფიცირებული საერთაშორისო ტრენინგის კონფერენციის მონაწილე, სამეცნიერო სტატიებისა და მონოგრაფიების ავტორი.

გიორგი გელაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი შესყიდვებისა და ლოგისტიკის საკითხებში

გიორგი გელაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად შესყიდვებისა და ლოგისტიკის საკითხებში დაინიშნა 2022 წელს. გიორგი 2020-2022 წლებში იყო სსე-ის გენერალური დირექტორის მრჩეველი, 2019-2020 წლებში - საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილის მრჩეველი, ხოლო 2014-2019 წლებში იკავებდა „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს წევრის პოზიციას. 2013-2014 წლებში იყო შსს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის სამმართველოს უფროსის მოადგილე. 2012-2013 წლებში შპს „მონოლით ჯგუფში“ იკავებდა გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობას, შესყიდვების მიმართულებით. 2011-2012 წლებში იყო შპს „ლისი ჰორიზონტის“ ლოგისტიკის მენეჯერი. ასევე 2005-2010 წლებში, შესყიდვების და ლოგისტიკის მიმართულებით, მუშაობდა შპს „სანდიკოსა“ და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მონიტორინგის დეპარტამენტში. გიორგის დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი და მინიჭებული აქვს სამართალმცოდნის კვალიფიკაცია. მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით, ქ. ათენში გავლილი აქვს მენეჯმენტის ერთწლიანი სასწავლო კურსი.

ვანო ზარდიაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი იურიდიულ, გარემოს დაცვის, სოციალურ და ნებართვების საკითხებში

ვანო ზარდიაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად იურიდიულ, გარემოს დაცვის, სოციალურ და ნებართვების საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2020 წლიდან მუშაობდა სსე-ის მმართველთა საბჭოს წევრად. მანამდე საქმიანობდა ელექტროენერგიის გადამცემი კომპანიის შპს „ენერგოტრანსის“ დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე. ვანოს აქვს მმართველობითი, კანონშემოქმედებითი და იურიდიული მიმართულებით საქმიანობის მრავალწლიანი გამოცდილება. იყო მე-9 მოწვევის პარლამენტის წევრი, ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის წევრი, იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წევრი, ამავე კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე. 2013-2016 წლებში საქმიანობდა სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის უფროსის, ხოლო შემდეგ გენერალური აუდიტორის პირველი მოადგილის თანამდებობებზე. 2010-2013 წლებში საქმიანობდა სასამართლო სისტემაში, თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციის უფროსის და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დეპარტამენტის უფროსის მოადგილის თანამდებობებზე. 2007-2010 წლებში საქმიანობდა ქ. თბილისის მერიაში, სხვადასხვა მმართველობით თანამდებობებზე. 2004-2006 წლებში იყო გენერალური პროკურორის მრჩეველი, 2004 წელს - საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრის და საქართველოს

იუსტიციის მინისტრის თანაშემწე. ვანო ზარდიაშვილს დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი, სპეციალობით სამართალმცოდნე. სამართლის დოქტორის ხარისხი მოიპოვა საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში.

დავით ტეტუნაშვილი - დირექტორთა საბჭოს წევრი/დირექტორი ფინანსურ საკითხებში

დავით ტეტუნაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორთა საბჭოს წევრად/დირექტორად ფინანსურ საკითხებში დაინიშნა 2023 წელს. 2022-დან 2023 წლამდე იყო ფინანსურ საკითხებში სსე-ის დირექტორის მოადგილე და მოვალეობის შემსრულებელი. მას აქვს სხვადასხვა საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე მუშაობისა და ორგანიზაციების ფინანსური საქმიანობის მართვის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2017-2022 წლებში შპს „საქართველოს მელიორაცია“-ში იკავებდა კომპანიის ფინანსური დირექტორის თანამდებობას. 2012-2017 წლებში იყო ამერიკულ კომპანია CH2M Hill-ის საქართველოს ფილიალის ბუღალტერი. 2010-2012 წლებში - ნავთობის კომპანიის „გრეკო“ ფინანსური დირექტორი. 2009-2010 წლებში დავითი მუშაობდა შპს „გრაფიტა ჯორჯია“-ს ფინანსურ მენეჯერად. 2006-2009 წლებში იყო შპს „საქართველოს რკინიგზის ცენტრალური კლინიკური საავადმყოფო“-ს ფინანსური დირექტორი, 1998-2001 და 2003-2006 წლებში - გ. ჩაფიძის სახელობის გადაუდებელი კარდიოლოგიის ცენტრის მთავარი ბუღალტერი. ადრეულ პერიოდში, მუშაობდა საზოგადოებასთან ურთიერთობის დირექტორის ასისტენტად პოლონეთში (კომპანია S.A. VARITEX) და ლოჯისტიკის დეპარტამენტის უფროსის ასისტენტად გერმანიაში (Europrojekt Verkehr Gesellschaft fur Ingenieurleistungen im Verkehrswesen mbH). 2001-2002 წლებში იყო სს „ტრანსმშენი“-ს №2 ფილიალის ფინანსური დირექტორი. დავითს დამთავრებული აქვს ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ინჟინერ-ეკონომისტის სპეციალობით. არის საქართველოს უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი. საქართველოს დამოუკიდებელ ბუღალტერთა და აუდიტორთა კავშირის, CERMA-ს და FIRST INITIATIVE-ის მიერ მინიჭებული აქვს სერტიფიკატები ფინანსურ მენეჯმენტში, დაზღვევასა და ფინანსურ აღრიცხვაში.

ვახტანგ ქინქლაძე - დირექტორთა საბჭოს წევრი / დირექტორი ტექნიკურ საკითხებში

ვახტანგ ქინქლაძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორად ტექნიკურ საკითხებში დაინიშნა 2021 წელს. 2019 წლიდან მუშაობდა სსე-ის მმართველთა საბჭოს წევრად. ვახტანგს აქვს ელექტროენერგეტიკის სექტორში მუშაობის

25-ზე მეტი წლის გამოცდილება. 2010 წლიდან, საქმიანობდა სს „თელასში“, სხვადასხვა მმართველობით თანამდებობაზე, 2013 წელს დაინიშნა აღნიშნული კომპანიის ტექნიკურ დირექტორად. 2007-2010 წლებში მუშაობდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მმართველთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის / კომერციული დირექტორის თანამდებობაზე. 2006-2007 წლებში საქმიანობდა სს „თბილსრესში“ აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე, ხოლო 2005-2006 წლებში - შპს „ვარციხე 2005“-ში დირექტორის პირველი მოადგილის თანამდებობაზე. ვახტანგს 2005-2007 წლებში, ასევე ეკავა სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს ჯერ წევრის, შემდეგ კი თავმჯდომარის თანამდებობა. პროფესიული კარიერის დასაწყისში, ვახტანგი მუშაობდა სხვადასხვა ელექტროენერგეტიკულ კომპანიაში, მათ შორის „საქენერგომი“ საინჟინრო და მმართველობით თანამდებობებზე, იყო სხვადასხვა საერთაშორისო პროექტის კონსულტანტი ენერგეტიკის საკითხებში. ვახტანგს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, ინჟინერ-ელექტრიკოსის კვალიფიკაციით, ასევე საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტი, სადაც მოიპოვა სახელმწიფო მართვის მაგისტრის ხარისხი. ვახტანგი არის საქართველოს ენერგეტიკის აკადემიის აკადემიკოსი.

2025 წლის 5 აპრილს გიორგი გიგინეიშვილმა დატოვა კომპანიის დირექტორის თანამდებობა და 2025 წლის 10 აპრილს მის ადგილზე დაინიშნა დავით ტეტუნაშვილი. დავით ტეტუნაშვილმა კომპანიის დირექტორის თანამდებობა დატოვა 2025 წლის 16 აპრილს და კომპანიის დირექტორის თანამდებობაზე დაინიშნა ვანო ზარდიაშვილი.

4. სსე-ის სამეთვალყურეო საბჭო

იორგ მათიესი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

იორგ მათიესი „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ დაინიშნა 2021 წელს. იორგს აქვს 25 წელზე მეტი მაღალი მმართველობითი დონის გამოცდილება. საქმიანობდა უმაღლეს აღმასრულებელ თანამდებობებზე, მათ შორის სამეთვალყურეო და აღმასრულებელ საბჭოებში, ისეთ ქვეყნებში, როგორიცაა საქართველო, გერმანია, ბელგია და რუსეთი, ენერგეტიკის, კომუნალურ, საკონსულტაციო/საინჟინრო, სამთო მოპოვების, მასპინძლობის, უძრავი ქონების, ლოგისტიკის, ღვინის წარმოების და სხვა სექტორებში. იორგ მათიესი არის Château Mosmieri Group-ის დამფუძნებელი, მფლობელი და მმართველი დირექტორი. 2017 წლიდან დღემდე არის IM Engineering Eurasia-ს თანამფლობელი და აღმასრულებელი დირექტორი. 2019-2020 წლებში მოღვაწეობდა Askangel Alliance Georgia-ში აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციაზე. 2015-2017 წლებში იყო „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ და „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის“ აღმასრულებელი დირექტორი. 2009-2013 წლებში იორგი მუშაობდა აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობაზე GWP - Georgian Water and

Power-ში და დირექტორთა საბჭოს წევრის თანამდებობაზე GGU - Georgia Global Utilities-ში. იორგ მათიესს დამთავრებული აქვს ვარვიკის უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ფაკულტეტი (UK). ასევე, მას მინიჭებული აქვს ფილოსოფიის დოქტორისა და მაგისტრის ხარისხები ეკონომიკაში პეტერბურგის უნივერსიტეტის მიერ.

ზურაბ ბექაია - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ზურაბ ბექაია სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. ზურაბს აქვს მმართველობითი, იურიდიული და დიპლომატიური მიმართულებით საქმიანობის მრავალწლიანი გამოცდილება. 2018 წლიდან დღემდე არის შპს „აგრიფარმინგის“ დამფუძნებელი და დირექტორი; მინიჭებული აქვს საგანგებო და სრულუფლებიანი დესპანის დიპლომატიური რანგი. სხვადასხვა წელს მონაწილეობდა სამშვიდობო მისიებში: ეუთოს კოსოვოს სავერიფიკაციო მისია; ეუთოს მისია კოსოვოში. აღნიშნული მისიების ფარგლებში, ეკავა დემოკრატიზაციის ოფიცრისა და საველე ოფისის უფროსის თანამდებობები. 2014-2018 წლებში იყო საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი სლოვენიის რესპუბლიკაში, ხოლო 2013-2014 წლებში ეკავა საქართველოს საქმეთა დროებითი რწმუნებულის პოზიცია კვიპროსის რესპუბლიკაში. ზურაბ ბექაიას აქვს ენერგეტიკის სფეროში მოღვაწეობის დიდი გამოცდილება: 2010-2013 წლებში იყო სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ რეგულირების, გარემოს დაცვისა და აბონენტებთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსი. 2007-2010 წლებში ეკავა ამავე კომპანიის სამართლებრივი ექსპერტიზის სამსახურის უფროსის თანამდებობა; ხოლო 2005-2007 წლებში გახლდათ სს „საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის“ სამართლებრივი ექსპერტიზის სამსახურის უფროსი. 2002-2005 წლებში ზურაბი იყო ეკონომიკური პოლიტიკისა და სამართლებრივი საკითხების ქართულ-ევროპული საკონსულტაციო ცენტრის (GEPLAC) ექსპერტი სამართლებრივ საკითხებში; 1994-2002 წლებში სხვადასხვა პოზიციაზე მოღვაწეობდა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში, იყო ევროპისა და ამერიკის დეპარტამენტის, აღმოსავლეთ ევროპის სამმართველოს ატაშე; ევროპისა და ამერიკის დეპარტამენტის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის სამმართველოს პირველი მდივანი; მეორე ევროპული დეპარტამენტის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის სამმართველოს უფროსი. ზურაბ ბექაიას დამთავრებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტი.

თეონა მაკალათია - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თეონა მაკალათია სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. თეონას აქვს ბიზნესის მართვის, სტრატეგიული

განვითარების, აქტივების მართვის, ტრანზაქციული სერვისების, ფინანსური სერვისების, კორპორაციული მმართველობის, აღრიცხვის, ანგარიშგების, კონტროლისა და აუდიტის მიმართულებით საქმიანობის 18-წლიანი მუშაობის ადგილობრივი და საერთაშორისო (უკრაინა, აზერბაიჯანი, სომხეთი, პოლონეთი, უნგრეთი, ნიდერლანდები, ყაზახეთი, ჩინეთი) გამოცდილება, აქედან 9 წელი მმართველობით თანამდებობაზე. არის მსოფლიო ბანკისა და UNDP-ის ბიზნესის განვითარების ექსპერტი. 2021 წლიდან არის სს „პროგრედიტ ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი, აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე. 2018-2020 წლებში საქმიანობდა GFA Consulting Group GmbH-ში ექსპერტის პოზიციაზე. 2018-2019 წლებში იყო გენერალური დირექტორის მოადგილე სი-ეს-ეფ ჯგუფში; ხოლო 2006 - 2018 წლებში იკავებდა მენეჯერის პოზიციას PricewaterhouseCoopers LLC-ში; 2005-2006 წლებში ეკავა შპს „ჯეოვუდის“ ფინანსური დირექტორის თანამდებობა; ხოლო 2002-2005 წლებში საქმიანობდა სხვადასხვა აუდიტორულ კომპანიაში აუდიტორის პოზიციაზე. თეონას მინიჭებული აქვს ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის და ბაკალავრის ხარისხები, ასევე, მუშაობს დოქტორის ხარისხზე. ფლობს ლონდონის სერტიფიცირებულ, ნაფიც ბუღალტერთა ასოციაციის დიპლომს აღრიცხვისა და ბიზნესის საკითხებში.

თორნიკე ყაზარაშვილი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

თორნიკე ყაზარაშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2023 წელს. თორნიკეს აქვს ენერგეტიკის სფეროში მმართველობითი საქმიანობის დიდი გამოცდილება. 2020-2023 წლებში იყო საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ენერგეტიკული პოლიტიკისა და საინვესტიციო პროექტების დეპარტამენტის უფროსი. 2017-2020 წლებში იკავებდა შპს „ენგურის ტურისტული ცენტრის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობას. 2016-2020 წლებში მუშაობდა შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარედ. 2017-2020 წლებში იყო შპს „ზესტაფონის ქარის ელექტროსადგურის“ დირექტორთა საბჭოს წევრი. 2014-2018 წლებში თორნიკე იკავებდა სხვადასხვა თანამდებობას სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდში“: იყო კონტრაქტორებთან ურთიერთობის მენეჯერი, პროექტების განვითარების კომიტეტის წევრი, პროექტების განვითარების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, დირექტორის მოადგილე/დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი. თორნიკე ყაზარაშვილს დამთავრებული აქვს თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების საბაკალავრო პროგრამა. მინიჭებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკისა და ტელეკომუნიკაციის ფაკულტეტის მაგისტრის აკადემიური ხარისხი პროექტების მენეჯმენტის სპეციალიზაციით.

ეკატერინა შავგულიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ეკატერინა შავგულიძე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2021 წელს. ეკატერინა შავგულიძეს აქვს მმართველობითი და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობის მიმართულებით მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. ამჟამად არის „იპაკ იული ბანკის“ (უზბეკეთი) სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი და კორპორაციული მართვის, ნომინირების და ანაზღაურების კომიტეტების თავმჯდომარე. 2013-2020 წლებში იყო „საქართველოს კაპიტალის“ და „საქართველოს ბანკის“ პორტფელური კომპანიების სამეთვალყურეო საბჭოების წევრი (მათ შორის, საფინანსო, საგანმანათლებლო, ჯანდაცვის, განახლებადი ენერგიის, კომუნალური, უძრავი ქონებისა და ჰორეკა სექტორები). 2017-2021 წლებში იყო „საქართველოს კაპიტალის“ პარტნიორი, ხელმძღვანელობდა საინვესტიციო მიმართულებას მთავარი საინვესტიციო ოფიცრის თანამდებობაზე და ასევე, იყო სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის და გენერალური დირექტორის მრჩეველი. 2014-2018 წლებში იყო „საქართველოს ბანკის“ პარტნიორი, სადაც ხელმძღვანელობდა ბიზნესის განვითარების, კაპიტალის მოზიდვის და ინვესტირებთან ურთიერთობის მიმართულებებს. 2011-2013 წლებში ხელმძღვანელობდა სამედიცინო კორპორაცია „ევექსის“ ქსელის შექმნას და განვითარებას გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე. აქვს მმართველ პოზიციებზე მუშაობის საერთაშორისო გამოცდილება: 2009-2011 წლებში მუშაობდა ფარმაცევტულ კომპანია AstraZeneca-ში ასოცირებულ ფინანსურ დირექტორად (ბელგია, ყაზახეთი). ეკატერინა შავგულიძე ფლობს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს პენსილვანიის უნივერსიტეტის ვორტონის ბიზნესის სკოლიდან, ფინანსებისა და მეწარმეობის განხრით. ასევე არის იესემ-თბილისის ბიზნესის სკოლის კურსდამთავრებული.

მიხეილ როინიშვილი -- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

მიხეილ როინიშვილი სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად დაინიშნა 2024 წელს. მიხეილს აქვს მმართველობითი მიმართულებით საქმიანობის მრავალწლიანი გამოცდილება, როგორც კერძო, ისე საჯარო სექტორში. 2022-2024 წლებში იყო სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ დირექტორის მრჩეველი. 2021-2022 წლებში ეკავა ამავე კომპანიის სამხრეთის ქსელის მენეჯერის მოადგილის პოზიცია. 2020-2021 წლებში შპს „ენერგოტრანსში“ იკავებდა დირექტორის მოადგილის, 2016-2019 წლებში კი სს „კაპიტალ ბანკის“ შესაბამისობის დირექტორის თანამდებობას. 2008-2016 წლებში იყო

სსიპ „საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის“ უფროსი. მიხეილ როინიშვილი სხვადასხვა წლებში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის ზედამხედველობის დეპარტამენტის უფროსი, საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსის მოადგილე, სახალხო ბანკის სოციალური პროგრამების მომსახურების დეპარტამენტის უფროსი. მიხეილ როინიშვილს დამთავრებული აქვს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ-ტექნიკური ფაკულტეტი საბანკო საქმის სპეციალობით. მინიჭებული აქვს ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები.

5. 2024 წლის ფინანსური მაჩვენებლები

2024 წელს კომპანიის შემოსავლები გაიზარდა 5%-ით, **339,4 მლნ. ლარიდან (2023 წ.) 354,9 მილიონ ლარამდე**, რაც ძირითადად გამოწვეულია გადაცემის მომსახურების მოცულობის გაზრდით.

წლის ბოლოსთვის, კომპანიის ანგარიშზე არსებული ნაღდი ფულის ოდენობა **134,5 მლნ. ლარს** შეადგენდა. საბრუნავი კაპიტალი საშუალებას გვაძლევს მივიღოთ დაგეგმილი შემოსავლები და შევინარჩუნოთ გათვლილი ხარჯების დონე.

2024 წელს გადამცემი სისტემის განახლება/რეაბილიტაციისთვის გადახდილმა თანხამ შეადგინა **114,8 მლნ. ლარი**, საიდანაც **32,7 მლნ. ლარი** დაიხარჯა სსე-ს საკუთარი სახსრებიდან.

დამოუკიდებელმა აუდიტორულმა კომპანიამ KPMG Georgia Ltd. ჩაატარა სსე-ს 2024 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. აუდიტორები სსე-ს ფინანსურ ანგარიშგებას შემდეგნაირად აფასებენ: „ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს, ყოველგვარ მატერიალურ ასპექტში, სსე-ს ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ჩათვლით, ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.“

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სსე-ს ფინანსური მდგომარეობა ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში წარმოდგენილ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილების შესახებ ანგარიშში, ასევე ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში (იხ. ფინანსური ანგარიშგების თავი).

შემოსავლები

გადაცემის მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლები წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 15%, ხოლო ექსპორტი და ტრანზიტის შემოსავლები შემცირდა 25% და 68%-ით .

კაპიტალური დანახარჯები

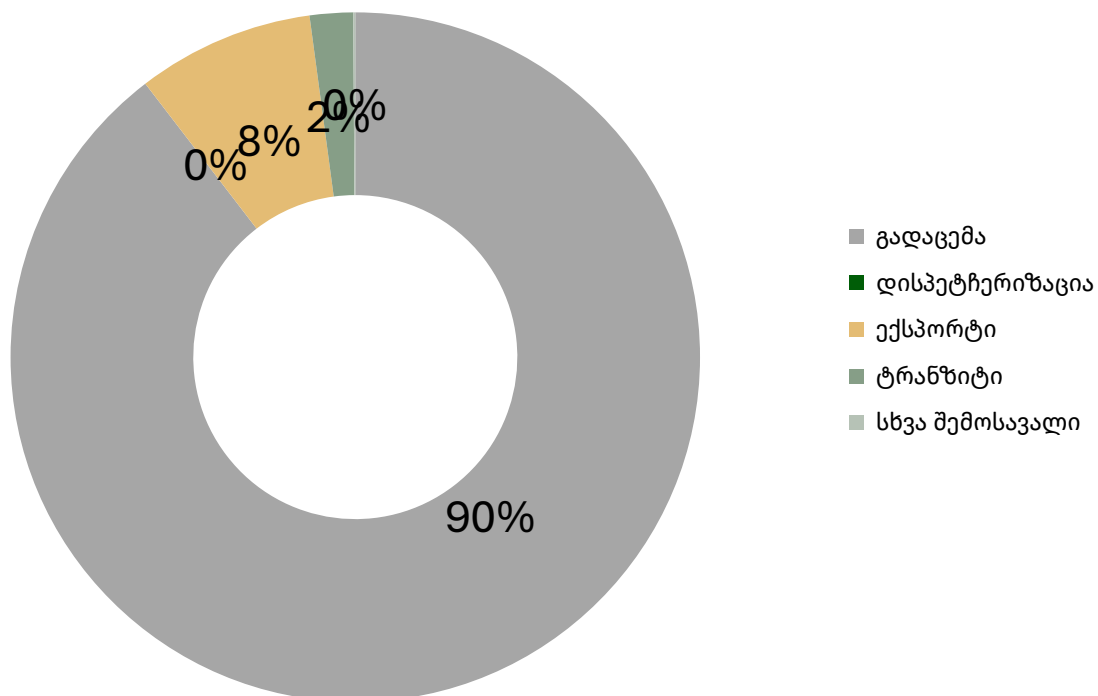
ქონების, მოწყობილობა–დანადგარებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენაზე გადახდილმა თანხამ შეადგინა **114,8 მლნ. ლარი**.

მოგება

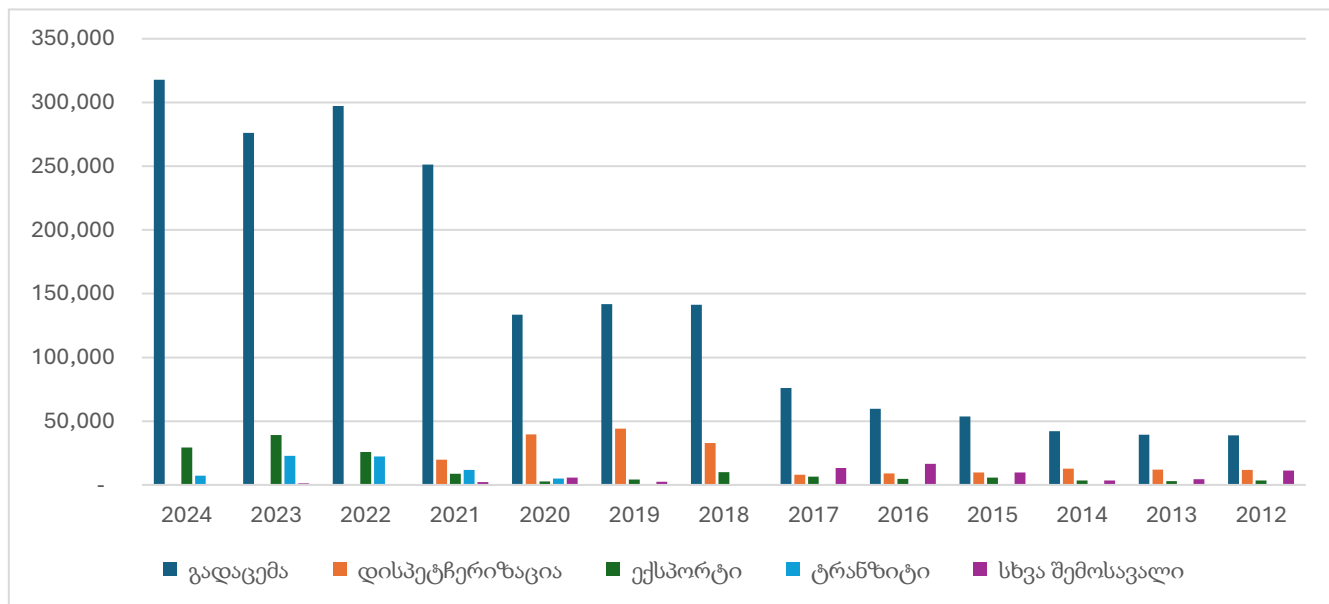
წლიური მოგება პროცენტის, გადასახადების, ცვეთისა და ამორტიზაციის დარიცხვამდე (EBITDA) შეადგინა: **223 მლნ. ლარი**.

წლიურმა წმინდა შედეგმა (მოგება) სსე-ს საქმიანობიდან შეადგინა: **113 მლნ. ლარი**.

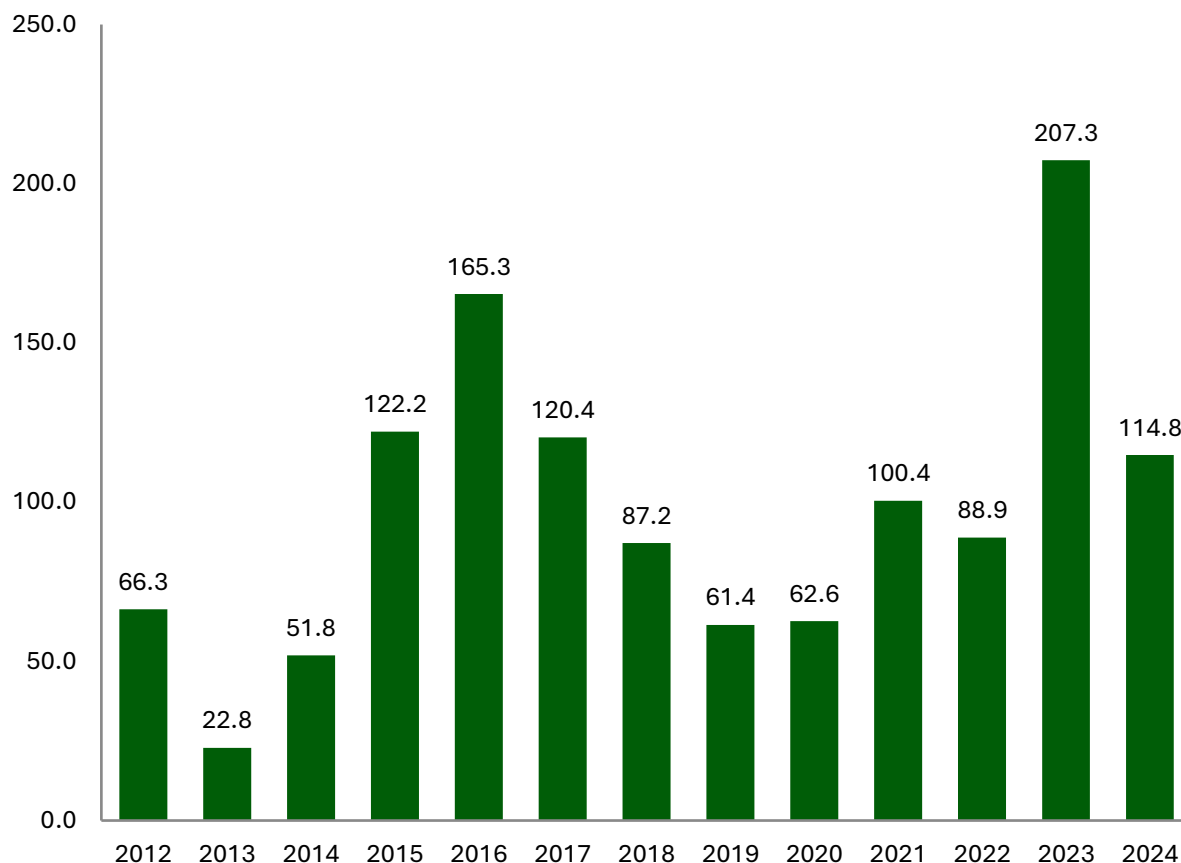
საოპერაციო შემოსავლები 2024

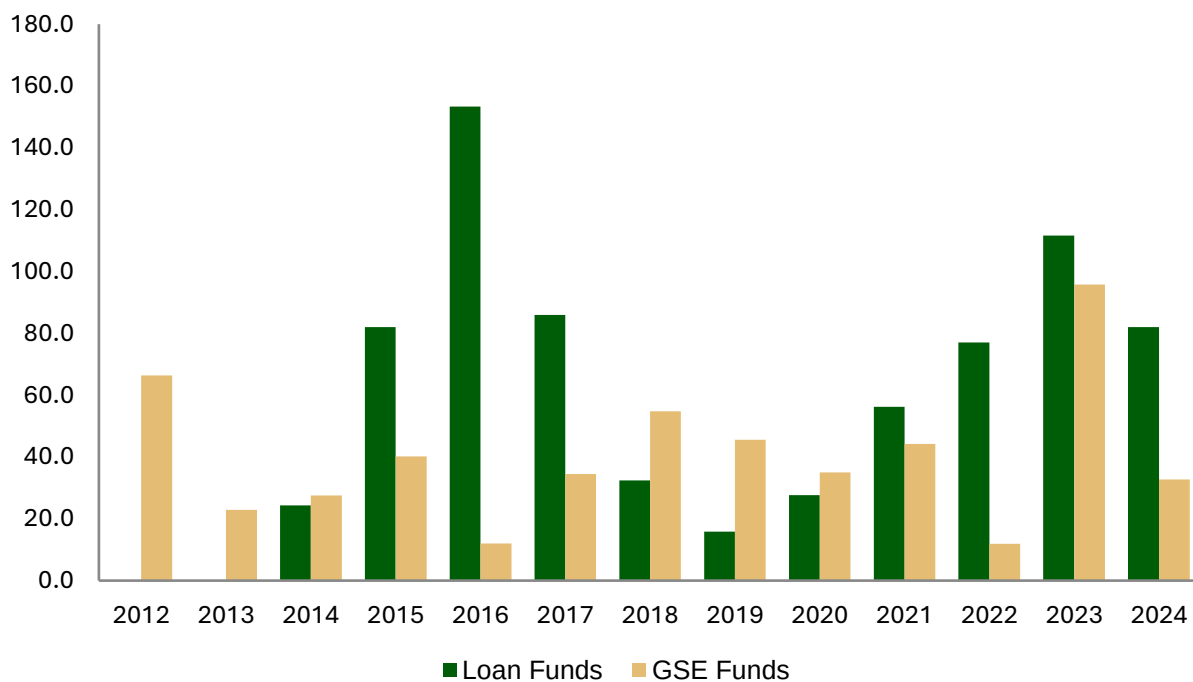
შემოსავლები 2012- 2024

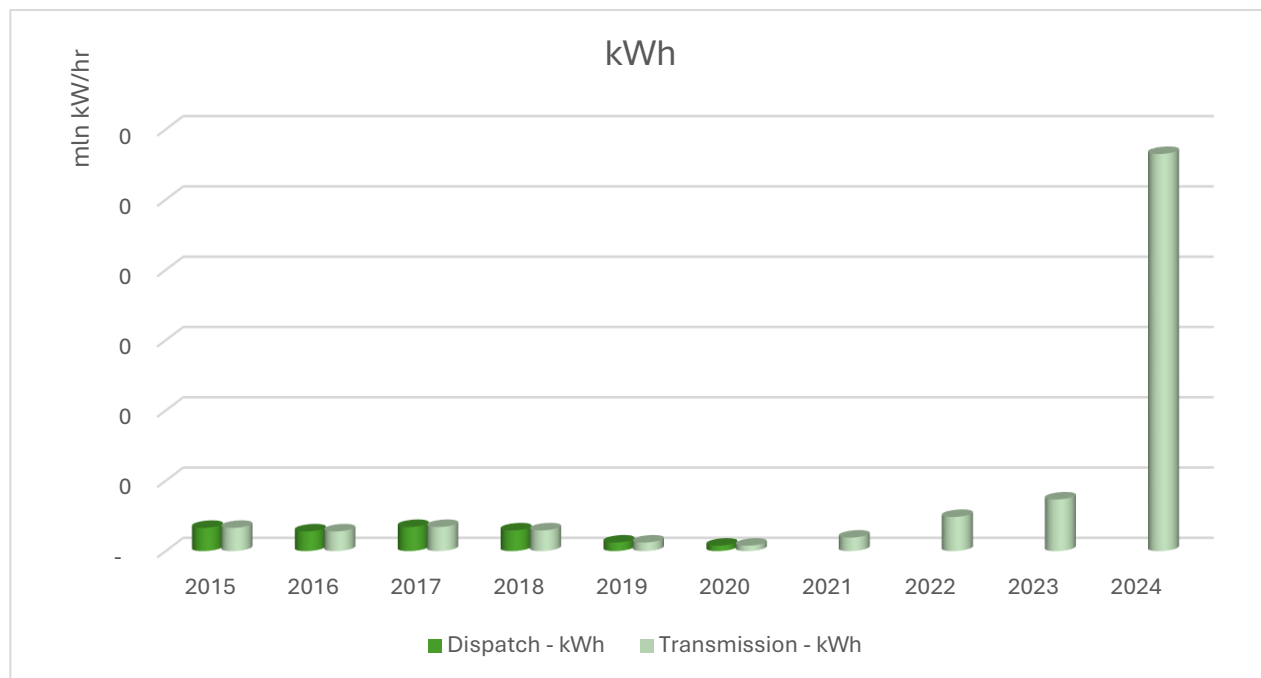
კაპიტალური დანახარჯები (მლნ ლარი)

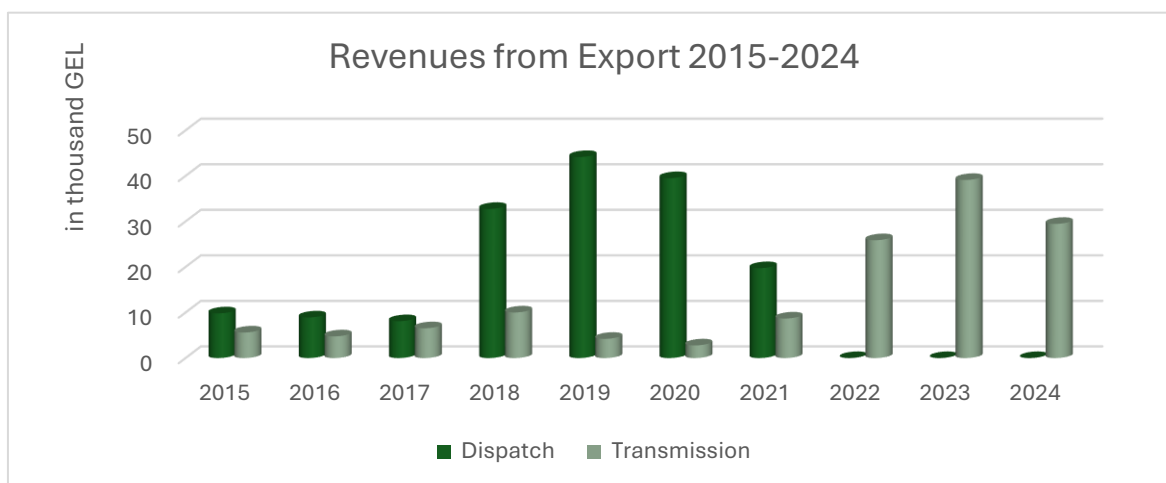
კაპიტალური დანახარჯები სულ (მლნ ლარი)

ელექტროენერგიის ექსპორტი 2015 -2024

ექსპორტიდან შემოსავლები 2015 -2024

6. რისკები

გადამცემი ქსელის საიმედოობა - N-1 კრიტერიუმი

ქვეყნის ელექტროგადამცემი ქსელი განლაგებულია ჰორიზონტალურად. გენერაციის დიდი ნაწილი განთავსებულია ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში, ხოლო მოხმარების მეტი წილი აღმოსავლეთ ნაწილზე - თბილისი-რუსთავის კვანძზე მოდის. დისბალანსი განსაკუთრებით საგრძნობია გაზაფხული-ზაფხულის წყალუხვობის სეზონზე, როდესაც აღმოსავლეთით განლაგებული თბოელექტროსადგურები გამორთულია და სიმძლავრე დასავლეთიდან აღმოსავლეთით გადაედინება. სისტემის დასავლეთ ნაწილში (ენგური-ზესტაფონის 500/220 კვ ძაბვის მაგისტრალი) ყველაზე დიდი პრობლემა იქმნება 500 კვ ძაბვის ეგზ „იმერეთის“ შესაძლო გამორთვის შემთხვევაში, რადგან 220 კვ ძაბვის მაგისტრალი ვერ უზრუნველყოფს მთლიანი სიმძლავრის გადაცემას.

ამასთან, საქართველოს გადამცემი ქსელის სისტემათაშორისი ხაზები ძირითადად დაურეზერვებელია და მათმა გამორთვამ ასევე შესაძლოა გამოიწვიოს ავარიები. გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, არსებობს რამდენიმე 220 კვ ჩიხური ხაზი, რომელთა გამორთვა აგრეთვე წარმოადგენს გარკვეულ საფრთხეს სისტემის მდგრადობისთვის. ამასთან, ზოგიერთ ქვესადგურშიც ვერ სრულდება N-1 პირობა, რაც გულისხმობს რომ ამ ქვესადგურში ავტოტრანსფორმატორის შესაძლო გამორთვა გამოიწვევს მომხმარებლის შეზღუდვას.

კაპიტალური პროექტები

კომპანიის მიერ კაპიტალური პროექტების წარმოების გამოცდილებიდან გამომდინარე, მასთან დაკავშირებული რისკი დიდ ზეგავლენას ახდენს ქსელის განვითარების გეგმაზე. მაგალითად, კაპიტალური პროექტების დასრულების ვადის გახანგრძლივება შეაფერხებს ქსელის საიმედოობის ხარისხის ამაღლებას. აღნიშნული შესაძლოა გამოწვევული იყოს არასწორი ბიუჯეტირებით, გაუმართავი საპროექტო სპეციფიკაციებით, მშენებლობის პროცესში გამოყენებული მოწყობილობა-დანადგარების მწყობრიდან გამოსვლით, არახელსაყრელი მეტეოროლოგიური ან სხვა ბუნებრივი პირობებით, სამშენებლო-ტექნოლოგიური პროცედურების დარღვევით, პროექტის განხორციელების დაწყებამდე მასზე არსებული მოთხოვნის არასათანადო შეფასებით. შედეგად, კომპანიას შესაძლოა გაუჩნდეს ვადაში დაუსრულებელი აქტივი, რომელიც გაზრდის პროექტის ღირებულებას, წარმოშობს დავებს და შესაძლო საჯარიმო სანქციებს. კომპანიის მიერ გასაწევ მომსახურებაზე მოთხოვნის პროგნოზთან შეუსაბამობა ასევე გამოიწვევს კაპიტალური აქტივების სიმძლავრეების შეუსაბამობას არსებული საჭიროებებისთვის. ამასთან, მარეგულირებელი ორგანოს - სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფის მეთოდოლოგია უზრუნველყოფს რომ ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის ოპერატორისთვის დადგენილი გადაცემის ტარიფი მოიცავდეს

ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის მესაკუთრის ანაზღაურებას მიზანშეწონილი და გონივრული ოდენობით, კომისიის აუდიტის წესით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად, ასევე ქსელური აქტივებისა და მათში განხორციელებული, გასათვალისწინებელი ახალი ინვესტიციების სათანადოდ ანაზღაურებას, თუ აღნიშნული ინვესტიციები განხორციელებულია ეკონომიკურად გამართლებული და ეფექტიანი გზით.

გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების შესაბამისობა მარეგულირებელ აქტებთან

გარემოს დაცვისა და სოციალური საკითხების საქმიანობასთან დაკავშირებული საქმიანობის შესაბამისობა მარეგულირებელ აქტებთან კომპანიისთვის მნიშვნელოვან გარემოებას წარმოადგენს, რადგან ის გულისხმობს ისეთ ფაქტორებთან გამკლავებას, როგორიცაა განსახლება, კომპენსაციები, მოლაპარაკებები ზემოქმედების არეალში მოქცეულ მოსახლეობასთან, აქვე შესაძლოა თავი იჩინოს ბუნებრივი გარემოს დაცვის თუ კულტურული მემკვიდრეობის საკითხებმა.

მიუხედავად იმისა, რომ უამრავი ძალისხმევა იდება საკანონმდებლო ბაზის დასახვეწად, დღემდე დიდ გამოწვევად რჩება საკანონმდებლო ან/და შესაბამისი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ პროექტების პროცესის მიმდინარეობის განმსაზღვრელ საკანონმდებლო და სხვა ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების განხორციელება, რომელიც დიდ გავლენას ახდენს დაგეგმილი პროექტების განხორციელების ვადებსა და ხარჯებზე. მაგალითად, ბოლო 4 წლის მანძილზე რამდენიმეჯერ შეიცვალა მიწის ნაკვეთების პირველადი რეგისტრაციის წესი, ვადები და ტარიფები.

ასევე 2021 წელს ამოქმედდა ტყის კოდექსი, სადაც მე-13 მუხლის მეოთხე პუნქტის შესაბამისად „ტყის სტატუსის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება ინტერესთა ურთიერთგაწონასწორების საფუძველზე. თუ ტყის სტატუსის შეწყვეტის ინტერესი აღემატება ტყის შენარჩუნების ინტერესს, საქართველოს მთავრობა იღებს გადაწყვეტილებას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ტყის მართვის ორგანოს/კერძო მესაკუთრის სასარგებლოდ საკომპენსაციო ღონისძიების განსაზღვრის შესახებ“.

დღეის მდგომარეობით საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ ასევე უზრუნველყო, ტყის სტატუსის მოხსნის (ე.წ. ამორიცხვა) მარეგულირებელი კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის შემუშავება და საქართველოს მთავრობის დადგენილებით მისი დამტკიცება. საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 7 ოქტომბრის N496 დადგენილებით, დაადგინა და განსაზღვრა ტყის სტატუსის შეწყვეტის (ამორიცხვის) შემთხვევაში საკომპენსაციო გადასახდელები. კონკრეტულად, სპეციალური დანიშნულებით ტყითსარგებლობისას მიწით სარგებლობის

საკომპენსაციო საფასური 1 კვ. მ-ზე შეადგენს 0.36 ლარს, ხოლო ტყის სტატუსის მოხსნის (ამორიცხვა) შემთხვევაში საკომპენსაციო საფასური 0.72 ლარს.

ამ დრომდე არ არსებობს მარეგულირებელი აქტები - უძრავი ქონების შეფასების, მიწის შესყიდვისა და კომპენსირების, ასევე გადაუდებელი სამუშაოების წარმოების შესახებ. თუმცა ამ ორ უკანასკნელზე გარემოს დაცვის, სოციალური საკითხებისა და ნებართვების დეპარტამენტის, ასევე იურიდიულ საკითხთა და სემეკ-თან ურთიერთობის დეპარტამენტის ჩართულობით მომზადდა საკანონმდებლო ცვლილების პაკეტი გადაუდებელი სამუშაოების წარმოებასთან მიმართებაში, ხოლო მიწის შესყიდვისა და კომპენსირებასთან დაკავშირებით მომზადდა საკანონმდებლო ინიციატივა, რომელსაც მხარს უჭერს მსოფლიო ბანკი. აღნიშნულის ფარგლებში მოეწყო შეხვედრა სხვადასხვა ორგანიზაციებთან, რომლებიც ჩართულნი არიან ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებაში და მოხდა ინტერესებისა და წინადადებების შეჯერება.

გაცვლითი კურსის ცვალებადობა

ლარის გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან - ევროსა და აშშ დოლართან მიმართებაში გამოიწვევს უცხოურ ვალუტებში ნომინირებული გრძელვადიანი სასესხო ვალდებულებების გაზრდას. აღნიშნული რისკი განსაკუთრებით კრიტიკულია იმ ფონზე, როდესაც სსე საოპერაციო შემოსავალს იღებს მხოლოდ ეროვნულ ვალუტაში. შესაძლოა დადგეს შეუქცევადი რეპუტაციული და მძიმე ფინანსური ზარალი. კურსთაშორისი სხვაობით გამოწვეული რისკის დაზღვევის მიზნით კომპანია აქტიურად მუშაობს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან. ასევე, კომპანია მუდმივად ატარებს ე.წ. „სტრეს ტესტს“ გადახდისუნარიანობის შესამოწმებლად, გაცვლითი კურსის სხვადასხვა სიდიდისთვის. შემარბილებელ ღონისძიებათა შორისაა ბიზნესის ოპერირების ციკლის მუდმივი გადახედვა/განხილვა კურსთაშორის სხვაობასთან დაკავშირებული საფრთხეების იდენტიფიცირებისა და შემცირებისთვის. აღნიშნული ხელს უწყობს კომპანიის მგრძნობელობის განსაზღვრას კურსთაშორისი სხვაობის რისკთან მიმართებით.

კიბერ უსაფრთხოება

საქართველოს გადამცემი სისტემის ოპერატორი რეალურ დროში უზრუნველყოფს საქართველოს ენერგოსისტემის მოხმარება-მიწოდების დაბალანსებას. მისი საინფორმაციო სისტემების კიბერშეტევებისგან დაცვა წარმოადგენს კრიტიკული მნიშვნელობის ამოცანას, რათა არ მოხდეს რეგიონის ან მთლიანად ენერგოსისტემის მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის მიწოდების შეზღუდვა. ინფორმაციული

უსაფრთხოების წარმოადგენს თანამედროვე კომპანიების, განსაკუთრებულად კი გადამცემი სისტემის ოპერატორებისთვის მნიშვნელოვან რისკს, რომელსაც შეუძლია მძიმე ზიანი მიაყენოს როგორც მის, ასევე ქვეყნის ინტერესებს.

კიბერშეტევის შესაძლო რისკებზე და ინფორმაციული უსაფრთხოების გამოწვევებზე საპასუხოდ კომპანიაში მიმდინარეობს პერსონალის ცნობიერების ამაღლება და უსაფრთხოების სტანდარტის ISO 27001 დანერგვა, ასევე ხორციელდება კიბერუსაფრთხოების უცხოური გამოცდილების მიღება, შიდა პოლიტიკების შემუშავება და დამტკიცება. შესაბამისი პროფილის სპეციალისტები მუდმივ რეჟიმში მუშაობენ კიბერუსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად.

ბიზნესის უწყვეტობის შეფერხება

ორგანიზაციის კონტექსტიდან გამომდინარე, რაც გულისხმობს საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე მომსახურების გაწევას, აღნიშნული რისკის რეალიზებისას განცდილი ზიანი შესაძლოა გავიდეს კომპანიის ფარგლებს გარეთ და შეეხოთ თითოეულ მოქალაქეს. სსე-ში პერსონალის მიმართ არსებული ზოგიერთი სავალდებულო კვალიფიკაციის მოთხოვნა ზღუდავს სამსახურში გამოუცხადებლობის შემთხვევაში მათი სხვა (კვალიფიკაციის არ მქონე) მუშაკებით ჩანაცვლების შესაძლებლობას. ავადობის მაღალი მაჩვენებლისა და სათანადო კვალიფიკაციის თანამშრომელთა ჩანაცვლების შეუძლებლობის გამო, კომპანია ვერ შეძლებს ძირითადი საქმიანობის განხორციელებას. რისკის მართვის მექანიზმს წარმოადგენს მუშაობის სათანადო გეგმები, გამართული ლოგისტიკა, შესაბამისი შესაძლებლობების მქონე IT სისტემები, არსებული სათანადო გეგმების გატესტვის პრაქტიკა, კომპანიის მიერ საჭირო რაოდენობისა და სათანადო კვალიფიკაციის მქონე პერსონალის განსაზღვრა, დაქირავება და განსაკუთრებულ სიტუაციებში მოქმედებისთვის მათი მომზადება ტრენინგებითა და ინსტრუქტაჟებით, შიდა და გარე კომუნიკაციების ჯაჭვის ჩამოყალიბება, გადაუდებელი აუცილებლობისა და არაკრიტიკული მნიშვნელობის საქმიანობების მკვეთრი გამოიჯვნა, შესაბამისი "მზადყოფნის პოლიტიკები".

კრედიტის, ბაზრის, ლიკვიდურობისა და ფულადი ნაკადების რისკების მიმოხილვისა და რისკების მართვის მექანიზმებთან დაკავშირებული ინფორმაციისთვის, გთხოვთ, იხილოთ კომპანიის ფინანსური ანგარიში.

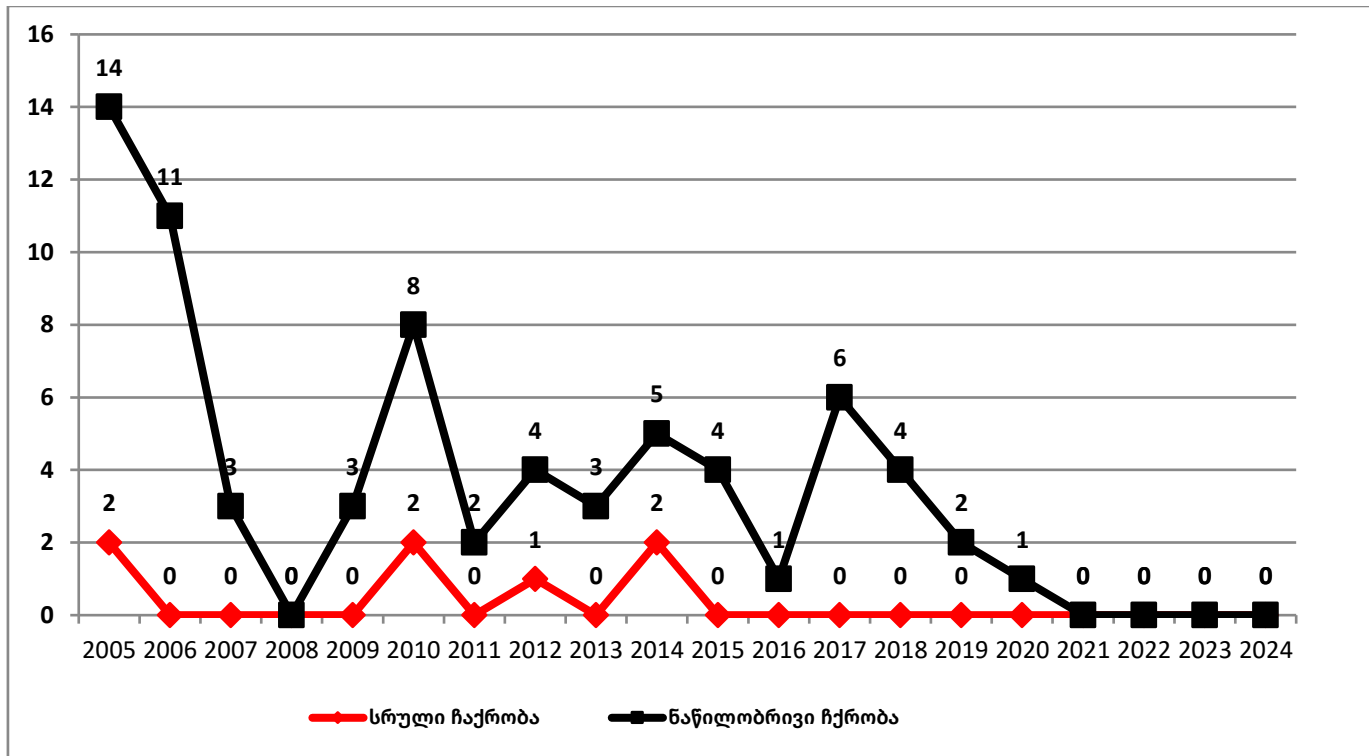
7. 2024 წლის ფაქტები და მაჩვენებლები

სისტემის მაჩვენებლები	სიდიდე/ერთეული
პიკური მოხმარება (მლნ კვტ/სთ)	46.3
პიკური დატვირთვა (მგტ)	2287
სეზონური სადგურების გენერაცია (მლნ კვტ/სთ)	5890,2
მარეგულირებელი სადგურების გენერაცია (მლნ კვტ/სთ)	5454,2
თბოსადგურების გენერაცია (მლნ კვტ/სთ)	2812,2
ქართლის ქარის ელექტროსადგური (მლნ კვტ/სთ)	77,6
ექსპორტი (მლნ კვტ/სთ)	1047,4
იმპორტი (მლნ კვტ/სთ)	1227,5
სულ მოხმარება (მლნ კვტ/სთ)	14414,3
სულ გენერაცია (მლნ კვტ/სთ)	14234,1

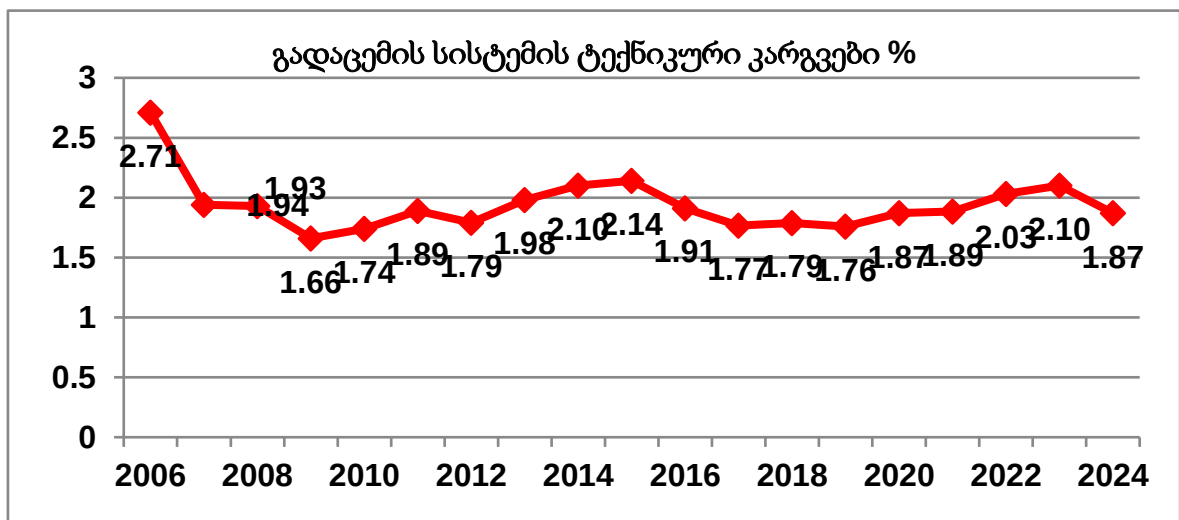
სეზონური ელექტროსადგურების გამომუშავებამ შეადგინა 5 890,2 მლნ კვტ/სთ, რაც დღე-ღამეში საშუალოდ 16 მლნ კვტ/სთ-ს შეადგენს. პიკურ დატვირთვას (2287 მგტ.) ადგილი ჰქონდა 2024 წლის 23 აგვისტოს, მაქსიმალური დღიური მოხმარება დაფიქსირდა 2024 წლის 23 აგვისტოს და შეადგინა 46.3 მლნ. კვტ/სთ. მთელი წლის განმავლობაში საშუალო სიხშირის მაჩვენებელი სტანდარტულთან მაქსიმალურად იყო მიახლოებული და 49.999-50.004 ჰერცს შორის მერყეობდა.

2024 წელს საქართველოს ენერგოსისტემა პარალელურ რეჟიმში მუშაობდა აზერბაიჯანისა და რუსეთის ენერგოსისტემებთან.

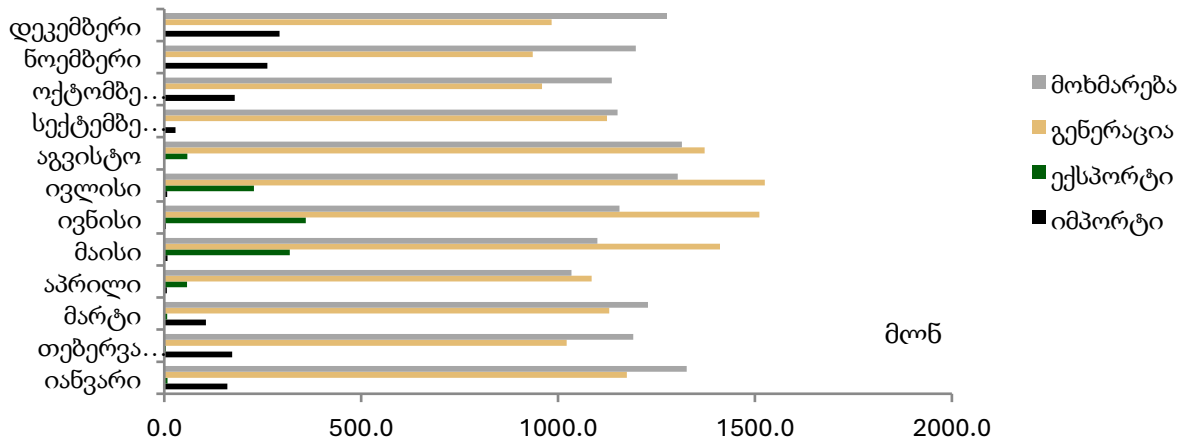
გათიშვები 2005-2024

გადაცემის სისტემის ტექნიკური კარგვები % 2005-2024

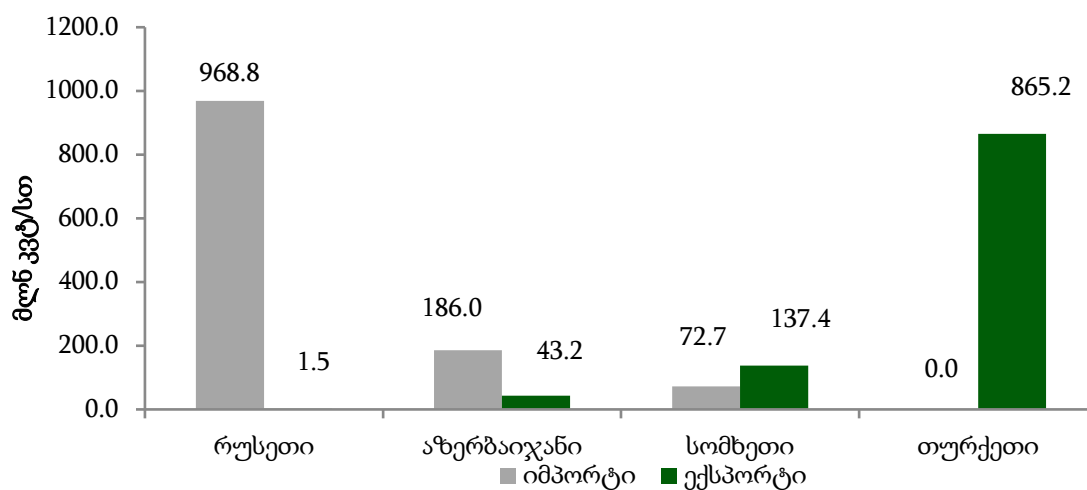

გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 2024

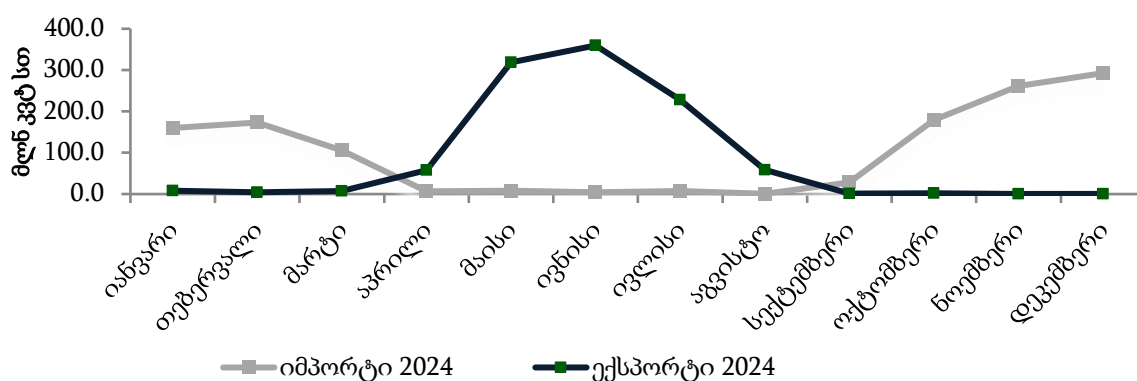

ნოემბერი-მარტის პერიოდში, როდესაც ენგურში შემოდინება მკვეთრად მცირდება, ენგურის წყალსაცავში დონე მინიმალურია და აფხაზეთის მოხმარება მკვეთრად იზრდება ამ დროს საჭირო ხება აფხაზეთისათვის იმპორტირებული ენერგიის შემოტანა, აფხაზეთის რეგიონის მოხმარების დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი – გაზაფხული-ზაფხულის თვეებში ბუნებრივი წყალუხვობისა და გამომუშავებული ელექტროენერგიის სიჭარბის გამო. ელექტროენერგიის სალდომ: რუსეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 967,3 მლნ კვტ/სთ (იმპორტი 968,8 მლნ კვტ და ექსპორტი 1,5 მლნ კვტ/სთ); აზერბაიჯანის ენერგოსისტემასთან შეადგინა 142,7 მლნ კვტ/სთ (იმპორტი 185,97 მლნ კვტ/სთ და ექსპორტი 43,24 მლნ კვტ/სთ); სომხეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა -64,73 მლნ კვტ/სთ (იმპორტი 72,7 მლნ კვტ/სთ და ექსპორტი 137,4 მლნ კვტ/სთ); თურქეთის ენერგოსისტემასთან შეადგინა -865,2 მლნ კვტ/სთ (იმპორტი 0,0 მლნ კვტ/სთ და ექსპორტი 865,2 მლნ კვტ/სთ).

ექსპორტ-იმპორტი ქვეყნების მიხედვით 2024

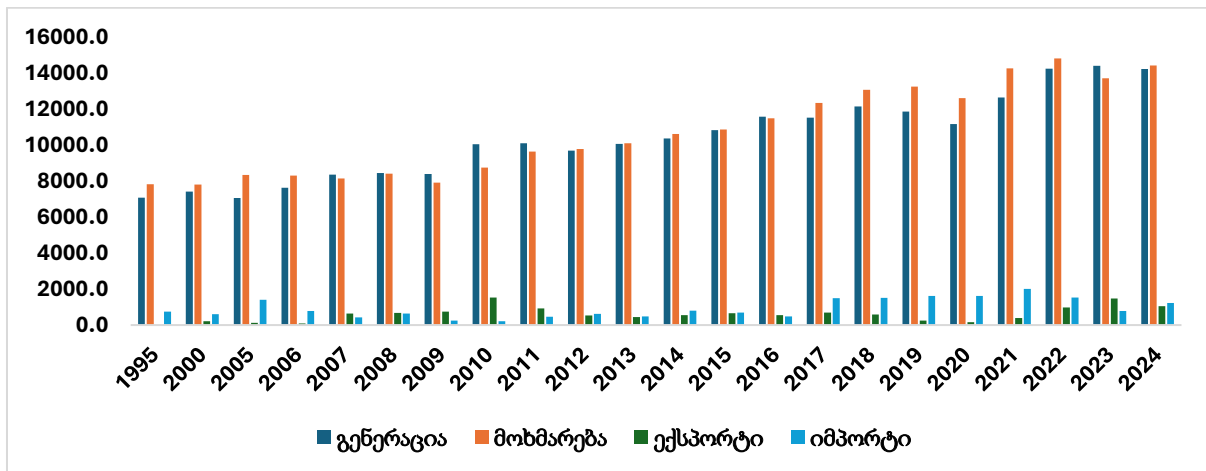

ექსპორტ-იმპორტი თვეების მიხედვით 2024

საქართველოს ენერგოსისტემა ხასიათდება ენერგიის მოხმარებისა და გენერაციის სეზონური ასიმეტრიულობით, რაც გულისხმობს მოხმარების დაბალ და გენერაციის მაღალ მაჩვენებლებს გაზაფხული-ზაფხულში, და მოხმარების მაღალ და გენერაციის დაბალ მაჩვენებლებს ზამთარში. აღნიშნული საშუალებას აძლევს ქვეყანას, განახორციელოს ელექტროენერგიის ექსპორტი გაზაფხული-ზაფხულში. შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში წყლის სიმცირის გამო, საქართველოს ენერგო მომარაგებაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია თბო გენერაციას, რომელიც 2024 წელს საშუალოდ მთლიანი ელექტროენერგიის წარმოების 19,8% შეადგენდა, თუმცა ეს პროცენტული მაჩვენებელი იზრდება ზამთრის პერიოდში და მცირდება 1%-ზე ნაკლებად ზაფხულის პერიოდში.

გენერაცია, მოხმარება, ექსპორტი, იმპორტი 1995-2024

ქვეყნის ენერგოსისტემა დაკავშირებულია რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთის ენერგოსისტემებთან. აღნიშნული ქვეყნებიდან იმპორტი ხორციელდება ზამთარში გაზრდილი მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ექსპორტი - გაზაფხული-ზაფხულის თვეებში ბუნებრივი წყალუხვობისა და გამომუშავებული ელექტროენერგიის სიჭარბის გამო. სომხეთთან ექსპორტი ხორციელდება ძალიან მცირე მოცულობით, გარდა ამისა საქართველოს ენერგოსისტემის სატრანზიტო ხაზებით ელექტროენერგიის მიმოცვლა ხორციელდება რუსეთიდან თურქეთში და სომხეთში, აზერბაიჯანიდან თურქეთში.

2006-2010 წლებში ექსპორტის მოცულობა ყოველწლიურად იზრდებოდა. 2011-2018 წლებში გაზრდილი შიდა მოხმარების გამო, ელ.ენერგიის ექსპორტის მოცულობა შემცირდა და 2019 წლის განმავლობაში განხორციელებულმა ექსპორტმა სულ 0.243 მლრდ კვტ/სთ შეადგინა - რაც 0.346 მლრდ კვტ/სთ-ით ნაკლებია 2018 წლის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით (0.589 მლრდ კვტ/სთ). უნდა აღინიშნოს, რომ 2019 წელს საქართველომ განახორციელა 1.626 მლრდ კვტ/სთ ელ.ენერგიის იმპორტი, რაც 0.116 მლრდ კვტ/სთ-ით მეტია 2018 წლის მაჩვენებელთან შედარებით.

2020 წელს საქართველოში განხორციელებულმა იმპორტმა 1.61 მლრდ კვტ/სთ შეადგინა, რაც 2019 წელს განხორციელებული იმპორტის ტოლია, თუმცა პანდემიის გამო 2020 წელს მოხმარება 2019 წელთან შედარებით შემცირებულია. გარდა ამისა, 2020 წლის მსგავსი წყალმცირე (მშრალი) წელი არ ფიქსირდება ნახევარსაუკუნოვანი ჩანაწერებიდან. არნახულმა წყალმცირობამ გამოიწვია ჰესების გამომუშავების მნიშვნელოვანი შემცირება. ამიტომ, ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირების მიუხედავად, იმპორტის საჭიროება არ შემცირებულა.

2021 წელს საქართველოს მოხმარება მკვეთრად გაიზარდა და შეადგინა 14.26 მლრდ კვტ/სთ, ხოლო სისტემის გამომუშავებამ - 12.65 გაზრდილი მოხმარების

დასაფარად განხორციელდა 2.01 მლრდ კვტ/სთ ელ.ენერგიის იმპორტი, ხოლო ექსპორტმა შეადგინა 0.391 მლრდ კვტ/სთ. იმპორტის გაზრდა და ექსპორტის შემცირება გამოიწვია სისტემის მოხმარების ზრდამ და გენერაციის ობიექტების ექსპლუატაციაში შესვლის გადავადებამ.

2022 წელს საქართველოს მოხმარებამ შეადგინა 14.81 მლრდ კვტ/სთ, გაიზარდა სისტემის გამომუშავებაც და შეადგინა 14.247 მლრდ კვტ/სთ. მოხმარების დასაფარად სისტემაში განხორციელდა 1.533 მლრდ კვტ/სთ ელ.ენერგიის იმპორტი, რაც 2021 წელის შესაბამის მაჩვენებელთან შედარებით 0.477 მლრდ კვტ/სთ-ით ნაკლებია. გაიზარდა ექსპორტი და შეადგინა 0.971 მლრდ კვტ/სთ, რაც წინა წელთან შედარებით 0.580 მლრდ კვტ/სთ-ით მეტია. 2022 წელს საქართველოს ენერგოსისტემით განხორციელებულმა ელ.ენერგიის ტრანზიტმა მეზობელ ენერგოსისტემებს შორის შეადგინა 3.160 მლრდ კვტ/სთ, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება გასულ წლებში განხორციელებული ელ.ენერგიის ტრანზიტს.

2023 წელს საქართველოს მოხმარებამ შეადგინა 13,72 მლრდ კვტ/სთ, გაიზარდა სისტემის გამომუშავებაც და შეადგინა 14.4 მლრდ კვტ/სთ. აფხაზეთის რეგიონის მოხმარების დასაფარად განხორციელდა 789,8 მლრდ კვტ/სთ ელ.ენერგიის იმპორტი, გაიზარდა ექსპორტი და შეადგინა 1,47 მლრდ კვტ/სთ, რაც 2010 წლის შემდეგ დაფიქსირებული ყველაზე მაქსიმალური მნიშვნელობა არის და წინა წელთან შედარებით 497,3 მლნ კვტ/სთ-ით მეტია. 2023 წელს საქართველოს ენერგოსისტემით განხორციელებულმა ელ.ენერგიის ტრანზიტმა მეზობელ ენერგოსისტემებს შორის შეადგინა 3,44 მლრდ კვტ/სთ, რაც ასევე ისტორიული სიდიდეა, რადგან საქართველოს ასეთი მოცულობის ელ.ენერგიის ტრანზიტი არ განუხორციელებია.

2024 წელს საქართველოს მოხმარებამ შეადგინა 14,41 მლრდ კვტ/სთ, სისტემის გამომუშავებამ შეადგინა 14.2 მლრდ კვტ/სთ. აფხაზეთის რეგიონის მოხმარების დასაფარად განხორციელდა 0,6 მლრდ კვტ/სთ ელ.ენერგიის იმპორტი. 2024 წელს საქართველოს ენერგოსისტემით განხორციელებულმა ელ.ენერგიის ტრანზიტმა მეზობელ ენერგოსისტემებს შორის შეადგინა 1,07 მლრდ კვტ/სთ.

საქართველოს გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიან (2025-2034 წწ) გეგმაში ასახული პროგნოზით, ქვეყნის წლიური შიდა მოხმარება დაახლოებით 3%-ით გაიზრდება (დაახლოებით 17.9 მლრდ კვტ/სთ-მდე 2030 წლისთვის, 20.2 მლრდ კვტ/სთ-მდე 2034 წლისთვის), ხოლო გენერაციის წლიური მოცულობა გაიზრდება საშუალოდ 10%-ით დაახლოებით 36 მლრდ კვტ/სთ-მდე 2030 წლისთვის და 41 მლრდ კვტ/სთ-მდე 2034 წლისთვის. შესაბამისად, ყოველწლიურად ექსპორტს საშუალოდ დაეძვემდებარება: 2030 წელს - 18.1 მლრდ კვტ/სთ, ხოლო 2034 წელს 20.8 მლრდ კვტ/სთ.

8. სსე გადაცემა

გადამცემი სისტემა ჯამში აერთიანებს 500/400/220/110/35კვ გადამცემ ხაზებს საერთო სიგრძით - 4420,69 კმ. სსე-ის ბალანსზე ირიცხება 93 ქვესადგური საერთო დადგმული სიმძლავრით - 14 341,82 მვა, მათ შორის შვიდი (7) სტრატეგიული მნიშვნელობის 500 კვ ქვესადგური და თვრამეტი (17) 220კვ ქვესადგური.

საქართველოს ელექტროენერგიის გადაცემის ქსელი ოპერირებს 500/400/330/220/110/35კვ მაზვაზე. 500კვ მაგისტრალური გადამცემი ხაზი (“კავკასიონი” - “იმერეთი” - “ქართლი -2” - “ქართლი -1”) უკავშირდება რუსეთს და ქვეყნის ჩრდილო -- დასავლეთით განლაგებულ გენერაციის მსხვილ ობიექტებს (მათ შორის “ენგურჰესი”). ასევე არსებობს საკმაოდ ფართო 220კვ გადამცემი ქსელი, რომელიც დაკავშირებულია გენერაციის სხვა ობიექტებთან და მოთხოვნა - მოხმარების ცენტრალურ რეგიონებთან.

საქართველოს ენერგოსისტემა რუსეთს უკავშირდება 500კვ და 220კვ გადამცემი ხაზებით (აფხაზეთის გავლით), აზერბაიჯანს - 500/330კვ, სომხეთს - 220კვ, ხოლო თურქეთს - 220/400კვ გადამცემი ხაზებით. ასევე არსებობს იზოლირებული 110კვ კავშირები სომხეთთან და რუსეთთან. აზერბაიჯანთან დამაკავშირებელი 500/330კვ და თურქეთთან დამაკავშირებელი 220კვ ელექტროგადამცემი ხაზები წარმოადგენს საქართველოს სახელმწიფოსა და რუსეთის ფედერალური ქსელის კომპანიის 50% -50% წილობრივი მონაწილეობით სს „საქრუსენერგოს“ საკუთრებას¹; ხოლო ელექტროგადამცემის მომსახურებისათვის განკუთვნილი 220კვ ხაზების უმრავლესობა და 110/35კვ ქსელის ნაწილი ეკუთვნის სსე-ს.

სსე ფლობს ასევე, 500კვ ელექტროგადამცემ ხაზებს „ვარძია“, „გაჩიანი“ და „ზეკარი“ და თურქეთთან დამაკავშირებელ 400კვ ხაზს „მესხეთი“. აღნიშნული ხაზების მეშვეობით, იქმნება ქვეყნის დასავლეთ ნაწილის აღმოსავლეთთან დამაკავშირებელი მეორე 500კვ ქსელი, რომელიც უზრუნველყოფს გადაცემის სისტემის სტაბილურობას და თურქეთში დამატებითი 1,050მგვტ სიმძლავრის გატანის შესაძლებლობას იძლევა.

ქსელის ტექნიკური სანდოობისა და მდგრადობის შესანარჩუნებლად სსე ახორციელებს პროექტებსა და ინიციატივებს, რომელთა მიზანია კომპანიის გადამცემი ინფრასტრუქტურისა და დისპეტჩერიზაციის შესაძლებლობათა შემდგომი გაუმჯობესება და განვრცობა, რათა კომპანია სრულ მზადყოფნაში შეხვდეს იმ ახალ მოთხოვნებს, რასაც მას ელექტროენერგიით რეგიონული ვაჭრობის გაძლიერება უყენებს.

სსე-ს გადამცემი ქსელის მონაცემები

ხაზები		ქვესადგურები		
ძაბვა (კვ)	სიგრძე (კმ)	ძაბვა (კვ)	რაოდენობა	სიმძლავრე (მვა)
500	949,50	500	7	8190,50
400	32.21			
330	37			
220	1,904,82	220	17	5452,60
110	954,62	110	27	509,80
35	542,54	35	42	188.92

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს გადამცემი ქსელის გაძლიერების მიზნით, 2024 წელს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ საკუთარი სახსრებით მნიშვნელოვანი სამუშაოები შეასრულა, მათ შორის:

ქვესადგურების სამშენებლო - სარეაბილიტაციო სამსახური:

- ქ/ს „რუსთავი-220„ - ში “უსოებზე“ მდგომი მოწყობილობების გადატანა ახალ ფუნდამენტებზე და ლითონკონსტრუქციის დგარებზე. ძველი საყრდენი იზოლატორების შეცვლა ახლით;
- ქ/ს „მარნეული-500„ - ში „უსოებზე“ მდგომი მოწყობილობების გადატანა ახალ ფუნდამენტებზე და ლითონკონსტრუქციის დგარებზე;
- ქ/ს „ბათუმი - 220“ - ში “უსოებზე“ მდგომი მოწყობილობების გადატანა ახალ ფუნდამენტებზე და ლითონკონსტრუქციის დგარებზე;
- ქ/ს „ზესტაფონი - 500“ - ში 110 კვ-ის ეგზ-ების „დილიკაური-1,2“ - სთვის ორი უჯრედის მოწყობა;
- ქ/ს „მარნეული - 500“ - ში შპს „ინტერნეიშენელ ტრანს ენერჯი კომპანი“ 110 კვ - ის სახაზო უჯრედის მოწყობა (დარჩენილია მოსალტვითი სამუშაოები);
- ქ/ს „გლდანი - 220“ - ში შ.პ.ს “დატა ჰაბი“ 35 კვ-ის სახაზო უჯრედის მოწყობა.
- ქ/ს „თელავი-110“ - ში 10 კვ უჯრედების რეაბილიტაცია.
- ქ/ს „ბათუმი-220“ - ში შპს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ 110 კვ-ის სახაზო უჯრედის მოწყობა (110კვ-ის ეგზ "ჭარნალი").
- ქ/ს „მარნეული-500“-ში 110კვ-ის „ატ-1“-ის ამომრთველის ("არევა") რემონტი GL-312 F1 (ელ. გაზის ჟონვის აღმოსაფხვრელად).
- ქ/ს „ზესტაფონი-500“ - ში 110 კვ ეგზ „კობრა-2“-ის ელ.გაზური ამომრთველის კაპ.რემონტი (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) SIEMENS - 3AP1FG-123
- სსე - ს ქვესადგურებში 6/10/35 კვ-ის რეზისტორების მონტაჟთან დაკავშირებით პროექტირება (მიმდინარეობს დასრულდება 2025 წელს);

- ქ/ს „ლისი-220“-ში 220კვ „ატ1“-ის 220 კვ ელ.გაზური ამომრთველის „ბ“ ფაზა (ABB ტიპი: LTB-245 E1) კაპ.რემონტი (სამ თვეში ერთხელ ხდება ელ.გაზის დამატება) (ელ.გაზის ჟონვის ადგილი აღმოჩენილია. აღმოფხვრება 2025 წელს);
- ქ/ს „გლდანი“- 220-ში 220 კვ ეგხ „არაგვი“-ს უჯრედის მოწყობა (მიმდინარეობს, დარჩენილია მოსალტვითი სამუშაოების 10%);
- ქ/ს „ქსანი-500“-ში 220 კვ ეგხ „არაგვი“-ს უჯრედის მოწყობა (მიმდინარეობს, დარჩენილია მოსალტვითი სამუშაოების 10%);
- ქ/ს „ქსანი-500“-ში 220 კვ ეგხ „დიდგორი -2“-ის („ც“ ფაზა) ელ.გაზური ამომრთველის კაპ.რემონტი S1-245 F3 - AEG (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) (ელ.გაზის ჟონვის ადგილი აღმოჩენილია. აღმოფხვრება 2025 წელს);
- ქ/ს „ბათუმი-220“ - ში 220 კვ ეგხ „პალიასტომი-1“-ის ელ.გაზური ამომრთველის („ც“ ფაზა) კაპ.რემონტი LTB 245 E1 - ABB (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) (ელ.გაზის ჟონვის ადგილი აღმოჩენილია; აღმოფხვრება 2025 წელს);
- ქ/ს „ბათუმი - 220“ - ში 110 კვ ს.შ.ა უჯრედში ელ.გაზური ამომრთველის კაპ.რემონტი LTB 245 E1 - ABB (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) 3AP1FG/2500 (ამ ეტაპზე ჟონვა არ აღენიშნება, მიმდინარეობს დაკვირვების პროცესი);
- ქ/ს „ფერო-220“ - ში 110 კვ ეგხ „ფერო-1“-ის ელ.გაზური ამომრთველის კაპ.რემონტი (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) GL-312 F1/4031P (ელ.გაზის ჟონვის ადგილი აღმოჩენილია; აღმოფხვრება 2025 წელს);
- ქ/ს „ხორგა-220“ - ში 220 კვ ეგხ „ხორგა-1“-ის ელ.გაზური ამომრთველის კაპ.რემონტი 3AP1FI - SIEMENS (აღენიშნება ელ.გაზის ჟონვა) (ელ.გაზის ჟონვის ადგილი აღმოჩენილია; აღმოფხვრება 2025 წელს);
- ქ/ს „მარნეული-500“-ში 110კვ-ის გამანაწილებელ მოწყობილობაში ერთი უჯრედის მოწყობა შ.პ.ს. „ქართლი ჯენერეიშენი“(მზის ელ.სადგური).
- ქ/ს "ნავთლული - 220" - ში დაზიანებული რკინის კარების შეკეთება (შესადუღებელი სამუშაოები);
- ქ/ს შინდისი 35 ძალოვან ტრანსფორმატორებზე 10კვ. მცლელებისთვის "კრონშტეინების" მოწყობა;
- ქ/ს "გარდაბანი - 500" - ში 500კვ.ეგხ.მუხრანის ველიის სახაზო გამთიშველის "ა" ფაზის შეკეთება და დარეგულირება;
- ქ/ს "გარდაბანი - 500" - ში 220კვ.გამთიშველების ამძრავების დაზიანებული რედუქტორების შეცვლა;
- თბოსადგური2 - ში 220კვ.გამთიშველების ამძრავების დაზიანებული რედუქტორების შეცვლა;
- ქ/ს "დიდუბე - 220" - ში ტ-2 - ის 35 კვ. - ის „ა“ ფაზის ძალოვანი კაბელის ქუროს შეცვლა;
- ქ/ს "მარნეული - 500" - ში ატ-3 - ის 500კვ. მეორე სისტემის გამთიშველის რეგულირება;
- ქ/ს "მარნეული - 500" - ში 220კვ. ეგხ. კოდა-1 - ის დაზიანებული ელ. გაზური ამომრთველის დემონტაჟი, დასაწყობება და ახლის მონტაჟი;
- ქ/ს „ზესტაფონი-500“ - ში 500კვ B01.A - ს ელ.გაზური ამომრთველის (კომპანია SIEMENS - ის 3AT2E1 ტიპის, გამოშვების და ექსპლუატაციაში შესვლის წელი 2000წ. „ბ“ ფაზის გამორთვა ვერ ხერხდება - „ა“ და „ც“ ფაზები გამორთულია, ხოლო „ბ“ ფაზა დარჩენილია ჩართულ მდგომარეობაში). „ბ“ ფაზის დაიშალა და ჩაუტარდა რემონტი;
- ქ/ს გარდაბანი-500-ში 500კვ ეგხ. ქართლი-1-ის ელ. გაზური ამომრთველის ც ფაზაზე მექანიკური უწყესივრობის აღმოფხვრა;

- ქ/ს გორი-220-ში ატ-1-ის 220კვ მცდელებზე ბეტონის კონსტრუქციების შეცვლა ლითონ კონსტრუქციებით;
- 35კვ ეგხ. შილდა ჰესის დაზიანებული კაბელის აღდგენა;
- ქ/ს ზესტაფონი-500-ში ატ-2-ის დაზიანებული რეაქტორის შეცვლა.
- ქ/ს „გარდაბანი-500„ - ში „უსოებზე“ მდგომი მოწყობილობების გადატანა ახალ ფუნდამენტებზე და ლითონკონსტრუქციის დგარებზე;
- ქ/ს „ქუთაისი-220“-ში 110კვ ს.შ.ა.-ის ამომრთველის ერთდროულობის რეგულირება;
- ქ/ს „რუსთავი-220“-ში 220კვ ეგხ. „ველი-1“-ის ამომრთველის „ა“ ფაზაზე და „ატ-2“ ის 220კვ ის ამომრთველის „ბ“ და „ც“ ფაზებზე აღმოიფხვრა ელევანის ჟონვა.
- ქ/ს „იფარი-110“-ში ტ-4 ის 10კვ-ის ძალოვან კაბელზე შეიცვალა დაზიანებული ქურო ახლით.
- ქ/ს „ახალციხე-500“-ში შეიცვალა ატ-1 220კვ-ის ამომრთველის დაზიანებული „ა“ ფაზა. მოისალტა 220კვ-ის ეგხ. „მტკვარიჰესის“ უჯრედი.

9. სტრატეგიული დაგეგმვა 2025-2034

გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა

ის ახალი შესაძლებლობები, რომელიც გაჩნდა მეზობელ ქვეყნებთან ელექტროენერგიის ვაჭრობის მხრივ, ქვეყნის მასშტაბით ელ.ენერგიის მოხმარების ზრდის მაღალი დონე და ასაშენებელი ელსადგურების სიმძლავრის გამოტანის უზრუნველყოფა, აუცილებელს ხდის გადაცემის ინფრასტრუქტურაში ინვესტირებას.

სსე-მ, როგორც გადაცემის სისტემის ოპერატორმა, შეიმუშავა გადამცემი ქსელის განვითარების ათწლიანი გეგმა 2034 წლამდე პერიოდისათვის, ახალი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და საიმედოობის უფრო მაღალი სტანდარტების მისაღწევად. აღნიშნული გეგმა დასამტკიცებლად გაგზავნილია ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში.

ქვემოთ მოყვანილია პროექტები, რომელთა განხორციელებაც იგეგმება 2025-2034 წლებში:

ბათუმი - ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ შუახევი-ახალციხე, ხაზის სიგრძე 90 კმ;
- 220/110/35 კვ ავტოტრანსფორმატორი შუახევში.

ქსანი-სტეფანწმინდა-მოზდოკის პროექტი მოიცავს:

- 500/110 კვ ქ/ს „სტეფანწმინდა, დადგმული სიმძლავრე 250 მგვა;
- 500კვ ერთჯაჭვა ეგხ ქ/ს „სტეფანწმინდა“-ქ/ს „დარიალჰესი“-რუსეთის საზღვარი სიგრძე 13 კმ.

მარნეული-აირუმის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგზ მარნეული-აირუმი (სომხეთის ელექტროსისტემასთან), სიგრძე 35.56 კმ (ახალი ხაზის მშენებლობა 18.56 კმ - ქ/ს მარნეული 500-დან სომხეთ-საქართველოს საზღვრამდე);
- 500 კვ ეგზ „მუხრანის“ N42-N109 ანძებს შორის მონაკვეთის რეკონსტრუქცია, 17 კმ.

კოლხიდა 1-ის რეაბილიტაცია:

- 220 კვ ეგზ „კოლხიდა-1“-ის რეაბილიტაცია, სიგრძე 66 კმ.

500კვ ჯვარი - წყალტუბო-ახალციხის პროექტი მოიცავს:

- 500კვ ქ/ს "წყალტუბო"-ს მშენებლობა, (501 მგვა ატ, 250 მგვარ რეგულირებადი რეაქტორი);
- 500კვ ქ/ს "ახალციხე"-ს გაფართოება, ეგზ წყალტუბო-ახალციხე"-სმისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა;
- 500კვ ერთჯაჭვა ეგზ "ჯვარი-წყალტუბო"-ს მშენებლობა, სიგრძე 80 კმ;
- 500კვ ეგზ "წყალტუბო-ახალციხე"-ს მშენებლობა, (ერთი ჯაჭვი), ორჯაჭვა საყრდენებზე, სიგრძე 104 კმ.

სვანეთის პროექტი მოიცავს:

- 500/110/35 კვ ქ/ს „იდლიანი“, 267 მგვა;
- 500 კვ ეგზ კავკასიონის შეჭრა ქ/ს „იდლიანში“, 1,25 კმ;
- ოპტიკურ ბოჭკოვანი კაბელის მონტაჟი ეგზ „კავკასიონ“-ზე ქ/ს „იდლიანი“-დან“ N26 საყრდენამდე მონაკვეთზე, სიგრძე 36 კმ;
- 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ N225 კუთხური საანკერო საყრდენის ბაგირული დაკიდებით შეცვლის სამუშაოები;
- 500 კვ ეგზ "ლია"-ს (საქრუსენერგოს მფლობელობაში არსებული მონაკვეთის) გაძლიერება, 9,6 კმ;
- 500/220 კვ ქ/ს „ნენსკრა“, 2x501 მგვა;
- 500 კვ ეგზ „კავკასიონის“ შეჭრა ქვესადგურ „ნენსკრაში“ 2 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ კავშირი „ნენსკრაჰესი“-ქ/ს „ნენსკრა“, სიგრძე 1 კმ;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგზ ნენსკრა-მესტია, სიგრძე 57 კმ;
- ერთჯაჭვა 500 კვ ეგზ ნენსკრა-ჯვარი, სიგრძე 47 კმ;
- 500 კვ ქ/ს ჯვარის გაფართოება 500 კვ ეგზ ჯვარი-ნენსკრას მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა.

რაჭა და წამახვანის პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ქვესადგურ წყალტუბოს გაფართოება;
- ახალი 220/110 კვ ქვესადგური „ლაჯანური“ 250 მგვა;
- ერთჯაჭვა 220 კვ ეგზ ქ/ს „ლაჯანური“-„ლაჯანურჰესი“, სიგრძე 4 კმ;
- 500 კვ ეგზ ლაჯანური-წყალტუბო, სიგრძე 49 კმ
- ორჯაჭვა (ფაზაში ორად გახლეჩილი) 220კვ ეგზ "წამახვანი - წყალტუბო" სიგრძე 24 კმ (ეგზ 220 კვ დერჩის გაორჯაჭვიანება);

- ორჯაჭვა (ფაზაში ორად გახლეჩილი) 220კვ ეგხ "ქვემო ნამახვანი - ზემო ნამახვანი-ლაჯანური", სიგრძე 34 კმ (ეგხ 220 კვ დერჩის გაორჯაჭვიანება);
- ორჯაჭვა 110 კვ ეგხ ონი-ლაჯანური, 220 კვ-ის გაბარიტებში, სიგრძე 55 კმ ;
- დამატებით 8 კმ-იანი, 110 კვ მონაკვეთი არსებული ონის ქვესადგურამდე;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ ხელედულა-ლაჯანური, სიგრძე 45 კმ;
- ქ/ს ლაჯანური 220/110-ის გაფართოება 500 კვ ფრთით, 801 მგვა.

გურიის გადაცემის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- 220/110კვ ქვესადგური "ოზურგეთი" 250 მგვა;
- 220კვ ეგხ "პალიასტომი-1“-ის შეჭრა ქ/ს "ოზურგეთში";
- ორჯაჭვა 110 კვ ეგხ ოზურგეთი-ზოტიჰესი 47 კმ, გამტარუნარიანობა 2x110 მგვტ
- 110/35 კვ ძაბვის ქვესადგური "გომის მთა".

ახალციხე - თორთუმის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ქ/ს "ახალციხის" გაფართოება 400 კვ ეგხ ახალციხე-თორთუმის მისაერთებლად და უჯრედის მოწყობა;
- 400 კვ ეგხ ახალციხე-თორთუმი, სიგრძე 150 კმ (საზღვრამდე 33 კმ),გამტარუნარიანობა 1850 მგვტ;
- 500/400 კვ მუდმივი დენის ჩანართის მესამე ბლოკი ქ/ს „ახალციხეში“, 350 მგვტ.

იმერეთის რეაბილიტაციის პროექტი მოიცავს:

- 500 კვ ეგხ „იმერეთის“ რეაბილიტაცია, სიგრძე 128 კმ.

ქვესადგურების განახლების პროექტი მოიცავს:

- 6-10-35 კვ-ის ნეიტრალის მაღალი ძაბვის რეზისტორების შესყიდვა-მონტაჟი;
- 110 კვ ძაბვის ორი უჯრედის მოწყობა ქ/ს ზესტაფონში;
- 15 ქვესადგურის ინფრასტრუქტურის განახლება;
- 330/220/110 კვ ავტოტრანსფორმატორების და ტრანსფორმატორების შეძენა-მონტაჟი, ადგილმონაცვლეობა და დამატებითი უჯრედების მოწყობა;
- 110 კვ ფრთა და 220/110 კვ 2x125 მგვა ატ ქ/ს ახალციხეში;
- კახეთის 110/35/10 კვ ქვესადგურების რეაბილიტაციის I ეტაპი;
- 110/35 კვ ფრთა და 220/110/35 კვ ატ ქ/ს „ონი 220“-ში.

კახეთის ინფრასტრუქტურის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

- ერთჯაჭვა 110 კვ ეგხ სტორი ჰესი - ახალი თელავის მშენებლობა, სიგრძე 33 კმ;
- 110 კვ ეგხ იყალთოს შეჭრა ქ/ს ახალ თელავში (შეჭრის ადგილზე დროებით მიერთდება სტორი თელავის ხაზი);
- 35 კვ ქსელის მშენებლობა/რეაბილიტაცია თუშეთის მიმართულებით, სიგრძე 35 კმ;
- 220/110 კვ ქ/ს გურჯაანის რეაბილიტაცია;
- 220/110/10 კვ ახალი თელავის ქ/ს მშენებლობა;
- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ, გურჯაანი - ახალი თელავი, ერთი ჯაჭვის დაკიდებით, 44.2 კმ;

- ორჯაჭვა 220 კვ ეგხ, ახალი თელავი - ახალი ჟინვალის, ერთი ჯაჭვის დაკიდებით, 63 კმ
- 220/110 კვ ახალი ქვესადგური ჟინვალში.

რეაქტიული სიმძლავრის წყაროს (კონდენსატორთა ბატარეა) პროექტი მოიცავს:

600 მგვარ რეაქტიული სიმძლავრის მაკომპენსირებელი მოწყობილობები აღმოსავლეთ საქართველოს 220 კვ ძაბვის ქვესადგურებში.

თბილისის რეგიონის უსაფრთხო ელ. მომარაგების პროექტი მოიცავს:

220 კვ ეგხ არაგვის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 34 კმ და შესაბამისი უჯრედების მოწყობა;

- 220 კვ ეგხ ალავერდის მონაკვეთის (ქ/ს მარნეულში შეჭრის წერტილიდან სომხეთის საზღვრამდე, 18,6 კმ) რეაბილიტაცია;
- 220 კვ ეგხ კუკიას გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 17 კმ;
- ქ/ს ქსანში 500/220 კვ 501 მგვა ატ-ის შეცვლა 801 მგვა ატ-ით.
- 220 კვ ეგხ დიდგორი 1,2-ის გაძლიერება (საოპერაციო ზღვარის გაზრდა);
- 220/110/35 კვ ძაბვის ქ/ს ნორიო სიმძლავრით 2x125 მგვა;
- 220 კვ ეგხ ვარკეთილის შეჭრა ქ/ს „ნორიოში“, 2x4 კმ;

ქართლის 220 კვ ქსელის გაძლიერების პროექტი მოიცავს:

220 კვ ეგხ ლიახვის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 56 კმ;

- 220 კვ ქვესადგური ურბნისი (110/35 კვ ძაბვით გაფართოების პერსპექტივით);
- 220 კვ ეგხ ურბნისის ნაწილის (რუისის ქვესადგურამდე 15,5 კმ) გაორჯაჭვიანება;
- 220 კვ ეგხ ნავთლული 1, 2-ის რეაბილიტაცია, 38 კმ;
- 220 კვ ეგხ ურბნისის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 28 კმ;
- 220 კვ ეგხ სურამის გაორჯაჭვიანება, სიგრძე 67 კმ.
- 500 კვ ეგხ "ქართლი 2"-ის რეაბილიტაცია, 164 კმ.

ენერგიის დამაგროვებელი ბატარეის პროექტი მოიცავს:

- 200 მგვტ / 200 მგვტსთ ენერგიის დამაგროვებელი ბატარეა ქ/ს "ქსანში".

500/220 კვ ქვესადგური ვარძიის პროექტი მოიცავს:

- 220 კვ ორჯაჭვა ეგხ ჯავახეთის მზის სადგურიდან ქ/ს "ვარძია"-მდე, სიგრძე 70 კმ;
- 500/220 კვ ქვესადგური "ვარძია", დადგმული სიმძლავრით 1200 მგვა;
- 500 კვ ეგხ "ვარძია"-ს შეჭრა ქ/ს "ვარძიაში", სიგრძე 0,5 კმ.

შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტი მოიცავს:

- შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელი საქართველო რუმინეთს შორის

სისტემათაშორისი ხელშეკრულებები

- 2024 წლის ივლისში დასრულდა „შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის“ პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა, რომლის თანახმად პროექტი ტექნიკურად და ფინანსურად განხორციელებადია. სისტემათაშორისი ხელშეკრულებებისა და საერთაშორისო ინტერკონექციის დეპარტამენტს ჰქონდა მუდმივი კომუნიკაცია რუმინეთის, სომხეთის და აზერბაიჯანის მხრიდან შექმნილ სამუშაო ჯგუფებთან კონსულტანტისათვის მიმდინარე კვლევისთვის საჭირო მონაცემების და ანგარიშების მიწოდების მიზნით.
- 2024 წლის განმავლობაში მსოფლიო ბანკთან და კონსულტანტ კომპანია CESI-სთან თანამშრომლობით მომზადდა შავი ზღვის წყალქვეშა გეოფიზიკური და გეოტექნიკური კვლევისათვის საჭირო ტექნიკური დავალება.
- „შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის“ პროექტის ფარგლებში 2024 წლის მარტში ჩატარდა საჯარო განხილვები თბილისსა და ზუგდიდში, მოსახლეობას და დაინტერესებულ მხარეებს მიეწოდათ ინფორმაცია პროექტის განხორციელების პროგრესის შესახებ.
- 2024 წლის 1 აგვისტოს გამოიცა მთავრობის განკარგულება „შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტის განვითარების მიზნით განსახორციელებელი ზოგიერთი ღონისძიების შესახებ“. განკარგულების პროექტი მომზადდა სისტემათაშორისი ხელშეკრულებებისა და საერთაშორისო ინტერკონექციის დეპარტამენტის მიერ. განკარგულების საფუძველზე, გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მიღებული იქნა ცვლილება დადგენილებაში, რომლის თანახმად დაშვებულ იქნა შავი ზღვის ფსკერის კვლევების ჩატარება ზღვაში კოლხეთის დაცული ტერიტორიების ნაწილში.
- 2024 წელს დაიწყო „მწვანე ენერგიის კორიდორის“ პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური მიზანშეწონილობის კვლევა, რომელსაც ახორციელებს იტალიური საკონსულტაციო კომპანია „ჩეზი“. კვლევაში ჩართულია აზერბაიჯანის, საქართველოს, უნგრეთის და რუმინეთის ენერგეტიკული კომპანიები. აღნიშნული კვლევა დასრულდება 2026 წელს.
- 2024 წლის ბოლოს სსე-სა და ტრანსელექტრიკას მიერ ერთობლივად გაკეთდა განაცხადი შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტისთვის PMI სტატუსის მოსაპოვებლად ევროკავშირის ფარგლებში.
- 2024 წლის 30 დეკემბერს გაფორმდა ხელშეკრულება სსე-სა და ბელგრადში დაფუძნებულ რეგიონულ საკოორდინაციო ცენტრს შორის. აღნიშნული ორგანიზაცია, გარდა ტექნიკური სერვისების მიწოდებისა წარმოაჩენს სსე-ს საჭიროებებს ENTSO-e-ის წინაშე და დაეხმარება მასთან დაახლოებაში.
- 2024 წელს დეპარტამენტის აქტიური ჩართულობით შემუშავდა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის N58-ე დადგენილების ცვლილება, რომლითაც განახლებადი წყაროებიდან მიღებული ელექტროენერგიის წარმოშობის სერტიფიკატების გაცემის წესს დაემატა „ეროვნული ნარჩენი ნაზავის გაანგარიშებისა და გამჟღავნების მეთოდოლოგია“. აღნიშნული დანართის დამტკიცებით სსე-ს წარმოშობის სერტიფიკატების სისტემა დაუახლოვდა სერტიფიკატების გამცემი ორგანოების ევროპული გაერთიანების სანდოობის სტანდარტს.

- 2024 წლის 17 დეკემბერს სსე-მ ევროპის წარმოშობის სერტიფიკატების გამცემ ორგანოთა ასოციაციასთან AIB HUB-თან გააგრძელა AIB HUB-ის დამკვირვებლის ხელშეკრულება. აღნიშნული ხელშეკრულებით სსე-ს, როგორც წარმოშობის სერტიფიკატების გამცემ ორგანოს, აქვს შესაძლებლობა, გაეცნოს AIB HUB-ის მუშაობის სპეციფიკას და მიიღოს ინფორმაცია წარმოშობის სერტიფიკატებით ევროპის მასშტაბით ვაჭრობის შესახებ. დამკვირვებლის სტატუსის ფარგლებში, სსე-ს გამოცდილებას გაუზიარებენ AIB HUB-ის წევრები - ევროპის სერტიფიკატების გამცემი ორგანოები და ჰაბის ექსპერტები. სსე-ს, როგორც ჰაბის დამკვირვებელ წევრს, ექნება უფლება, დაესწროს AIB HUB-ის გენერალურ სხდომებსა და სექმის ჯგუფის კრებებს, ასევე, ექნება წვდომა AIB HUB-ის პლატფორმის გარკვეულ განყოფილებებზე.
- ენერგეტიკულ გაერთიანებასთან მჭიდრო კომუნიკაციით, 2024 წელს ელექტროენერგიის გადამცემი სისტემის ოპერატორის განცალკევების მიზნებისთვის შემუშავდა და დამტკიცდა „ეროვნული ქონების შესახებ“ და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონების ცვლილებები, რომლითაც შეიქმნა სამართლებრივი საფუძველი განცალკევდეს ელექტროენერგიის გენერაციისა და გადაცემის აქტივობები და შესაბამისად, შესრულდეს „Unbundling“-ის მოთხოვნა.
- სსე-ს ჩართულობით შემუშავდა „ელექტროენერგიის მიწოდების უსაფრთხოების წესებით“ განსაზღვრული რისკებისადმი მზადყოფნის გეგმა, რომელიც 2024 წლის ივლისში გამოქვეყნდა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ვებ-გვერდზე. აღნიშნული დოკუმენტის გამოქვეყნებით დასრულდა 2019/941 რეგულაციის ტრანსპოზიცია.
- ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ კანონის 138-ე მუხლის მიხედვით განახლდა ელექტროენერგიის მიწოდების უსაფრთხოების ანგარიში. დოკუმენტზე მუშაობა მიმდინარეობდა ენერგეტიკულ გაერთიანებასთან შეთანხმებითა და თანამშრომლობით.
- 2024 წელს მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით დაიწყო (EU) 2022/869 Trans-European Energy Infrastructure („TEN-E“) რეგულაციის ეროვნულ კანონმდებლობაში ტრანსპოზიცია. აღნიშნული რეგულაციის გადმოტანა მნიშვნელოვან ნაბიჯს წარმოადგენს შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტის განსახორციელებლად. მსოფლიო ბანკმა მოამზადა TEN-E რეგულაციის პირველადი პროექტი, რომელშიც ასახულია ენერგეტიკული გაერთიანების მიერ ადაპტირებული დათქმები. სსე აქტიურადაა ჩართული აღნიშნული პროცესის სათანადოდ წარმართვასა და პროექტის სრულყოფაში

აზერბაიჯანი

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასა“ და ღსს „აზერენჯის“ შორის გაფორმდა „აზერბაიჯანის რესპუბლიკისა და საქართველოს ენერგოსისტემების პარალელური მუშაობის შესახებ“ 01.03.2016 წლის ხელშეკრულებაზე N3 დამატებითი შეთანხმება (15.03.2024).

თურქეთი

USEA/USAID-ის „Just and Secure Energy Transition (JSET) Program-ის“ მხარდაჭერით „საქართველოსა და თურქეთის ურთიერთდამაკავშირებელზე ყოველსაათობრივი გადახრების კომპენსაციის მექანიზმის შემუშავების პროექტის“ ფარგლებში ფაქტობრივად შემუშავებულ იქნა საკომპენსაციო მექანიზმი. ოპერირების ხელშეკრულებაში ზემოაღნიშნული აისახება სხვა თანმდევ ცვლილებებთან ერთად.

ელექტროენერგიის გადაცემის, წარმოებისა და ვაჭრობის საქმიანობებისაგან განცალკევებისა და შესაბამისად გადამცემი სისტემის ოპერატორის დამოუკიდებლობის მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს 07.02.2025 წ. N1-1/42 ბრძანების შესაბამისად სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ თურქეთის რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შვილობილი კომპანიის - ელექტროობის ბითუმად ვაჭრობის სააქციო საზოგადოება „კარჩალ ენერჯის“ (KARÇAL ENERJİ ELEKTRİK TOPTAN TİCARET A.Ş.) კაპიტალში „სსე“-ს საკუთრებაში არსებული წილის „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორისათვის“ გადაცემის უზრუნველსაყოფად სსე-ს მხრიდან გატარებულია ყველა საჭირო ღონისძიება, ხელმოწერილია წილის გადაცემის შეთანხმება და წარდგენილია ესკოსთვის ხელმოსაწერად, საჭიროებს ესკო-ს მხრიდან დადასტურებას, საკითხზე მუშაობა აქტიურ რეჟიმში მიმდინარეობს. შესაბამისად მოცემულ ეტაპზე „კარჩალ ენერჯის“ კაპიტალში სსე-ს საკუთრებაში არსებული წილები კვლავ სსე-ს სახელზე ირიცხება.

კომპანიის კუთვნილი ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის ექსპორტის მიზნით გრძელვადიანი გადაცემის მომსახურების გაწევის თაობაზე ხელშეკრულებების/ხელშეკრულებებში ცვლილებები გაფორმდა:

კომპანია	ხელშეკრულების გაფორმება/ცვლილების ასახვა
შპს „კასლეთი 2“	ხელშეკრულების გაფორმება (რეგისტრაციის თარიღი: 20.02.2024 წ.)
აჭარ ენერჯი - 2007	დამატებითი შეთანხმების გაფორმება
შპს ტაბა	ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის ეტაპი

ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით გასაფორმებელი ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებების გაფორმება / ცვლილებების შეტანა:

- ✓ სსე-ს და "Sheldon Corporation – FZCO" -ს შორის ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით 2024წლის 31 ივლისს გაფორმდა ტრანზიტის

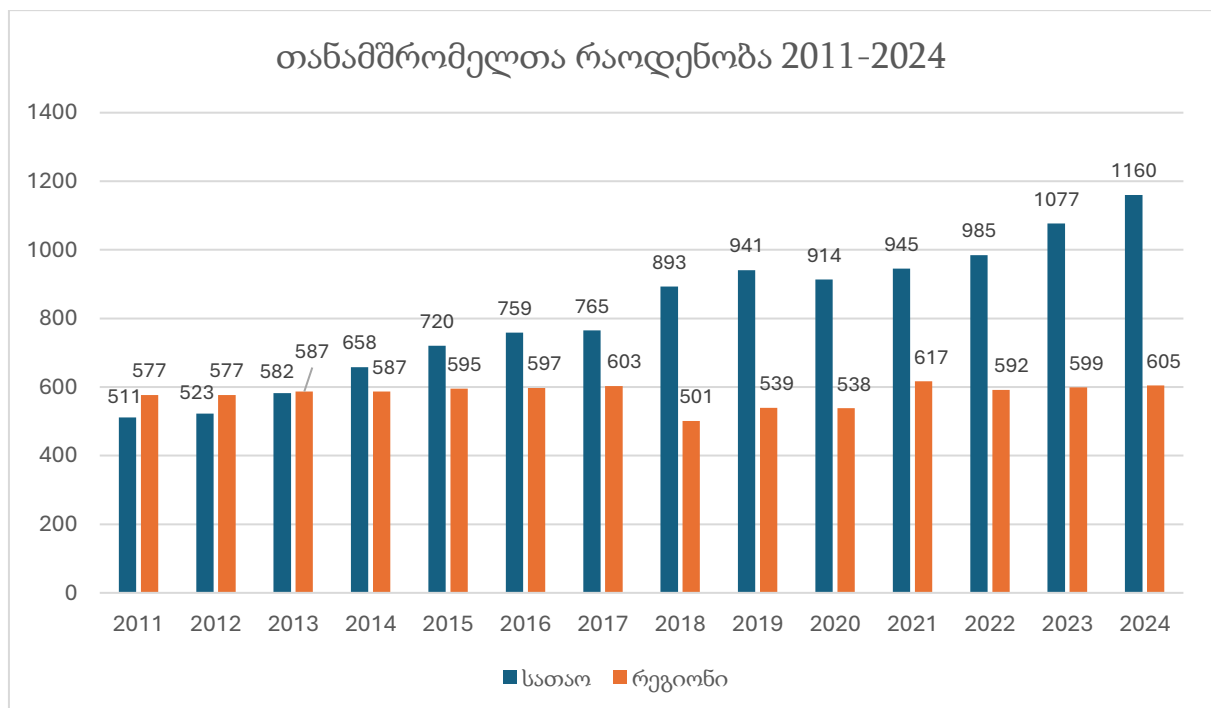
ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულება, ასევე მასში ცვლილებები განხორციელდა და გაფორმდა N1(გაფორმების თარიღი: 01.08.2024 წ.) , N2 (გაფორმების თარიღი: 26.08.2024 წ.) და N3 (გაფორმების თარიღი: 19.09.2024 წ.) დამატებითი შეთანხმებები.

- ✓ სსე-ს და “Lux Energy Trading”-ს შორის ელექტროენერგიის ტრანზიტის განხორციელების მიზნით 2024 წლის 27 მარტს და 2024 წლის 6 ივნისს გაფორმდა ტრანზიტის ტექნიკური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები.

10. ადამიანური რესურსები და ორგანიზაციული განვითარება

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ორგანიზაციული კულტურა უწყვეტად ვითარდება და ინარჩუნებს ორგანიზაციის სტრატეგიასთან შესაბამისობას.

კომპანიაში სათანადოდ გააზრებული და დაფასებულია ადამიანური კაპიტალის მნიშვნელობა ორგანიზაციის ძირითადი ფუნქციისა და დანიშნულებისთვის. თანამშრომელზე ორიენტირებული ორგანიზაციული გარემო, თანამშრომლების მიმართ მოქცევის მაღალი სტანდარტი, უწყვეტ განვითარებაზე ზრუნვა და მაღალი ორგანიზაციული კულტურა ქმნის სსე-ს წარმატებულ იმიჯს, როგორც ადგილობრივ, ისე - საერთაშორისო დონეზე.

ჯანმრთელობის დაზღვევის პოლიტიკა:

გაფორმდა სადაზღვევო კომპანიასთან (სს „საქართველოს სადაზღვევო ჯგუფი“) ხელშეკრულება სსე-ში დასაქმებულთა და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის მომსახურებაზე, რომლის ძალაში შესვლის თარიღი განისაზღვრა 01.02.2024 წლიდან. სულ სადაზღვევო პერიოდის დასაწყისში დაზღვეული იყო 1649 თანამშრომელი და მათი 2180 ოჯახის წევრი.

პერსონალის განვითარება

2024 წელს ჩატარდა 15 749 სატრენინგო საათი.

ტრენინგებისა და სასწავლო პროგრამებს დაესწრო 1041 თანამშრომელი.

ჩატარდა 57 დასახელების ტრენინგი.

ახალგაზრდა სპეციალისტების გადამზადების პროგრამის ფარგლებში, მომზადდა 29 მსმენელი, აქედან 22 - დასაქმდა სსე-ში.

ტრენინგ საათების წლიურმა მაჩვენებელმა თითოეულ თანამშრომელზე შეადგინა 10 კაც/საათი.

პერსონალის განვითარება არის სისტემატური და უწყვეტი პროცესი, თანამშრომლების შესაძლებლობების მაქსიმუმის გამოვლენისა და გამოყენებისათვის, რაც თავის მხრივ, ხელს უწყობს ორგანიზაციის განვითარებას და ქმნის მზაობას ახალი გამოწვევებისთვის. ამ კუთხით, ცალკე ხაზგასასმელია უაღრესად მნიშვნელოვანი მიღწევა: 2024 წელს, სსე-ის კიდევ ერთმა თანამშრომელმა მიიღო საერთაშორისო აღიარების მქონე პროექტის მართვის პროფესიონალის (PMP) სერტიფიკატი, რაც წარმოადგენს საერთაშორისოდ აღიარებულ პროფესიულ ტიტულს, რომელსაც გვთავაზობს პროექტის მართვის ინსტიტუტი (PMI) - მსოფლიო მასშტაბით ლიდერი კომპანია პროექტის მართვის მეთოდოლოგიის ჩამოყალიბებაში. PMP ტიტული, ოფიციალური საერთაშორისო გამოცდის საფუძველზე, მიენიჭა საერთაშორისო პროექტებისა და ანგარიშების დეპარტამენტის პროექტების კოორდინატორს - ლევან დოლიძეს.

ლევან დოლიძე

უპირველეს ყოვლისა მსურს დიდი მადლობა გადავუხადო სსე-ს ხელმძღვანელობას, მათ დიდი წვლილი მიუძღვით რომ პროექტის მართვის პროფესიონალის (PMP) მოსამზადებელი კურსი ჩემთვის ხელმისაწვდომი გახდა, ასევე, მსურს დიდი მადლობა გადავუხადო ჩემს კოლეგებს, მორალური მხარდაჭერისთვის და გაძლიერებისთვის. ვფიქრობ, პროფესიული უნარ-ჩვევების გამომუშავებასთან ერთად, ეს არის საკუთარი თავის წინაშე მდგარ ახალ გამოწვევებთან შეხვედრა და გამკლავება, ამ ყველაფერმა მეტი თავდაჯერებულობა და ახალი გამოწვევებისთვის მზაობა კიდევ უფრო შემმატა.

მართვის მაღალი სტანდარტი

„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“, 2014 წელს პირველად მიიღო ხარისხის მართვის სამწლიანი სერტიფიკატი ISO 9001:2008 სტანდარტის მოთხოვნების მიხედვით.

2017 წელს, ხელახალი რესერტიფიცირების მიზნით, გერმანული კომპანიის DQS GmbH აუდიტორებმა შეამოწმეს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საქმიანობის შესაბამისობა ISO 9001:2015 სტანდარტის ახალი ვერსიის მოთხოვნებთან, რომელიც ბიზნესის მართვის გაუმჯობესებასა და სისტემის შედეგიანობაზე მეტადაა ორიენტირებული.

2023 წელს კომპანიამ მეოთხედ გაიარა რესერტიფიცირების საერთაშორისო აუდიტი (ვალიდურია 2026 წლის 14 ოქტომბრამდე). DQS-Ukraine-ს მიერ მომზადებული დასკვნის მიხედვით, „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ შეესაბამება ISO 9001:2015 სტანდარტის მოთხოვნებს. გაცემული დასკვნის საფუძველზე კომპანია DQS GmbH-მა გასცა შესაბამისობის დამადასტურებელი სერტიფიკატი. DQS GmbH წარმოადგენს ხარისხის საერთაშორისო ქსელის (IQNet) წევრ მასერტიფიცირებელ ორგანოს. შესაბამისად, სსე გახდა IQNet-ის სერტიფიკატის მფლობელიც. სერტიფიკატი სსე-ს მიენიჭა სამი წლის ვადით. სერტიფიცირების ხელშეკრულება ამ პერიოდში ითვალისწინებს ზედამხედველობის ორი აუდიტის ჩატარებას, რომლიდან ერთი უკვე ჩატარდა 2024 წლის 17-19 სექტემბერს და აუდიტორული დასკვნის მიხედვით სერტიფიკატს გაუგრძელდა მოქმედების ვადა.

საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა ადექვატურად პასუხობს თანამედროვეობის გამოწვევებს და ყოველწლიურად უდიდეს ძალისხმევას დებს ორგანიზაციის განვითარებაში

11. გარემოს დაცვა და სოციალური პასუხისმგებლობა

ქვეყნის მასშტაბით ენერგეტიკული სექტორის განვითარების კვალდაკვალ ჩვენი კომპანია სრულად იაზრებს და აცნობიერებს დიდ პასუხისმგებლობას ბუნებრივი რესურსების მიმართ, რაც მის დაცვასა და შენარჩუნებაში გამოიხატება. კომპანიისათვის, ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია, იმ კერძო თემებისა და სოფლების კეთილდღეობა, რომლებიც მიმდინარე და მომავალ საპროექტო არეალში ხვდებიან.

ზემოხსენებულიდან გამომდინარე, კომპანიისათვის პრიორიტეტულია საპროექტოდ ისეთი ადგილმდებარეობისა და მარშრუტების შერჩევა, სადაც გავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მინიმალური იქნება. შესაბამისად, პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხი, იქნება ეს განსახლება, მიწების შესყიდვა თუ გარემოზე შემადგენელ სხვადასხვა ელემენტებზე ზემოქმედება, ღიად

განიხილება საზოგადოების დაინტერესებულ მხარეებთან ერთად - ეწყობა საჯარო შეხვედრები ადგილობრივ ხელისუფლებასა და მოსახლეობასთან, სადაც მშენებელი კომპანიის წარმომადგენლებთან ერთად განიხილება ყველა არსებული თუ შესაძლო რისკი და მათი თავიდან არიდების შესაძლებლობა ანდა შემარბილებელი ღონისძიებები, რაზედაც დაინტერესებული მხარეები იღებენ ამომწურავ პასუხებს დასმულ შეკითხვებზე და ასევე, შეძლებისდაგვარად მაქსიმალურად ხდება მოსახლეობის სურვილებისა და პრიორიტეტების გათვალისწინება.

სსე-ის მიერ გარემოსდაცვითი ვალდებულებების შესრულება

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-ს შესაბამისად მოხდა, სსე-ს მიერ მოხდა სამწლიანი ნარჩენების მართვის გეგმის მომზადება და შემდგომ მისი საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შეთანხმება.

გარემოს დაცვის სამსახურის მიერ განხორციელებული სამუშაოების შედეგად მიღებულია:

სკრინინგის გადაწყვეტილებები: შპს „ქართლი ჯენერეიშენის“ ქსელში ჩართვის მიზნით მარნეულის ქვესადგურის გაფართოვება; 220 კვ. „პალიასტომი 1“-ის შეჭრის 220/110/35 კვ. ქ/ს „ოზურგეთში“, 110 კვ. ეგხ. ორჯაჭვა „ოზურგეთი-ზოტიჰესის“ და ქვესადგური „ოზურგეთის“ პროექტის ცვლილება; 500/220/110 კვ „მარნეული“-ს ქვესადგურის 110 კვ-იანი სახაზო უჯრედით გაფართოების პროექტის ცვლილება; 220 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის („დიდუბე -3,4“-ის N 17- 19 საყრდენებს შორის მონაკვეთის) მიწისქვეშ გაყვანის პროექტი; მესტიისა და ლენტეხის მუნიციპალიტეტში, 110 კვ. ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზი „იფარი“-ს N 55-56 და N 66-74 საყრდენებს შორის მონაკვეთების რეკონსტრუქციის პროექტი; ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის (400 კვ.) „ახალციხე - თორთუმი“-ს პროექტის ცვლილება; ერთჯაჭვა 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის „ლაჯანური - ლაჯანურ ჰესი“-ს პროექტში.

სკოპინგის დასკვნები: 500 კვ ძაბვის ორჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის „წყალტუბო-ახალციხე“-ს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტი; 110 კვ სტორი-თელავის მშენებლობა და 110 კვ ეგხ იყალთოს შეჭრა ქ/ს ახალ თელავში; 500/110/35/10 კვ ძაბვის ქვესადგურის „იდლიანი 500“-ის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პროექტი.

გაცემულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება - 220 კვ. ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „არაგვის“ რეკონსტრუქცია/გაორჯაჭვიანებისა და ექსპლუატაციის პროექტის ფარგლებში.

მიმდინარე ადმინისტრაციული წარმოება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით - „ლაჯანური-წყალტუბოს“ 500 კვ ერთჯაჭვა საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის გაყვანისა და ექსპლუატაციის პროექტი.

გარემოსდაცვითი მიმართულების გაძლიერება

ნარჩენების მართვა - აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილია ტრენინგი სსე-ში დასაქმებულ პირთათვის, სსე-ს საკუთრებაში არსებულ ობიექტებზე წარმოქმნილი ნარჩენების უფრო ეფექტურად მართვის მიზნით. რათა სსე-ს ქვესადგურებისა და რეგიონული ოფისების თანამშრომლებმა გაიღრმავონ ცოდნა და შეიძინონ კონკრეტული უნარ-ჩვევები ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა საკითხებზე, რომლებიც შეესაბამება როგორც საქართველოში მოქმედ, ისე საერთაშორისო გარემოსდაცვით სტანდარტებს. ტრენინგი კომპანიების წარმომადგენლებს დაეხმარება უკეთ გაერკვნენ დღეისათვის არსებული გამოწვევების გააზრებაში. ასევე, ნარჩენების მართვასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო, ქვეყნის მასშტაბით და სსე-ს დონეზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის კუთხით საკითხების უკეთ გააზრებასა და შემდგომ მათ სწორად მართვაში. შეძლებენ ნარჩენების შეგროვების არსებული სისტემების, აღდგენისა და განთავსების მეთოდების გააზრებას, რომელიც საერთო ჯამში კომპანიას დაეხმარება ნარჩენების მართვის უფრო ეფექტური პრაქტიკის ჩამოყალიბებაში, რომელსაც ექნება ყოველწლიური ხასიათი.

ESG - იგეგმება Environmental and Social Governance (ESG) დანერგვა რომელიც ნიშნავს გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით სტანდარტებს, რომლებიც კომპანიებისა და ორგანიზაციების საქმიანობის პასუხისმგებლიანი მართვის ძირითადი კომპონენტებია. ის ფართოდ გამოიყენება საინვესტიციო გადაწყვეტილებების მიღებისა და მდგრადი განვითარების უზრუნველყოფის კონტექსტში.

სოციალური მიმართულება

2024 წელს 500 კვ ეგზ ჯვარი-წყალტუბოს, ლაჯანური-წყალტუბოს, წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმის, D2 თელავი-სტორიჰესის პროექტის ფარგლებში განსახლების სამოქმედო გეგმის მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელების მიზნით, ელექტროგადამცემი ხაზის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მოსახლეობასთან გაიმართა საჯარო შეხვედრები, განხორციელდა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მიწის ნაკვეთების აღწერა ინვენტარიზაცია და მოსახლეობის სოციო-ეკონომიკური კვლევა. გურიისა და ჯვარი-წყალტუბოს პროექტის ფარგლებში პრაქტიკულად დასრულდა ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული, კერძო საკუთრებაში არსებული, მიწის ნაკვეთებზე, სსე-ის სასარგებლოდ, შესაბამისი უფლების მოპოვების პროცედურები. გურიის პროექტზე მიმდინარეობს მშენებლობა, ჯვარი-წყალტუბოს პროექტზე კი დასრულდა განსახლება და უახლოეს მომავალში დაიწყება მშენებლობა. აქტიურ ფაზაში შევიდა წყალტუბო-ახალციხე, ახალციხე-თორთუმის და ლაჯანური-წყალტუბოს ფარგლებში განსახლების სამოქმედო გეგმის განხორციელება. ასევე მიმდინარეობს D2 თელავი - სტორიჰესის განსახლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება.

2024 წელს სოციალური საკითხების მართვის სამსახურის თანამშრომლებისთვის ჩატარდა უსაფრთხოებისა და კიბერ-ჰიგიენის ტრენინგები. გარდა ამისა ჩატარდა

საჯარო რეესტრის და GIS-ის ტრენინგი და შესაბამისი სერთიფიკატები მიენიჭათ მონაწილე პირებს. ამავდროულად, დეპარტამენტის შიდა რესურსებით თანამშრომლებს ჩაუტარდათ ტრენინგები გარემოს დაცვისა და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით, ასევე გაზიარებულ იქნა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების საუკეთესო პრაქტიკა.

გამოიკვეთა, რომ ხშირ შემთხვევებში პროექტების განხორციელებისას ერთ-ერთ პრობლემატურ საკითხს წარმოადგენდა სამშენებლო მოედნის დროული გადაცემა კონტრაქტორისათვის, რომლის შეფერხების საფუძველს, ძირითად შემთხვევაში, წარმოადგენდა მიწის ნაკვეთის რეგისტრაციისთვის საჭირო დრო. პრობლემის აღმოსაფხვრელად დეპარტამენტში დასაქმდა საჯარო რეესტრის ორი ავტორიზებული მომხმარებელი, რომელმაც უფრო მოქნილი გახადა და დროში შეამცირა სარეგისტრაციო წარმოება, ამასთანავე მოვიპოვეთ წვდომა პროგრამაზე ATOM, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი გახდა გარკვეული ტიპის უფლების დამდგენი დოკუმენტების მოძიება შესაბამის არქივებში. გარდა ზემოხსენებულისა, გამარტივდა ლოგისტიკა და დაიზოგა რესურსები.

აქტიურად ვიყენებთ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ქონების მართვის ეროვნულ სააგენტოს მიერ დელეგირებულ უფლებამოსილებას, რომელიც გულისხმობს სახელმწიფოს სახელზე რეგისტრაციის უფლების მოპოვებას.

განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის პროექტის განმახორციელებლის სტატუსის ფარგლებში კერძო მიწის ნაკვეთებზე შედგენილია ადგილზე დათვალიერების ოქმი, შესაბამისი სარეგისტრაციო დოკუმენტაციით.

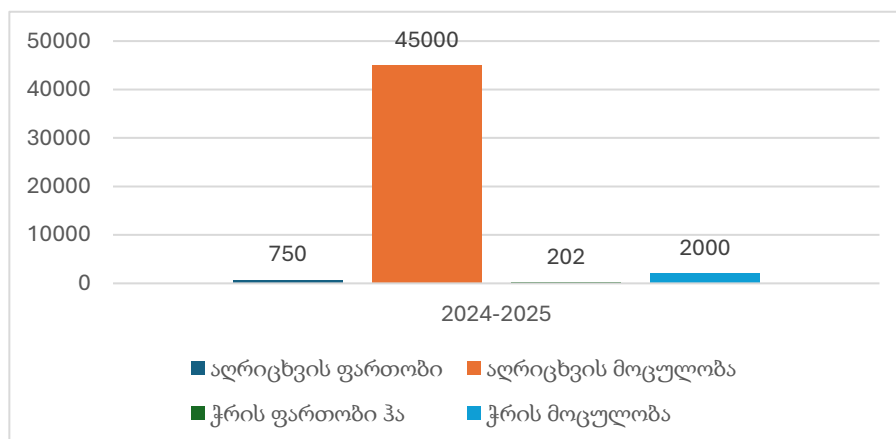
აქტიურად ხდება მონაცემთა მართვისა და მონიტორინგის ელექტრონული სისტემის გამოყენება, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდა სრული ინფორმაციის მიღება ამა თუ იმ პროექტთან დაკავშირებით, ამავე დროს დაემატა მიმდინარე პროექტები და გაიზარდა მონაცემთა ბაზა, რაც საშუალებას გვაძლევს გავაანალიზოთ პროექტის განხორციელების სუსტი და ძლიერი მხარეები.

სატყეო მიმართულება

სატყეო სამსახურის მიერ 750 ჰა მიწის ფართობზე აღირიცხა 45000 მ³ ხე-მცენარე, ხოლო 202 ჰა მიწის ფართობზე გაიჩეხა 2000 მ³ მერქნული რესურსი. აღრიცხვის ან/და ჭრის სამუშაოები განხორციელდა შემდეგი პროექტების ფარგლებში: 220 კვ ეგზ „არაგვი“, 220 კვ ეგზ „ლიახვი-ლომისი“, 110 კვ ეგზ „სტორი“, მშენებარე 220 კვ. ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის „ქ/ს ლაჯანური ლაჯანური ჰესი“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი1“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი2“, 220 კვ ეგზ „ბათუმი1-2“, 220 კვ ეგზ „ალგეთი“, 110 კვ ეგზ „თონეთი“, 110 კვ ეგზ „ოზურგეთი-ზოტი“, 220 კვ ეგზ „პალიასტომი 1-ის“ შეჭრა ქს „ოზურგეთში“, 400 კვ ეგზ „ახალციხე-თორთუმი“, 500 კვ ეგზ „წყალტუბო-ახალციხე“,

500/220 კვ ქვესადგური ლაჯანური, ეგზ „ახალციხე-ბათუმი“, 400 კვ ეგზ „ახალციხე-თორთუმი“,

2024-2025 წელს განხორციელებული მერქნული რესურსის აღრიცხვის და ჭრის სამუშაოების თვალსაჩინოებისთვის, ქვემოთ მოცემულ დიაგრამაში ასახულია ჩატარებული სამუშაოების მოცულობები.

2024 წლის განმავლობაში ნებართვები მოვიპოვეთ შემდეგი პროექტების ფარგლებში:

- „წყალტუბო“-ს 220-500 კვ-ების ურთიერთკავშირის მოწყობა (5 ანძა) - მშენებლობის I ეტაპის ნებართვა (04/03/2024 N40-04) და მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (11/04/2024 N60-04)
- 500 კვ ეგზ „ლაჯანური-წყალტუბო“ I ეტაპის ნებართვა (11/09/2024 N181-04)
- 500 კვ ეგზ „ჯვარი-წყალტუბო“ პირველი სეგმენტი (ანძები 1-65) მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (26/09/2024 N193-04) და მესამე სეგმენტი (ანძები 109-205) მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (14/06/2024 N108-04)
- 500 კვ ქს "ახალციხის" გაფართოება მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (08/02/2024 N21-04)
- 400 კვ „ახალციხე-თორთუმი“ მეორე სეგმენტი (AP12-AP36) I ეტაპის ნებართვა (08/07/2024 N136-04)
- 220 კვ. ეგზ. „კოლხიდა-1“-ის (№112, №113, №156, №182, №187 კოროზირებული საყრდენების შეცვლა) მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (13/03/2024 N43-04)
- 220კვ. ელექტროგადამცემი ხაზი „არაგვი“-ს გაორჯაჭვიანების პროექტი მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (24/12/2024 N263-04)
- მესტიის მუნიციპალიტეტში, სოფელ იდლიანში საპროექტო ქვესადგურის ტერიტორიაზე გრუნტის დამჭერი საყრდენი კედლის მოწყობის პროექტი მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (26/09/2024 N8134.134242762)
- 500 კვ ეგზ „წყალტუბო-ახალციხე“ I ეტაპის ნებართვა (12/02/2025 N21-04)
- ბახვი 1-2 (ჰესის 110 ეგზ ოზურგეთი ზოტზე მიერთება) I ეტაპის ნებართვა (05/03/2025 N39-04)
- 110 კვ ეგზ „იფარი“ N 55-56 და N 66-74 საყრდენებს შორის რეკონსტრუქცია I ეტაპის ნებართვა (28/01/2025 N17-04)
- 220 კვ ქვესადგური წყალტუბოს გაფართოება 220 კვ ფრთით მშენებლობის (II-III ეტაპი) ნებართვა (17/04/2025 N8 48.4825107001)

- მისაქციელში სამორიგეო შენობის მშენებლობის პროექტი მშენებლობის ნებართვა (19/02/2025 N34-3425050264)
- „კოლხიდა 2“ (N 14 და N18-N19 საყრდენები) მიღებულია ექსპლუატაციაში (31/03/2025 N6-04/05)

ნებართვების ვადა გაგრძელებულია შემდეგ პროექტებზე:

- 220კვ. ელექტროგადამცემი ხაზი „დიდუბე 3-4“- ის რეკონსტრუქციაზე (N°17 და N°19 საყრდენებს შორის მიწისქვეშა საკაბელო სისტემის მოწყობა)
- 220/110 კვ ქვესადგური „ლაჯანური“
- 220/110 კვ ქვესადგური „ოზურგეთი“
- 110 კვ. ორჯაჭვა „ოზურგეთი-ზოტი“ I სეგმენტი (ანძეხი N1-30)
- 110 კვ. ორჯაჭვა „ოზურგეთი-ზოტი“ II სეგმენტი (ანძეხი N31-160)
- 220 კვ. „პალიასტომი-1“ შეჭრა ქ/ს-ში „ოზურგეთი“
- 220 კვ ეგზ "ახალციხე-ბათუმი"

2024 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2024 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	1,503,597	1,400,733
არამატერიალური აქტივები		23,062	27,193
ინვესტიციები	20	-	5,341
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		4,440	-
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსები		92,122	86,769
გაცემული სესხები	20	-	904
აქტივები გამოყენების უფლებით	9	124,030	137,857
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,747,251	1,658,797
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები		10,450	9,396
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	43,427	52,432
გაცემული ავანსები		4,844	1,892
შეზღუდული ფულადი სახსრები		601	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	134,516	144,407
სულ მოკლევადიანი აქტივები		193,838	208,127
სულ აქტივები		1,941,089	1,866,924
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	12(a)	679,370	678,168
დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	12(b)	2,084	1,602
საკურსო სხვაობის რეზერვი	12(d)	482	232
დამატებით გადახდილი კაპიტალი	12(e)	85,739	65,930
დაგროვილი დეფიციტი		(32,623)	(145,649)
სულ კაპიტალი		735,052	600,283
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	612,707	668,026
საიჯარო ვალდებულებები	9	122,919	131,029
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	109,234	110,975
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		844,860	910,030
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	204,132	201,051
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	125,677	124,200
საიჯარო ვალდებულებები	9	27,786	27,777
აქტივებთან დაკავშირებული გრანტები	15	3,582	3,583
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		361,177	356,611
სულ ვალდებულებები		1,206,037	1,266,641
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,941,089	1,866,924

სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა"

2024 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2024	2023
შემოსავალი	5	354,866	339,354
დაკარგული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	5	(43,170)	(41,544)
		311,696	297,810
სხვა შემოსავალი		7,574	3,984
ხელფასები და გასამრჯელოები		(62,437)	(53,946)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(76,621)	(72,300)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	17(b)(i)	(12,367)	(8,812)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(33,815)	(37,761)
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		134,030	128,975
ფინანსური შემოსავალი	7	17,506	20,355
ფინანსური ხარჯები	7	(37,939)	(64,361)
წმინდა ფინანსური ხარჯი		(20,433)	(44,006)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი		(571)	-
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		113,026	84,969
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		113,026	84,969
სხვა სრული შემოსავალი			
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში			
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული			
უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები		250	135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		113,276	85,104

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
2024 წლის კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

'000 ლარი	სააქციო კაპიტალი	დაურეგისტრირებელი კაპიტალი	საკურსო სხვაობის რეზერვი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	დაგროვილი დეფიციტი	სულ
ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	665,090	2,085	97	65,930	(230,618)	502,584
მთლიანი სრული შემოსავალი						
წლის მოგება	-	-	-	-	84,969	84,969
სხვა სრული ზარალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები			135			135
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	135	-	84,969	85,104
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი (12 (ე))	-	-	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	483	(483)	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	12,595	-	-	-	-	12,595
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(ა))	13,078	(483)	-	-	-	12,595
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	678,168	1,602	232	65,930	(145,649)	600,283
ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	678,168	1,602	232	65,930	(145,649)	600,283
მთლიანი სრული შემოსავალი						-
წლის მოგება	-	-	-	-	113,026	113,026
სხვა სრული შემოსავალი						
უცხოურ ოპერაციებთან დაკავშირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის სხვაობები			250	-		250
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	250	-	113,026	113,276
შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის						
დამატებით გადახდილი კაპიტალი (12 (ე))	-	-	-	19,809	-	19,809
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი (გადაცემა)	(482)	482	-	-	-	-
მესაკუთრის შენატანები - არაფულადი	1,684	-	-	-	-	1,684
სულ შენატანები მესაკუთრეების მიერ და განაწილებები მესაკუთრეებისთვის (იხილეთ შენიშვნა 12(ა))	1,202	482	-	19,809	-	21,493
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	679,370	2,084	482	85,739	(32,623)	735,052

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“
2024 წლის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2024	2023
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		113,026	84,969
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა და ამორტიზაცია		76,621	72,300
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	17(b)(i)	12,367	8,812
წმინდა ფინანსური ხარჯი	7	20,433	44,006
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში ზარალის წილი		571	-
სხვა არაფულადი ერთეულები		(4,445)	(2,250)
		218,573	207,837
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		40	(6,991)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(1,012)	(26,374)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(23,321)	35,848
გაცემულ ავანსებში		(2,962)	(9)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრები		191,318	210,311
გადახდილი პროცენტი	9, 14	(61,580)	(52,175)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		129,738	158,136
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
მიღებული პროცენტი	7	10,271	16,867
ინვესტიციების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები		3,517	-
შეზღუდული ფულადი სახსრების ანგარიშის ზრდა		(601)	-
მეკავშირე საწარმოებში დამატებით განხორციელებული შენატანები		(39)	-
დამატებითი შენატანი ერთობლივ საწარმოში		-	(30)
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(114,771)	(207,347)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(101,623)	(190,510)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან			
სესხებიდან მიღებული შემოსულობები	14	82,052	111,619
გაცემული სესხები		-	(904)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	9	(8,101)	(7,103)
შემოსულობები გრანტებიდან	15	3,852	11,194
სესხების დაფარვა	14	(134,048)	(116,297)
შენატანი დამატებით გადახდილ კაპიტალში	12(e)	18,050	-
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(38,195)	(1,491)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(10,080)	(33,865)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	11	144,407	178,429
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		189	(157)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	11	134,516	144,407

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიში დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2025 წლის 27 ივნისს და ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

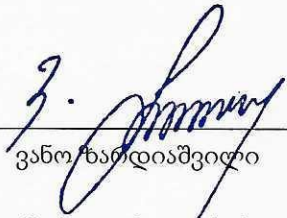
ვანო ზარდიაშვილი

გენერალური დირექტორი

დავით ტეტუნაშვილი

დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი
ფინანსურ საკითხებში

წინამდებარე მმართველობითი ანგარიში დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2025 წლის 27 ივნისს და ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

ვანო ხაჩიძე

გენერალური დირექტორი

დავით ტექტუნაშვილი

დირექტორთა საბჭოს წევრი/ დირექტორი
ფინანსურ საკითხებში